8
2003

8 stran navíc

Zdarma na CD 16 programů pro práci s obrázky

počítač pro každého

+ CD

Nejčtenější počítačový časopis v ČR
55 Kč / 76 Sk

Zdarma 95 minut moderní hudby v MP3 od freemusic.cz

Vyberte si klávesnici

str. 14

Rychlý internet za paušál

str. 42

Počítače pro zrakově postižené

str. 48

DOMÁCÍ POČÍTAČ:

Kde vzniká obraz str. 46

RECENZE:

CD-ROM pro malé děti str. 10

SMS z pevné linky str. 12

A teď už vím, jak na to:

Prohlížíme obrázky ve Windows XP
Jak přehrát film na počítači
Tvoříme vlastní WWW stránky
Obrázky v dokumentu OpenOffice Writer
Kouzla s obrázky v programu 20/20
Tipy pro Windows XP
Jak na tabulky ve Wordu
Práce se soubory v PC Suite

Křížovka o ceny: grafické programy od Zoner Software

9 771212 072697 08

Vážení čtenáři,

počasí letos v dubnu bylo vpravdě aprílové. Jako by ani nebylo žádné jaro a příroda řešila přechod ze zimy do léta střídáním zimního a letního počasí v několikadenních intervalech. Zdá se, že i počasí přechází na digitální hodnoty: buď nula, nebo jednička, mezi tím nic. To je samozřejmě přitažené za vlasy, ale moc bych se přírodě nedivil. Na digitální technologie už přechází skoro všechno. Dobře to bylo vidět na právě skončené výstavě Interkamera. Digitální fotoaparáty a videokamery už své klasické, analogové předchůdce nahrazují ve všech segmentech trhu. I když pořizovací cena digitálních přístrojů je stále ještě vyšší (a to je myslím také jedna z příčin toho, že je výrobci více nabízejí), jejich výhody pro uživatele (úspora materiálu, kvalita výstupů a lepší možnosti zpracování) převažují stále více a vyrovnávají cenový handicap. Chcete-li si práci s digitálními obrázky vyzkoušet, určitě se vám budou hodit programy z přiloženého cédéčka, jehož hlavním tématem je právě grafika.

Věřím, že i kvalita a uživatelská přívětivost jarního digitálního počasí se brzy zlepší, a těším se na stále ještě analogová májová koťata.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Nová levná laserovka

Společnost HP uvedla na trh monochromatickou (netiskne barevně) laserovou tiskárnu **LaserJet 1150**. Tato tiskárna stojí 10 985 Kč s DPH a nabízí tisk textu v rozlišení až 1200 dpi. Rychlost tisku dosahuje 17 stran za minutu (formát A4), přičemž první strana se vytiskne za méně než deset sekund. Kapacita tonerové náplně vystačí na vytištění 2500 stránek a zásobník papíru pojme 250 listů. Tiskárna je připravena na tiskové zatížení až 10 000 stran za měsíc.

http://www.hp.cz

Kapesní počítač levněji

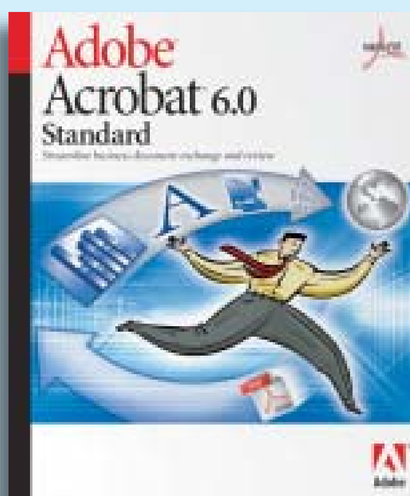
Kapesní počítač **Pocket LOOX 600** od společnost Fujitsu Siemens Computers je nyní k dostání za cenu 19 947 Kč s DPH. Tento počítač má v těle o rozměrech 132 × 82 × 17 mm a o hmotnosti 175 gramů integrován mikrofon a reproduktor. Výpočetní sílu zajišťuje 400MHz procesor a operačním systémem je MS Windows Pocket PC 2002. Pro zobrazení tento kapesní počítač používá barevný dotykový displej o úhlopříčce 3,5 palce. Ten pracuje v rozlišení 240 × 320 obrazových bodů a zobrazuje 65 tisíc barev.

http://www.fujitsu-siemens.cz

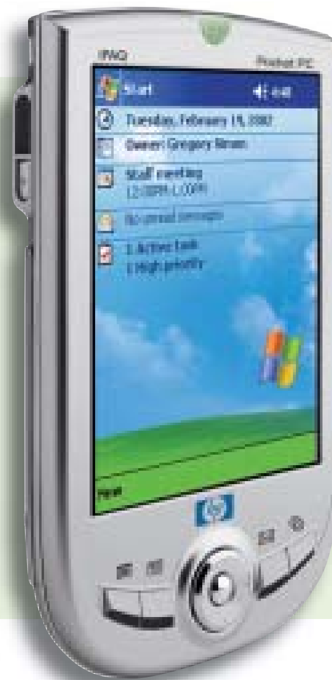
Nová řada Acrobat

Firma Adobe ohlásila novou řadu produktů Adobe Acrobat 6.0. Rodina produktů Acrobat 6.0 dovoluje uživatelům, aby jak v rámci podniku, tak i spolu s dalšími partnery mohli efektivně vytvářet, sdílet, recenzovat a archivovat soubory ve formátu Adobe PDF. Společnost oznámila také upgrade bezplatného programu Acrobat Reader. Acrobat 6.0 Professional bude dostupný za odhadovanou koncovou cenu 13 280 Kč a registrovaní uživatelé předchozích verzí je mohou vylepšit na Acrobat 6.0 Professional za cenu 4400 Kč.

http://www.adobe.com/products/acrobat

Malý kapesní počítač

Společnost HP uvádí na český trh kapesní počítač **iPAQ Pocket PC h1915**, který na první pohled zaujme i mezi kapesními počítači malými rozměry (113 × 70 × 13 mm) a hmotností 120 gramů. Barevný displej, který zobrazuje 65 tisíc barev, pracuje v rozlišení 240 × 320 obrazových bodů. Tento přístroj s operačním systémem MS Windows Pocket PC 2002 je poháněn procesorem Intel XSCale o frekvenci 200 MHz. Díky slotu pro paměťové karty SD lze možnosti tohoto přístroje dále rozšířit. Model iPAQ Pocket PC h1915 bude na českém trhu stát 15 250 Kč s DPH.

http://www.hp.cz

Invex se připravuje

Mezinárodní veletrh informačních a komunikačních technologií Invex se letos představí v novém uspořádání. Veletrh bude rozdělen do tří částí: Invex Classic umožní vystavovatelům potkat zde vhodné obchodní partnery, Invex Business obsadí pavilon obchodních jednání a proběhne ve dnech 6. – 8. října. Část Home bude vyhrazena vystavovatelům, kteří chtějí zaujmout domácí uživatele.

http://www.bvv.cz

Volání za třetinu s Twistem

O víkendech a o svátcích zaplatí všichni uživatelé předplacených služeb Twist při volání v rámci sítě T-Mobile pouhou třetinu stávající ceny. Mimořádnou nabídku mohou zákazníci využívat od 5. dubna do 29. června 2003. Zákazníci, kteří využívají tarif Twist Extra, zaplatí za víkendové volání a volání o svátcích 0,83 Kč/min., s tarifem Twist Standard vyjdou tyto hovory na 1 Kč/min. a uživatelům tarifu Twist SMS se bude účtovat částka 2,20 Kč/min. a 1 Kč při volání na číslo Twist Nej. (Všechny ceny zahrnují 5% DPH.)

http://www.t-mobile.cz

Správné odpovědi na otázky v soutěži s V-klubem č. 4/03 jsou:
1) Pracovní využití tiskárny HP Business Inkjet 3000 je 30 000 stran měsíčně. (d)
2) Tiskárna uživateli poskytuje rychlý, spolehlivý a kvalitní barevný tisk. (c)

Výherci se stávají:
1) Ing. Rostislav Mikl íček z Bánova 93.
2) Petr Vrána z Berouna 2.
3) Ing. Jiří Pernica z Prahy 9.

Hlasujte prostřednictvím SMS zprávy:

Toto číslo PPK jsem si koupil, protože:
a) Zaujala mě obálka časopisu
b) Zaujal mě hlavní titulek
c) Zaujala mě další témata v časopisu.
d) Zaujala mě témata na CD.
e) Jsem předplatitel.

Své odpovědi nám můžete posílat do 20. května prostřednictvím SMS zprávy na číslo +420 728 367 037, a to ve tvaru: PPK F, případně FG. Písmeno odpovědi oddělte od slova PPK mezerou. Tři z vás dostanou malý dárek.

Rychlá paměť

Pro přenos souborů mezi počítači se výborně hodí USB flash disky. Společnost Plextor tento trend zachytila a přichází s nabídkou USB flash disků **PlexFlash**, které jsou zajímavé tím, že podporují rychlé rozhraní USB 2.0. Tato paměťová zařízení lze samozřejmě připojit i k rozhraní USB 1.1, ale to je oproti rozhraní USB 2.0 40krát pomalejší (maximální rychlost přenosu dat u USB 2.0 je 60 MB/s, u USB 1.1 pouze 1,5 MB/s). Flash disky PlexFlash budou nabízeny ve třech kapacitách: 128 MB, 256 MB a 512 MB. Pro pohodlné připojení k počítači se v balení nachází i prodlužovací USB kabel, nechybí ani instalační a uživatelský manuál, a to i s českou částí. Hmotnost flash disků PlexFlash je nižší než 30 gramů a výrobce na ně poskytuje dvouletou záruku.

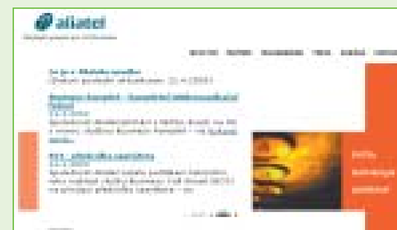
http://www.servodata.cz

Připojení k internetu od Aliatelu

Společnost Aliatel přichází s nabídkou internetového připojení v rámci služby Business Call Smart na bázi Volby operátora. Tato nabídka je doplněna dalšími službami, jako je např. možnost zřízení e-mailové schránky nebo prezentace webových stránek. Ceny vytáčeného přístupu k internetu jsou stanoveny na 0,95 Kč/min. ve špičce a na 0,45 Kč/min. mimo špičku. Služba se účtuje po dvouminutových intervalech. Rychlost vytáčeného přístupu k internetu je až 128 kb/s v závislosti na kvalitě modemu a na typu linky (linka analogová nebo ISDN).

http://www.aliatel.cz

Výherci soutěže o CD Robin Hood – Legenda Sherwoodu

V PPK 5/2003 jste si mohli zahrát o pět krabic hry, kterou věnovala firma CD Projekt.

Na hry se mohou těšit Hana Červinková z Brna, Pavel Knytl z Loučně, František Novák z Chlumu u Třeboně, Vojtěch Dratva z Uherského Hradiště a Petr Zapetal z Hulína.

Aby se senioři neztratili...

Společnost Siemens vytvořila systém lokalizace osob (hlavně seniorů), založený na mobilním komunikačním standardu GSM. Systém se nazývá „m.traction Senior Care Service". Sledovaní lidé nosí na ruce nebo na noze textilní pásek, který obsahuje GSM modul Siemens TC35. Ten řídí přenos a příjem rádiových signálů. Součástí pásku je i anténa, modul pro zpracování lokalizačních informací a akumulátor. Jakmile se někdo ztratí, zavolá ošetřující personál na call centrum společnosti Human Security. Služba začne následně prohledávat systém a prostřednictvím rádiového systému vyhledá současnou polohu hledané osoby.
http//www.siemens.cz

Na internet s Eurotelem

Společnost Eurotel představila program datových služeb nazvaný Data Nonstop. V rámci tohoto programu lze za fixní paušál získat neomezený GPRS přístup k internetu. Tento paušál je v současné době 1000 Kč. Zákazníci předplacené služby Go i stálí smluvní zákazníci získají také snížené sazby pro všechna existující datová spojení. Dále Eurotel na tři měsíce snižuje o padesát procent ceny u tarifu SMS Data Plus.
http://www.eurotel.cz

Tisk přímo z fotoaparátu

Digitálně fotografovat a tisknout obrázky na tiskárně i bez použití PC? To zvládají oba nové digitální fotoaparáty od firmy Epson. **Epson PhotoPC L-200** s 2 megapixely (13 298 Kč s DPH) a **Epson PhotoPC L-300** s 3,24 megapixelu (16 958 Kč s DPH). Jako paměťové médium jsou zahrnuty paměťové karty SD – u modelu L-200 karta s kapacitou 8 MB a u modelu L-300 karta s kapacitou 16 MB. Oba fotoaparáty mají trojnásobný optický zoom a oba modely lze získat v balíku s novou inkoustovou fototiskárnou **Epson Stylus Photo 830U**. Cena za kompletní nabídku (inkoustová tiskárna a fotoaparát) bude přibližně o 3000 Kč vyšší než cena za fotoaparát. Tiskárna Stylus Photo 830U, která má na přední straně druhé rozhraní USB pro snadné připojení fotoaparátu, stojí 5295 Kč s DPH. Tento model nabízí rozlišení až 5760 dpi, šestibarevný inkoustový systém, rychlost tisku 14 stránek za minutu při tisku černobílém a 13,7 stránky při tisku barevném.
http://www.epson.cz

Nejnovější zprávy e-mailem

Společnost Economia OnLine, provozovatel ekonomického zpravodajského serveru iHNed.cz, spustila zcela novou službu pod názvem Tematický zpravodajský servis. Servis nabízí pravidelné zasílání zpráv prostřednictvím elektronické pošty a využívá zpravodajství internetového serveru iHNed a periodik vydavatelství Economia. Tematický zpravodajský servis nabízí zasílání aktualit nejen z klasických zpravodajských oblastí, ale též ze specifických oborů.
http://zis.ihned.cz.

Chytré dítě – Hry

Před rokem (v PPK 4/02) jsme vám představili velmi zajímavý multimediální titul Chytré dítě – Hry, určený pro nejmenší děti (podle doporučení autorů pro věkovou kategorii od tří do sedmi let). V tomto CD najdou velmi přívětivého a trpělivého pomocníka zejména rodiče těch dětí, které potřebují více péče při rozvoji myšlení a řeči.

Chytré dítě – Hry

Multimediální hry pro rozvoj myšlení a řeči

Vydal/Poskytl: Multimedia ART, Praha.
http://www.jablko.cz/hry

Cena: 499 Kč

Ukázku najdete na přiloženém CD (v rubrice Programy/Servis).

V průběhu roku připravili autoři tomuto CD další dva „bratříčky" – jde o díly Slabikář a Matematika, které jsou určeny začínajícím školákům. Protože tyto tituly nacházejí velký počet příznivců, je celkem pochopitelné, že došlo na druhé, rozšířené vydání CD-ROM Hry, které vám nyní stručně představíme.

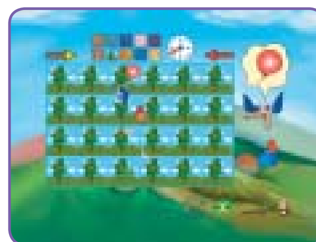
Co zůstalo

Je to především příjemné uživatelské prostředí, kompletní ozvučení a patnáct poznávacích úloh (Tvary, Dva stejné, Barvy, Kategorie, Dvojice, Co tam nepatří, Písmena, Děje, Scénky, Tóny, Velikosti, Pexesa, Abeceda, Písničky a říkanky, Skládanky), které byly jen v některých drobnostech aktualizovány. Patronem jednotlivých úloh jsou opět malí barevní skřítci, kteří zároveň napovědí, co je třeba pro úspěšné vyřešení dané úlohy udělat. V krabičkách jsou ukryty další varianty úkolů, a pokud jsou krabičky dvě, jsou připraveny i dva stupně obtížnosti úloh. Pro skládanky jsou dokonce připraveny i nepravidelné velikosti políček a nechybí ani doprovodné texty pro rodiče.

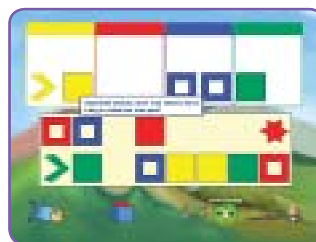
Co je nového

Patnáct úloh bylo doplněno o pět dalších – Pamatuj si, Postřeh, Poznej zvuk, Čísla a Spočítej. Spustíte-li úlohu Pamatuj si, zobrazí se na krátkou chvíli tři nebo pět (to podle zvolené obtížnosti) oken s obrázky. Po uplynutí intervalu „učení" se okénka zavřou a za dobu „zkoušení" musíte z nabídky tuctu obrázků vybrat zobrazené obrázky. Dobu učení i zkoušení lze nastavit na zobrazených stopkách, a tak kromě počtu hádaných obrázků je možno i obtížnost úlohy určovat délkou časového limitu. Stejné stopky lze využít i v úloze Postřeh, ve které je třeba z pěti pohybujících se předmětů označit ten, který je hledaný. Zde lze obtížnost výběru ještě měnit volbou směru pohybu předmětů a různých pozadí.

Dvě početní úlohy učí děti poznání, jak to vlastně je s označováním množství. V úloze Čísla se zobrazí deset balonků a v okénku se objeví číslo 10. Jestliže připínáčkem některý balonek propíchnete, upraví se i aktuální číslo, určující, kolik balonků je ještě vidět. Po zrušení všech balonků se naopak postupně objevují nové a podle

toho se opět aktualizuje zobrazený počet. V případě úlohy Spočítej se zobrazí domeček s různým počtem předmětů a vaším úkolem je do příslušného okénka zapsat správné číslo, určující počet právě zobrazených předmětů.

Poslední z nových úloh je úloha Poznej zvuk, ve které se zobrazí čtyři obrázky a čtyři zvukové ikony. Úkolem je správně přiřadit nabízené zvuky věcí, zvířat nebo situací všedního dne k příslušným obrázkům.

CD-ROM Chytré dítě – Hry je určitě velmi šikovným a prospěšným kamarádem.

Milan Pola

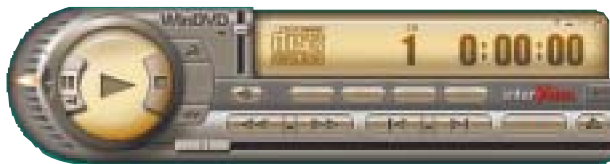
Hurá na DVD filmy!

To, že lze na počítači přehrávat DVD filmové tituly, čtenáři PPK velmi dobře vědí. Také rozšířenost DVD-ROM mechanik je v počítačích dnes už celkem velká. A pro uživatele, kteří o koupi mechaniky DVD-ROM teprve uvažují, máme jeden tip.

Jedná se o mechaniku DVD-ROM Benq DVP 1648, kterou nám k testu zapůjčila firma Impact Computers. Měli jsme k dispozici pouze tzv. holou neboli bulk mechaniku, která se prodává bez jakéhokoli příslušenství. V této variantě za tuto mechaniku zaplatíte 1389 Kč s DPH, výhodnější však bude, když si pořídíte mechaniku i s příslušenstvím. V tomto případě je cena 1478 Kč s DPH. Za cenu o pouhých 87 korun vyšší získáte spolu s mechanikou DVD-ROM v příslušenství IDE kabel (pro propojení mechaniky se základní deskou počítače), kablík pro propojení mechaniky se zvukovou kartou a také CD s programem WinDVD 4. Tento program slouží pro přehrávání DVD filmových titulů prostřednictvím počítače.

Pokud se nejprve chcete o možnostech programu WinDVD 4 přesvědčit, můžete si z internetu zadarmo stáhnout 30denní verzi tohoto programu na vyzkoušení. Adresa je *www.intervideo.com* a z mnoha jazykových mutací je k dispozici i česká verze programu.

Program WinDVD 4 slouží pro přehrávání DVD filmových titulů.

Rychlost čtení DVD médií je u mechaniky Benq DVP 1648 až 16×, maximální rychlost čtení disků CD je 48×. To však vůbec neznamená, že je čtení médií DVD pomalejší než rychlost čtení CD! Právě naopak. Rychlost 1× u CD je totiž pouze 150 kB/s, u DVD rychlosti 1× odpovídá 1350 kB/s. To znamená, že recenzovaná mechanika načítá z disků CD data rychlostí až 7200 kB/s, u médií DVD je maximální rychlost načítání 21 600 kB/s – tedy přesně 3krát více než u disků CD.

Rychlost čtení není ovšem jedinou výhodou mechaniky DVD oproti jednotkám CD. Důležitější je kapacita médií. Zatímco CD mechaniky mohou číst pouze disky CD, na které se běžně vejde 650 MB nebo 700 MB dat (lze sehnat i CD média s kapacitou 870 MB), jednostranná DVD média s jednou vrstvou záznamu mají kapacitu 4,7 GB. Největší úložný prostor nabízejí oboustranné a dvouvrstvé disky DVD. Díky této kapacitě jsou DVD disky vhodné i pro ukládání filmů či programů, které se kvůli své velikosti na CD média již nevejdou.

Mechanika Benq DVP 1648 zvládala čtení dat jak z disků DVD, tak z médií CD naprosto bez problémů. K tomu přispívá i vyrovnávací paměť, která má velikost 512 KB. Na čele mechaniky je kromě tlačítka pro vysunutí a zasunutí šuplíku ještě zdířka pro připojení sluchátek a ovladač hlasitosti. Cena mechaniky bez příslušenství, která nám byla dodána do redakce, je 1389 Kč. Pokud se pro tuto mechaniku rozhodnete, rozhodně se vám vyplatí pořídit si ji i s příslušenstvím – cena je v takovém případě 1478 Kč s DPH.

-mse

Benq DVP 1648

Interní mechanika DVD-ROM bez příslušenství

Cena: 1389 Kč s DPH.
Poskytl: Impact Computers, s. r. o.
Max. rychlost čtení médií DVD/CD: 16×/48×.
Rozhraní: IDE.
Záruka: 2 roky.

SMS z pevné linky?

V tomto článku bychom vám rádi představili další zajímavou možnost, jak zasílat zprávy SMS jinak než z mobilního telefonu a navíc za příznivé ceny. Tou možností je přístroj phoneBuddy.

PhoneBuddy

„Buddyho“ vyvinula a distribuuje firma Fincom. Základní verze přístroje vypadá jako malá klávesnice s displejem. Klávesnice je klasická QWERTY (podobná té, co je připojena k vašemu počítači) a displej je třířádkový s jasným kontrastem. Psát a číst lze tedy velmi snadno. Přístroj není nijak velký – jeho rozměry jsou 17,5 x 15,5 x 3,2 cm a je napájen čtyřmi klasickými tužkovými bateriemi. Dodává se s kabelem, který slouží k propojení přístroje s telefonním aparátem. Z druhé strany jej zapojíte klasicky do telefonní sítě. Vzápětí lze přístroj již používat.

Ovládání „Buddyho“

K tomu, abyste na přístroji mohli tvořit a odesílat z něj zprávy SMS, slouží jednoduché menu, které obsahuje několik položek a bude vám jistě připomínat ovládání telefonů Nokia. V menu tedy vyhledáte příkaz pro psaní zpráv, poté tuto volbu potvrdíte (podobně jako u mobilního telefonu) a můžete začít psát. K pohybu po zprávě slouží čtyři kurzorové klávesy, další klávesou text smažete. Menu a text zprávy, který napíšete, se bude zobrazovat na LCD displeji. Ten je dostatečně veliký na to, abyste se v textu a v menu dobře orientovali. PhoneBuddy umí zprávy i přijímat

– došlou zprávu si pak přečtete po stisknutí jediného tlačítka (to však je možné, pouze pokud máte objednánu službu Clip od Českého Telecomu).

Posílání zpráv

To hlavní, k čemu je zařízení určeno, je posílání zpráv SMS z pevné linky. Společnost Fincom zřídila tzv. fixní SMS centrum, které vlastně zprostředkovává spojení mezi veřejnou telefonní sítí, internetem a mobilními sítěmi. Využíváte-li pro volání z pevné linky služeb jiného operátora, než je Český Telecom, musíte si v nastavení přístroje (položka Operátor) vložit předvolbu svého operátora. Ke službě posílání SMS zpráv z pevné linky se přitom nemusíte nikde registrovat ani přihlašovat – stačí odeslat první zprávu SMS. Lze odesílat pouze zprávy dlouhé 160 znaků, jelikož delší zprávy centrum již nezpracuje. Cena za jednu odeslanou zprávu SMS ve standardní délce (160 znaků) je stanovena na 2 Kč, což je jistě zajímavé. Při psaní zprávy se počet znaků, které jsou ještě k dispozici, odečítá. Za tuto službu platíte v rámci svého telefonního účtu. Ve výpisu volaných čísel ji budete mít označenu jako volání na číslo začínající trojčíslím 900, což jsou většinou linky, které jsou zpoplatněny velmi draze, ale nebojte se. Doba přenosu je totiž přesně dána a za třicet sekund vám na účet naskočí 2 Kč i s daní. Kromě zasílání zpráv SMS lze přístroj využívat také k zasílání e-mailů, aniž byste museli disponovat počítačem a připojením k internetu. E-maily stačí zaslat na speciální číslo jako zprávu SMS, přičemž jejich text začíná e-mailovou adresou, na kterou se má zpráva zaslat. Za poslání e-mailu zaplatíte stejnou částku jako za poslání zprávy SMS.

Co ještě umí?

„Buddy“ vám bude sloužit i k jiným účelům než jenom k posílání zpráv. Na displeji přístroje se např. zobrazí zmeškané hovory – tedy čísla lidí, kteří vám volali za vaší nepřítomnosti. Své kontakty můžete uložit do paměti přístroje (phoneBuddy také disponuje pamětí pro uložení až jednoho sta telefonních čísel a jmen) a hned tak zjistit, kdo vám volá. Adresář lze využívat i pro vytáčení čísla na telefonu.

Cena přístroje je v současné době asi 2990 Kč včetně DPH. „Buddy“ se jistě hodí pro větší rodiny; pro ně je lákadlem cena ze jednu odeslanou zprávu SMS. Zajímavý nápad je to také pro seniory, kteří se nechtějí učit ovládat mobilní telefon, a přesto by rádi zprávy posílali a měli k dispozici velký displej a pohodlnou klávesnici. My vám nabízíme sedm přístrojů phoneBuddy jako výhru, takže neváhejte a soutěžte s námi!

-mia

?

Zasoutěžte si s námi o sedm přístrojů phoneBuddy! Stačí správně odpovědět na naše dvě otázky a ve třetí se co nejvíce přiblížit správnému údaji.

1. Kterou z následujících vlastností phoneBuddy nemá?
a) identifikaci volajícího,
b) přehled zmeškaných hovorů,
c) telefonní adresář,
d) vyklápěcí displej.

2. Kolik čísel je možné do telefonního adresáře phoneBuddy Expert uložit?
a) 30,
b) 50,
c) 100.

3. Kolik telefonních linek je v České republice zavedeno?

Odpovědi na otázky nám posílejte na adresu Vogel Burda Communications s. r. o., redakce PPK, P. O. Box 77, 186 21 Praha 8, nebo e-mailem na adresu soutez.ppk@vogel.cz do 14. května 2003. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu. Hodně štěstí!

Neobyčejné klávesnice

Klávesnice je neodmyslitelnou součástí každého stolního počítače. Pokud nejste se stávající klávesnicí spokojeni nebo si pořizujete nový počítač, vyplatí se věnovat pozornost i výběru právě tohoto zařízení.

V současné době je mezi klávesnicemi velmi pestrá nabídka. S razantním nástupem multimédií a internetu se i na klávesnicích zabydlely klávesy pro ovládání přehrávaného CD či internetového prohlížeče. Mnohé klávesnice obsahují i klávesy, které jsou určeny pro rychlé spuštění často používaných programů, některé klávesnice mají klávesy přímo určené pro usnadnění práce s kancelářskými aplikacemi, jako jsou Word a Excel – např. tlačítka pro kopírování, vyjmutí, vložení, uložení souboru, pro tisk apod. Důvod pro zabudování zmíněných tlačítek do klávesnic je nasnadě: tato tlačítka mají za úkol usnadnit a urychlit práci s počítačem.

Pozitivním zjištěním je také to, že výrobci klávesnic kladou velký důraz na zajímavý design. Klávesnice mají různá barevná provedení, častými kombinacemi jsou stříbrná a černá a také bílá barva v kombinaci s modrou. Do redakce se nám sešlo celkem dvanáct klávesnic v cenovém rozpětí od 523 Kč s DPH (Genius Comfy KB-21e Scroll) do 3190 Kč s DPH (Microsoft Wireless Optical Desktop Pro). Jelikož je zřejmé, že různým uživatelům přijde vhod jiný typ klávesnice s odlišnou výbavou přídavných tlačítek, pojali jsme recenze klávesnic jako přehled modelů, které jsou dnes na trhu. V příštím vydání PPK doplníme dnešní přehled dalšími pěti klávesnicemi od firem Chicony, Labtec a Logitech.

Která je ta pravá?

Při výběru klávesnice musí každý uživatel uvážit, které vlastnosti od klávesnice požaduje. Na výběr jsou modely bezdrátové (jedná se vždy o komplet bezdrátové klávesnice a myši), ergonomické a klávesnice s mnoha tlačítky pro ovládání multimédií a internetových i kancelářských aplikací. Opomenout samozřejmě nelze ani design a velmi důležitým faktorem je vždy cena.

Z hlediska nadstandardních tlačítek je důležité zvážit, která tlačítka nejvíce usnadní či zpříjemní vaši práci s počítačem, např. zdali vám stačí tlačítka pro spuštění internetového prohlížeče, nebo zda využijete i tlačítka při vlastním surfování internetem (oblíbené stránky, vpřed, vzad, stop apod.). Při výběru nové klávesnice je třeba si dát pozor také na rozvržení kláves. Například u klávesnic, které do redakce zaslala firma Umax, si na práci s nimi budete muset chvíli zvykat – příčinou je zejména netradiční umístění kláves Delete a Insert.

Multimediální, internetová a kancelářská tlačítka

Společným jmenovatelem všech dvanácti klávesnic jsou tlačítka sloužící pro spuštění internetového prohlížeče a programu pro elektronickou poštu a také tlačítka pro ovládání multimediálních aplikací (audio- i videosouborů). U klávesnice Samsung SDR4000 se ovládání multimédií omezuje pouze na nastavení hlasitosti, u všech ostatních modelů lze z klávesnice ovládat přehrávání.

Nadstandardně jsou v přehledu vybaveny všechny čtyři klávesnice od Microsoftu a Umax Turbo Office Keyboard, které nabízejí mnoho tlačítek pro ovládání kancelářských aplikací. U modelů s logy firmy Microsoft jsou tato tlačítka k dispozici po přepnutí funkčních kláves (F1 až F12), klávesnice Umax je doplněna o tlačítka speciálně určená pro tyto účely.

Ihned po zapojení nové klávesnice fungují pod operačním systémem Windows 98 všechny běžné alfanumerické i numerické klávesy; aby bylo možné uvést do provozu i ty multimediální, internetové a kancelářské, musíte z přiložených disků CD nainstalovat do počítače ovladače. Tento proces je velmi snadný, neboť spočívá pouze ve spuštění instalačního programu a poté se necháte procesem instalace vést instalačním průvodcem. Po restartu počítače máte k dispozici všechna tlačítka, která klávesnice obsahuje.

Pod operačním systémem Windows XP jsou u některých modelů ihned po připojení klávesnice funkční i všechna nadstandardní tlačítka, u některých modelů budete pro jejich zprovoznění instalovat ovladače stejně jako u Windows 98.

Bezdrátové komplety klávesnic s myší

Poměrně početnou skupinu tvoří klávesnice bezdrátové, které jsou ve všech případech doplněny o bezdrátovou myš. Bezdrátových modelů se v našem přehledu nachází celkem šest. Kombinací bezdrátové klávesnice a myši se na svém stole zbavíte kabelů, dosah všech bezdrátových modelů je garantován na vzdálenost alespoň 2 metry. Některé myši (u recenzovaných bezdrátových modelů se jedná o dvě myši) jsou pro snímání pohybu vybaveny klasickou kuličkou, v ostatních kompletech jsou myši s optickým senzorem. Takový senzor má tu výhodu, že se nikdy nezanese a nemusí se jako myši s kuličkovým snímačem čistit a že pracuje na většině povrchů bez nutnosti použití klasické podložky (kromě povrchů bez viditelných detailů nebo reflexivních ploch, jako je zrcadlo, sklo apod.). Všechny myši jsou vybaveny rolovacím kolečkem pro snadný posun obrazu.

Aby bezdrátové klávesnice a myši mohly s počítačem „bezdrátově" komunikovat, musíte k počítači připojit krabičku (prostřednictvím konektorů PS/2, případně pomocí rozhraní USB), která funguje jako přijímač a vysílač rádiových vln. S touto krabičkou klávesnice a myš bezdrátově komunikují. O napájení klávesnice a myši se starají ve všech případech přiložené baterie typu AA nebo typu AAA. Počítač spolupra-

cuje s bezdrátovými klávesnicemi a myšmi většinou hned po zapojení. Pokud klávesnice nebo myš s počítačem nekomunikují, je nutné na klávesnici a na přijímači, resp. na myši a na přijímači stisknout zároveň tlačítka označená většinou jako Connect či Reset (někdy bývají označena jako ID, ID Switch nebo ID Select). Tato tlačítka jsou umístěna na vrchní straně vysílače/přijímače a na spodní straně klávesnic a myší.

Ergonomie, opěrky dlaní

Pro pohodlnou práci s klávesnicí je důležitých mnoho faktorů. Většině uživatelů vyhovují opěrky dlaní. Některé klávesnice (jako např. ergonomické modely od Microsoftu) nabízejí větší prostor pro opření dlaní standardně, k drtivé většině klávesnic v našem přehledu jsou odnímatelné opěrky dlaní přiloženy.

Pod označením ergonomické klávesnice se prodávají modely s prohnutými tvary, které jsou konstruovány tak, aby při psaní co nejvíce vyhovovaly přirozené poloze rukou. Alfanumerická klávesnice je u těchto modelů rozdělena do dvou oddělených bloků, a proto psaní na těchto klávesnicích nejvíce vyhovuje uživatelům, kteří píší „všemi deseti“. V našem přehledu jsou dvě ergonomické klávesnice – obě pocházejí od společnosti Microsoft. Obě tyto klávesnice, Microsoft Natural Multimedia Keyboard a Microsoft Wireless Optical Desktop Pro, mají spoustu multimediálních a internetových tlačítek, po přepnutí funkčních kláves získáte navíc dvanáct tlačítek pro práci s kancelářskými aplikacemi. Model Microsoft Wireless Optical Desktop Pro, který je s cenou 3190 Kč nejdražším modelem v přehledu, na rozdíl od klávesnice Natural Multimedia Keyboard komunikuje s počítačem bezdrátově a je doplněn o myš.

Připojení klávesnice k počítači

Klávesnice využívají pro připojení k počítači většinou konektory PS/2, u některých klávesnic je možnost připojení prostřednictvím rozhraní USB. Tuto možnost lze využít také například při připojení klávesnice k přenosnému počítači – některé notebooky totiž konektory PS/2 nedisponují. Ze šesti klávesnic v našem přehledu, které se k počítači připojují kabelem, mají koncovku USB dvě klávesnice (KeyTronic Multimedia/Internet Keyboard a Umax Media Keyboard, model WK-711). Obě tyto klávesnice nabízejí možnost přes klávesnici připojit k počítači další dvě USB zařízení.

Připojit klávesnici k počítači prostřednictvím rozhraní USB je snadné. Aby i pod operačním systémem Windows 98 klávesnice s rozhraním USB hned po připojení fungovaly, je zapotřebí v Biosu počítače povolit USB klávesnice – tato položka bývá označena jako „USB Keyboard Support“. Pokud se na tento úkon necítíte, pomůže vám instalační CD, ze kterého nainstaluje do počítače potřebné ovladače.

U bezdrátových klávesnic se k počítači připojuje přijímač/vysílač rádiových vln. Pro jeho připojení k počítači se také využívají konektory PS/2 a USB. Jelikož prostřednictvím této krabičky komunikuje s počítačem jak klávesnice, tak myš, připojuje se tato krabička k počítači dvěma kabely.

-mse

Genius Comfy KB-21e Scroll

Cena: 523 Kč s DPH.
Poskytl: 100MEGA Distribution, s. r. o.

Klávesnice Genius Comfy KB-21e Scroll, která je vyvedena v kombinaci leskle šedé a černé barvy, vás přijde na 523 Kč včetně DPH. Je to klasická klávesnice připojitelná k počítače přes kabel s koncovkou PS/2. Tato klávesnice je však zajímavá množstvím tzv. funkčních tlačítek (je jich 21), která slouží pro spouštění a ovládání různých programů. Klávesnice Genius Comfy KB-21e Scroll nabízí kromě multimediálních tlačítek také tlačítka pro ovládání internetového prohlížeče. Příjemná je i přítomnost tlačítka Calculator pro spuštění kalkulačky a tlačítka My Computer, po jehož stisknutí se na obrazovce monitoru zobrazí obsah složky označené v české verzi Windows jako Tento počítač. Velmi praktická jsou dvě tlačítka umístěná na levém okraji klávesnice – jsou to tlačítka pro spuštění programů Word a Excel. Nad nimi je rolovací kolečko, které usnadní pohyb nejen v těchto aplikacích, ale např. i v internetovém prohlížeči.

Genius Wireless TwinTouch+ Optical

Cena: 1571 Kč s DPH.
100MEGA Distribution, s. r. o.

Jak již z označení vyplývá, klávesnice Genius Wireless TwinTouch+ Optical je bezdrátová a spolu s klávesnicí je dodána i myš s optickým senzorem. O napájení myši i klávesnice se stará vždy dvojice baterií typu AA. Bezdrátový adaptér se k počítači připojuje prostřednictvím konektorů PS/2. Klávesnice barvy champagne má tmavě šedé klávesy a kromě multimediálních tlačítek a tlačítek pro nastavení hlasitosti nabízí i tlačítka pro spuštění internetového prohlížeče a programu pro elektronickou poštu.

KeyTronic Cordless Keyboard

Cena: 1404 Kč s DPH.
Poskytl: AT Computers, a. s.

Bezdrátová klávesnice KeyTronic Cordless Keyboard je stejně jako s ní dodávaná myš vyvedena v kombinaci černé a stříbrné barvy. Myš pro snímání směru používá kuličku a je napájena dvojicí baterií typu AAA. Klávesnice čerpá energii ze dvou baterií typu AA a vedle standardních tlačítek je doplněna o tlačítka pro ovládání multimédií a internetu. Kromě tlačítek pro spuštění internetového prohlížeče a programu pro elektronickou poštu jsou zde tlačítka pro načtení předchozí stránky, následující stránky, tlačítko pro obnovení, hledání či pro otevření oblíbené složky. Bezdrátový adaptér se k počítači připojuje prostřednictvím dvou konektorů PS/2.

KeyTronic Multimedia/Internet Keyboard

Cena: 969 Kč s DPH.
Poskytl: AT Computers, a. s.

Druhá klávesnice KeyTronic v přehledu je vyvedena v barvě slonové kosti a k počítači se připojuje prostřednictvím rozhraní USB. Od drtivé většiny ostatních klávesnic se odlišuje tím, že v zadní části jsou pro připojení dalších USB zařízení připraveny dva porty USB. Takovou možnost nabízí v tomto přehledu ještě jedna klávesnice – Umax Media Keyboard (WK-711). V její horní části se nachází mnoho multimediálních tlačítek a také tlačítka pro spuštění a ovládání internetového prohlížeče. Dalšími přednastavenými tlačítky jsou spouštěč programu elektronické pošty, kalkulačky a průzkumníka Windows. Uprostřed této řady tlačítek se nachází tlačítko pro uspání a probuzení počítače.

Microsoft Multimedia Keyboard

Cena: 990 Kč s DPH.
Poskytl: Microsoft, s. r. o.

Klávesnice Microsoft Multimedia Keyboard se k počítači připojuje prostřednictvím kabelu s konektorem PS/2. Tato klávesnice je vyvedena v kombinaci bílé a modré barvy a pro snadnější ovládání kancelářských aplikací se využívají funkční klávesy. Ty do „kancelářského“ režimu přepnete pomocí klávesy F Lock. Speciální řada nadstandardních tlačítek nabízí tlačítka pro ovládání multimédií, hlasitosti i pro spuštění programů určených pro elektronickou poštu, internetový prohlížeč či pro kalkulačku. Jsou zde i tlačítka pro odhlášení uživatele a pro přepnutí počítače do spánkového režimu či tlačítka pro otevření složek „Dokumenty“, „Obrázky“ a „Moje hudba“.

Microsoft Natural Multimedia Keyboard

Cena: 1590 Kč s DPH.
Poskytl: Microsoft, s. r. o.

První ze dvou ergonomických klávesnic je Microsoft Natural Multimedia Keyboard – tou druhou je také model od Microsoftu. Jak vidíte na obrázku, klávesy alfanumerické klávesnice nejsou umístěny ve vodorovných řadách. Jsou rozděleny do dvou bloků a prohnutí klávesnice je uzpůsobeno tak, aby uživatel při psaní držel ruce v přirozené poloze. Ergonomické klávesnice nejlépe poslouží těm, kdo píší všemi deseti prsty. Tato klávesnice nabízí stejné multimediální, internetové i kancelářské aplikace jako model Microsoft Multimedia Keyboard. Připojení k počítači se realizuje také prostřednictvím konektoru PS/2.

Microsoft Wireless Optical Desktop

Cena: 2750 Kč s DPH.
Poskytl. Microsoft, s. r. o.

Třetím modelem od Microsoftu je klávesnice Microsoft Wireless Optical Desktop, která se od svých dvou kolegyň liší tím, že se jedná o klávesnici bezdrátovou, jež se prodává společně s bezdrátovou myší. Ta má pro snímání směru pohybu optický senzor. Klávesy jsou stejné jako u výše popsaných klávesnic firmy Microsoft, rozdíl je kromě způsobu připojení k počítači také v tom, že tato klávesnice je vyvedena v kombinaci stříbrné a tmavě šedé barvy.

Microsoft Wireless Optical Desktop Pro

Cena: 3190 Kč s DPH.
Poskytl: Microsoft, s. r. o.

Poslední z kvarteta klávesnic od firmy Microsoft je nejdražší, ale také nejvybavenější klávesnice, která má všechny atributy našeho testu: má multimediální, internetová i kancelářská tlačítka, je bezdrátová a je ergonomická. Právě prohnutým tvarem se tento model liší od klávesnice Microsoft Wireless Optical Desktop. Jinak tlačítka, barva i bezdrátové připojení a myš s optickým senzorem jsou identické s modelem „neergonomickým".

Samsung SDR4000

Cena: 1551 Kč s DPH

Poskytl. AT Computers, a. s.

Dalším bezdrátovým kompletem je klávesnice Samsung SDR4000, která je doplněna o bezdrátovou myš. Ta pro zaznamenání pohybu používá kuličku. U klávesnice i u myši převládá barva slonové kosti, která je v tomto případě doplněna o modrou. Nad funkčními klávesami jsou umístěna tlačítka pro spuštění programu elektronické pošty a internetového prohlížeče, z multimediálních tlačítek tu jsou tlačítka pro nastavení hlasitosti a vysunutí šuplíku z optické mechaniky. Nad numerickou klávesnicí jsou umístěna tři tlačítka, která jsou určena pro přiřazení funkcí podle úsudku uživatele. V pravém rohu je tlačítko, které slouží pro přepnutí počítače do spánkového režimu.

Umax Media Keyboard (WK-711)

Cena: 1890 Kč s DPH.

Poskytl: Umax Czech, a. s.

Na závěr našeho přehledu máme tři zajímavé klávesnice od firmy Umax. Všechny tři klávesnice mají tenký profil. První z nich – Umax Media Keyboard – připomíná zhuštěním kláves i jejich malým zdvihem klávesnici z přenosných počítačů. Tato klávesnice má dva společné prvky s klávesnicí KeyTronic Multimedia/Internet Keyboard. Oba tyto modely se k počítači připojují prostřednictvím rozhraní USB a oba nabízejí dva porty USB pro připojení dalších USB zařízení. U klávesnice Umax naleznete po jednom USB portu v levém a v pravém boku klávesnice. Nad funkčními klávesami jsou tlačítka pro spuštění a ovládání internetového prohlížeče, spustit tlačítkem můžete i program pro elektronickou poštu. Jsou zde také čtyři tlačítka pro ovládání multimédií a tlačítka pro nastavení hlasitosti. Nad numerickou klávesnicí jsou umístěna tlačítka pro uspání, pro probuzení a pro vypnutí počítače. Na co si u této klávesnice však budete muset zvyknout, je umístění klávesy Delete v první řadě směrem k uživateli a připojení pohybových kláves do jednoho bloku s alfanumerickou klávesnicí.

Umax Media Wireless Keyboard (RF-711)

Cena: 2990 Kč s DPH.

Poskytl: Umax Czech, a. s.

Klávesnice Umax Media Wireless Keyboard (RF-711) má stejné rozvržení kláves jako předchozí model, také funkce tlačítek jsou identické. Rozdíl mezi těmito klávesnicemi je ten, že model RF-711 je bezdrátový a prodává se v kompletu spolu s myší. Ta zaznamenává směr pohybu pomocí optického senzoru. Na rozdíl od ostatních bezdrátových myší v přehledu jsou k této myši připojeny dva dobíjitelné AAA niklmetalhydridové akumulátory a napájecí adaptér. Ten se k myši připojuje v jejím pravém boku. Pro napájení klávesnice slouží čtyři baterie typu AAA. Stejně jako u předchozího modelu musíme upozornit na netradiční rozvržení kláves, příjemné na těchto tenkých klávesnicích jsou malé rozměry a hmotnost.

Umax Turbo Office Keyboard (WK9100)

Cena: 1290 Kč s DPH.

Poskytl: Umax Czech, a. s.

Tvarově nejzajímavější je v tomto přehledu klávesnice Umax Turbo Office Keyboard (WK9100). K počítači se připojuje kabelem s konektorem PS/2 a nabízí velké množství nadstandardních tlačítek, pomocí nichž můžete spustit např. programy Word, Excel, PowerPoint, program pro e-mail, internetový prohlížeč a kalkulačku. Jsou zde i tlačítka pro otevření složky Tento počítač či tlačítko pro vypnutí počítače. V levém okraji jsou umístěna tlačítka pro editaci textu (vyjmout, kopírovat), vpravo od numerické klávesnice naleznete tlačítka pro ovládání multimédií a je zde otočný ovladač pro nastavení hlasitosti. Postranní přídavná tlačítka mají za následek, že mezi klávesnicí alfanumerickou a numerickou je méně prostoru, než jsme zvyklí, a netradičně jsou umístěna tlačítka Insert a Delete. Úsporně jsou vyřešeny také pohybové klávesy. Stejně jako u obou předchozích klávesnic Umax, zaujme také v tomto případě nízký profil klávesnice.

Might & Magic 8: Day of the Destroyer

Další hra ze série Might and Magic nepřináší nic nového a stále se nese v duchu zábavy z dílů předchozích.

Úvodem je nutné říct jedno – pokud jste hráli Mandate of Heaven nebo Blood and Honor, tedy šestý nebo sedmý díl této populární RPG série, potom víte poměrně přesně, jak se hraje i Day of the Destroyer. Vše až na drobné výjimky zůstalo při starém: jestliže vás tedy předchozí díly zaujaly, bude se vám líbit i díl osmý; pokud jste se u jmenovaných titulů nudili, nepřipoutá vás k monitoru ani toto pokračování. Pro ty ostatní, kteří se s žádným z jmenovaných titulů nesetkali, je tu tento článek.

Žánr

Might and Magic je čistá hra typu RPG, bez jakýchkoli náznaků dalších žánrů. S družinou pěti dobrodruhů cestujete po kontinentu Jadame a snažíte se postoupit dál v přímočaré příběhové linii, vedoucí k dohrání hry, případně plníte vedlejší úkoly, na jejichž konci čeká odměna ve formě zkušenosti, bohatství, případně silných artefaktů. Okolní svět pozorujete očima svých postav. Svět se dělí na několik lokací, mezi nimiž můžete cestovat pěšky, na koních, lodí či v pozdější fázi hry i teleportačním kouzlem – máte možnost navštívit různá města, jeskyně, hrady, cechy, gildy, domy prostých občanů, povídat si s vesničany či jen tak poletovat po krajině, ve svém konání máte skutečně absolutní volnost.

Novinky

Jak už bylo řečeno, vaši družinu tvoří pětice postav. Na rozdíl od minulých dílů, kde jste si vytvořili všechny hrdiny na počátku hry sami a vydrželi jste s nimi až do konce, v Day of the Destroyer si tvoříte pouze postavu hlavní. Volná místa v družině doplňujete z dobrodruhů, na které cestou narážíte – můžete je i najmout jen dočasně, následně je nahradit potřebnější postavou a poté se k nim třeba i vrátit. Výběr je opravdu široký a složit partu tak, aby vám vyhovovala, není problém. Navíc, jen tak mimochodem, si můžete do party přibrat i výborného draka.

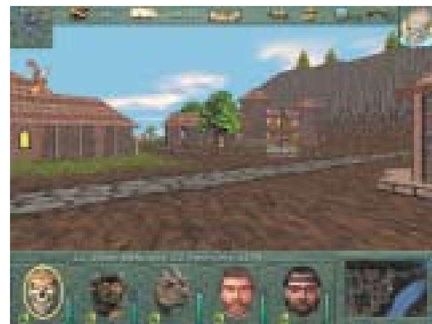
Svět, úkoly, předměty, pravidla – základní prvky každé RPG hry, na kterých titul stojí a padá. Tuto část autoři již tradičně zvládli výtečně, hra je v tomto směru zábavná a nudit se rozhodně nebudete. V Garrotově rokli probíhá boj mezi dračím národem a drakobijci, minotauří podzemní labyrint zaplavila voda, musíte najít ztracené spisy,

namíchat složité lektvary, procházet jeskyně, doly, zámky, hory a další roztodivná místa; prostě o zajímavé momenty není nouze. Na úplném závěru hry navštívíte i čtyři elementární plány, velmi hezky zpracované. Kouzla jsou použitelná a zajímavá a každé z nich se hodí v jiné situaci; v některých chvílích však musí přijít ke slovu hrubá síla vašich zbraní. Hra je vyvážená, souboje jsou zábavné a herní systém je velmi dobrý.

S grafikou je ale kříž. Zobrazování okolní krajiny zůstalo stejné jako dříve, tzn. není nijak nádherné, zároveň však dostačuje a technicky je nenáročné. To, co jsem vynášel do nebes u dílů starších – tedy krásné zpracování předmětů v inventáři – se však v některých případech rapidně zhoršilo a je to rozhodně škoda. Na druhou stranu, hudba k Day of the Destroyer je prostě výborná a dá se dobře poslouchat i mimo hru.

Hry obsahující v názvu sousloví Might and Magic na sebe pěkně navazují a prolínají se, ať už se jedná o strategie Heroes, akční hry Crusaders, nebo o jednotlivé díly RPG her samých. Ke konci hry bude výraznou roli v příběhu hrát manželský pár Ironfistových, známý z řady jiných titulů, narazíte i na nekromancera Sandra z hry Heroes of Might and Magic 3.

Celkově je Might and Magic 8: Day of the Destroyer velmi dobrá RPG hra, která určitě zabaví každého hráče, jehož tento žánr láká. Nyní se popisovaná hra prodává za 199 korun v edici Game4U, což je cena za takto kvalitní titul skutečně nízká. Pokud jste se navíc bavili u některého z předchozích dílů, s koupí rozhodně neváhejte!

-maz

i

Might & Magic 8: Day of the Destroyer

Nároky na počítač: Procesor Pentium 166 (doporučeno Pentium 300), paměť 32 MB RAM (doporučeno 64 MB RAM), 375 MB volného místa na pevném disku, Win 95/98/2000.

Firmy CD Projekt a Microsoft darovaly Dětskému domovu se speciálními školami v Tisé hry ze své nabídky.

Tvorba a správa obrázků

Pět úspěšných luštitelů dnešní křížovky obdrží hodnotné ceny od společnosti Zoner Software: jde o programy na správu, prohlížení a úpravy obrázků Zoner Media Explorer 5 a o grafický program Zoner Callisto 4.

Zoner software, s. r. o., je předním českým producentem softwaru v oblasti digitální fotografie, grafiky, multimédií a e-obchodu. Je také nejstarším českým specializovaným poskytovatelem webhostingových služeb.

www.zoner.cz
www.czechia.com
www.inshop.cz

Dnešní otázka:

Zoner Media Explorer 5 Professional podporuje:
a) tisk a export alb fotografií ve formátu DOC;
b) tisk a export alb fotografií ve formátu PDF;
c) tisk a export alb fotografií do formátu EPS;
d) tisk alb fotografií a export indexu do formátu PDF.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 12. května 2003** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **ZONER** na adresu **Vogel Burda Communications, odd. marketingu, P. O. Box 77, 186 21 Praha 8**, nebo elektronickou poštou na adresu: **krizovka08@ppk.cz**.
Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu!
Ze správných odpovědí vylosujeme výherce, jejichž jména zveřejníme v **PPK č. 11/2003**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou **SMS zprávy** na číslo **728 367 037**.
Adresu, text tajenky a odpověď na otázku oddělte prosím hvězdičkou.
Příklad: JAN NOVAK VINOHRADSKA52 15000 PRAHA5*TEXT TAJENKY*ODPOVED NA OTAZKU

POMŮCKY: AES, AGO, DINAS, IFA, MAL	ÚD (ZASTAR.)	**ZAČÁTEK TAJENKY**	SLITINA NIKLU, ŽELEZA A CHRÓMU	DRUH POHONNÉ SMĚSI		OSTRÝ PŘÍZVUK	MAMINKA (HOVOR.)	SPORT. ZKRATKA (ATHLETIC CLUB)	VÝTOPNA	EDÉM		KLOUDNĚ	STARO-ŘECKÁ POHŘEBNÍ OBĚŤ	**KONEC TAJENKY**	SPOJKA
SAMICE BERANA					BRAZILSKÝ SPIS.						SLOVEN-SKY "KARTÁČ"				
CÍP KVĚTNÍHO KALICHU					PORÁŽET (STROMY) / KARETNÍ HLÁŠKA						ORG. ROZPOU-ŠTĚDLO / SPZ STRAKONIC				
FORMÁLNÍ DŮSTOJ-NOST								ODESLATI							
	MALÍŘSKÁ DESKA / DUMASŮV MUŠKETÝR							KOMORNÍ SOUBOR OSMI NÁSTROJŮ							ÚZEMNÍ JEDNOTKA
LATINSKY "UMĚNÍ"				Zoner								DRUH OBUV-NICKÉHO LEPIDLA			
SPZ ROKYCAN			DŘÍVĚJŠÍ JEDNOTKA RADIO-AKTIVITY										CHEM. ZN. RUBIDIA / ASIJSKÝ JELEN		
STARO-ŘÍMSKÝ POZDRAV												MPZ MALAJSIE			
MÁMENÍ												ZNAČKA BÝVALÝCH AUTOMOB. NDR			
JMÉNO SKLAD. KREJČÍHO				DOMÁCKY ADUŠKA		TROPICKÁ ROSTLINA	ŽÁRU-VZDORNÝ MATERIÁL	ANGLICKY "ONO"	LID	JMÉNO HEREČKY VRÁNOVÉ		PRES / ČÁST			
SENOSEČE					JMÉNO HEREČKY MANDLOVÉ / VŮDČÍ MYŠLENKA						DVOJZPĚV / HLAVNÍ SÍŇ STAROŘEC. CHRÁMU				
	KOROZE	ZKRATKA AKADEMIE MÚZIC. UMĚNÍ	**STŘED TAJENKY** / KRÁLOVNA VÍL										DRUH PALMY	DOMÁCKY TOMÁŠ	SNAD
CELO-MĚSÍČNÍ MUSLIMSKÝ PŮST								SKUTEČ-NOST							
JMÉNO PĚVKYNĚ DESTINNOVÉ				PRAMÁTI				TAMTO				ZNAČKA OBRÁ-BĚCÍCH STROJŮ			
DENS				STARO-ŘÍMSKÉ PLATIDLO				NĚMECKY "TO"				FRANC. "PŘÍTEL"			

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 5/2003** zní:
V nabídce společnosti Terasoft, a. s., jsou čtyři samostatné produkty pro výuku českého jazyka (Český jazyk I – pravopis, Český jazyk II – rozbory, Český jazyk 3 – diktáty a Dětský koutek 3 – čeština pro nejmenší). Správná odpověď je c.

Tajenka křížovky z **PPK č. 5/2003** zní:
Zábavná mluvnice brouka Koumese.

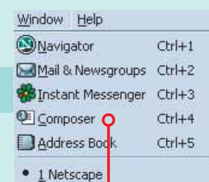
Ceny od společnosti **Terasoft** vyhrávají:
1. cenu (Angličtina 1 – 4 + Český jazyk I, II, III) získá Božena Šimermanová z Lochovic, 2. – 6. cenu (Angličtina 1 – 4) vyhrávají Jaroslava Staňková z Prahy 5, Jan Kořínek z Volar, Zdeněk Šikula ze Žďáru nad Sázavou, Petr Ipser z Prahy 5 a Martin Sistek z Přerova, 7. – 10. cenu (Český jazyk I, II, III) dostanou Jaroslava Staňková z Prahy 5, Jan Kořínek z Volar, Zdeněk Šikula ze Žďáru nad Sázavou, Petr Ipser z Prahy 5 a Martin Sistek z Přerova, 11. cenu (Matematika 1 – 4) obdrží Václav Chomát z Litoměřic. Prémiová cena za nejrychlejší správnou odpověď: libovolný titul z produkce společnosti Terasoft si může vybrat Marcela Seniglová z Českých Budějovic. Gratulujeme!

Vytváříme WWW stránky v Netscape Navigatoru

V minulých číslech našeho časopisu vám byl představen program Netscape Navigator, který je znám hlavně jako prohlížeč internetových stránek. Víte však, že tento program v sobě skrývá aplikaci, která vám umožní internetové stránky i vytvářet?

Spuštění programu

Spusťte program Netscape Navigator a poté vyberte z nabídky **Window** položku **Composer** – tak se nazývá aplikace pro tvorbu internetových stránek. Tím se otevře okno této aplikace, které na první pohled připomíná okno programu na tvorbu textových dokumentů; podobným způsobem budeme také internetovou stránku vytvářet.

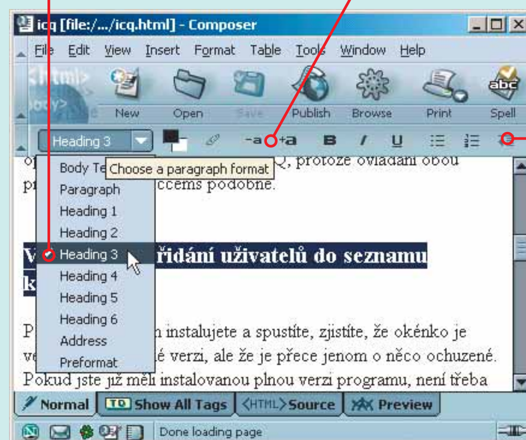
Klikněte na položku **Composer**.

Vkládání a úprava textu

Nyní můžete do volného políčka kliknout a začít psát. Pokud chcete na stránky vložit text např. z jiného dokumentu, můžete tento text uložit do schránky a poté jej pomocí klávesové zkratky Ctrl+V vložit do dokumentu. Mějte však na paměti, že formátování (úpravy) textu se do internetové stránky nepřenese. Jak tento text tedy upravit? Napsaný text lze označit (jak jste na to zvyklí třeba ve Wordu). Nyní si lze vybrat styl tohoto textu z prvního rozbalovacího seznamu nad pracovním políčkem. Máte na výběr z několika stylů nadpisu (**Heading 1 – 6**), poté si lze vybrat styl pro běžný text (**Body text**) a styl odstavce (**Paragraph**). Hned vedle rozbalovacího seznamu se styly najdete políčko pro výběr barvy písma. Stačí kliknout a poté si z barevného spektra vybrat políčko se zvolenou barvou. V téže liště jsou dostupná také tlačítka pro volbu velikosti textu, pro kurzivu, tučné a podtržené písmo a pro zarovnání textu, jak jste na to zvyklí z textového editoru. Další volby pro úpravu textu najdete v nabídce **Format**.

Zde si vyberte styl formátování textu.

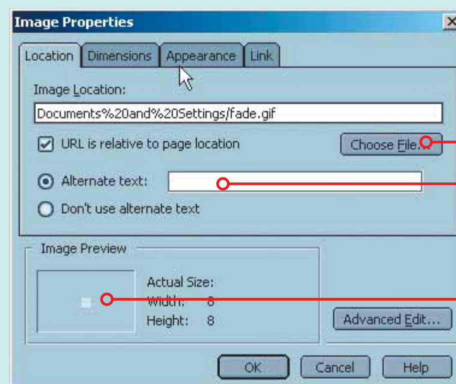
Zvětšení nebo zmenšení písma.

Odsazení textu.

Vložení obrázku

Svoji internetovou stránku můžete doprovodit pěknými obrázky, které jsou dostupné v elektronické formě na vašem počítači. Klikněte na tlačítko **Image** v hlavní liště; tím se otevře dialogové okno **Image Properties** pro vkládání a úpravu obrázků. Okno obsahuje čtyři karty; přepněte do první karty **Location**. Zde klikněte na tlačítko **Choose File** a v okénku **Select image file** obrázek vyhledejte. Klikněte na tlačítko **Otevřít**, čímž se vrátíte zpátky do okénka **Image Properties**. Do kolonky **Alternate text** můžete vepsat text, který bude viditelný, pokud nad obrázkem přejede návštěvník vašich stránek kurzorem. Dole v okénku vidíte náhled obrázku spolu s označením jeho rozměrů. Chcete-li velikost obrázku upravit, přepněte do karty **Dimensions**. Jestliže zatrhnete po-

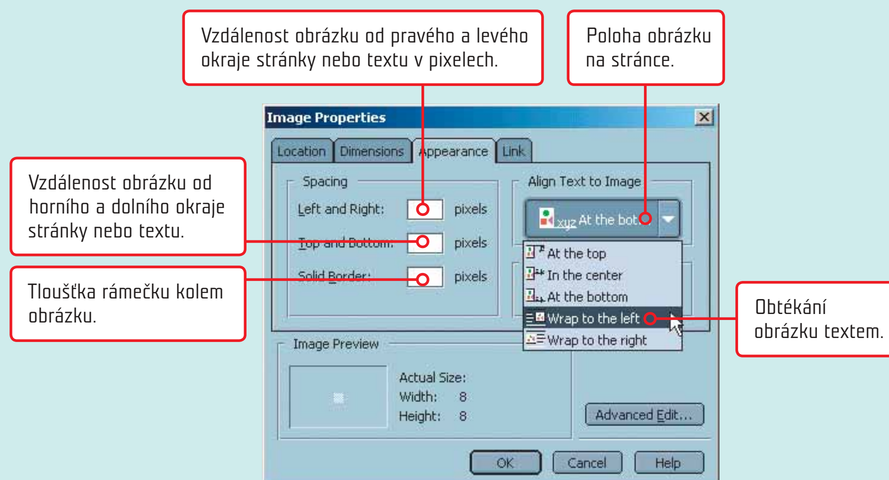

Klikněte na tlačítko a vyhledejte obrázek na disku.

Text, který se zobrazí, pokud uživatel přejede kurzorem přes obrázek.

Náhled obrázku a jeho aktuální velikost.

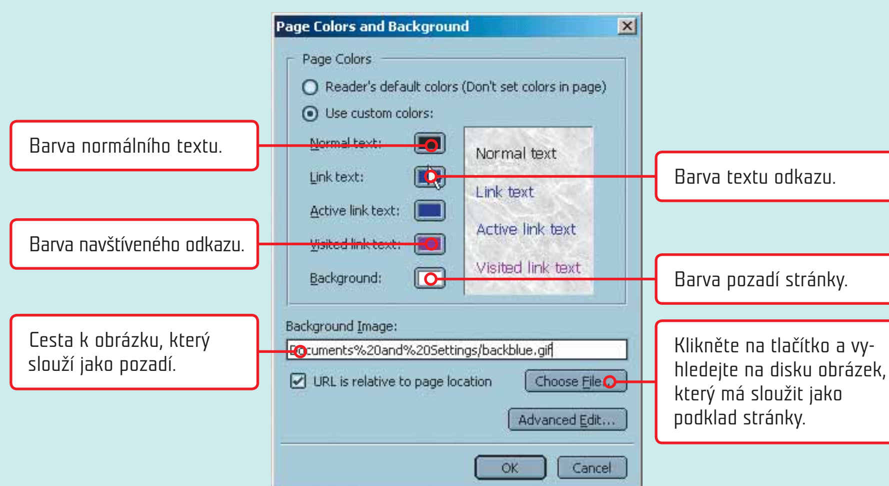
zůstane velikost obrázku zachována. V opačném případě zatrhněte možnost **Custom Size**, v políčku **Width** určete šířku obrázku a v položce **Height** jeho výšku. Tyto údaje můžete zadávat buď v pixelech, nebo jako poměr k původní velikosti obrázku. Zatrhnete-li položku **Constrain**, zůstane zachován poměr stran obrázku. Nyní přepněte do další karty **Appearance** a zde stanovte, zda má být obrázek orámován. V části **Spacing** zadáváte v pixelech velikost „neviditelného rámečku" kolem obrázku. Pokud bude obrázek obklopen textem, projeví se vzdáleností od tohoto textu, pokud bude na prázdné stránce, projeví se vzdáleností od levého nebo pravého (**Left and Right**) a horního nebo dolního (**Top and Bottom**) okraje stránky. V kolonce **Solid border** můžete stanovit, že obrázek bude mít kolem sebe černý rámeček; jeho šířku v pixelech zde zadejte. Obrázek může být také orámován textem – text tedy bude „obtékat" kolem něj. To si stanovíte u položky **Align Text to Image**. V rozbalovacím seznamu určete, kam do textu se má obrázek umístit. V poslední kartě **Link** lze z obrázku vytvořit hypertextový odkaz – pokud tedy na něj návštěvník vašich stránek klikne, přenese se na stránky, které určíte. Tuto adresu vepište do volného řádku. Nakonec vložení obrázku potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

Podklad stránky

Pokud byste neurčili jinak, vaše stránka by měla bílé pozadí, což nepůsobí zrovna pěkně. Chcete-li tedy bílou barvu nahradit podkladem výraznější barvy, vyberte z nabídky **Format** položku **Page Colors and Background**. Tím se otevře okénko **Page Colors and Background**, kde si lze nastavit barvy pozadí stránky, textu apod. Nejprve zatrhněte možnost **Use custom colors**.

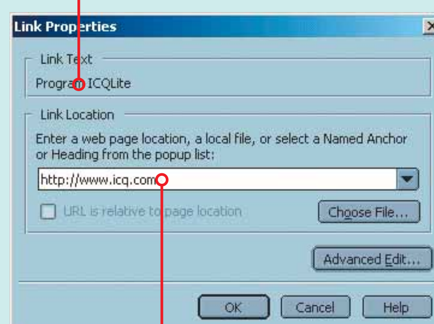
Klikněte vždy do barevného čtverečku vedle položky a poté si z barevného spektra vyberte požadovanou barvu. Zde si můžete určit barvu pozadí stránky (**Background**), navštíveného odkazu, aktivního odkazu (**Active link text**) a textu na stránce (**Normal text**). Podkladem stránky může být také obrázek. Obrázek, který je k tomuto účelu vhodný, by měl mít odpovídající kvalitu a měl by mít např. vzorek jako na tapetě, ale to je na vašem uvážení. Klikněte na tlačítko **Choose File**, tento soubor vyhledejte a kliknutím na tlačítko **Otevřít** obrázek vložte. Kliknete-li na **OK**, všechna nastavení se na stránce projeví.

Tvorba odkazu

Jednotlivé stránky na internetu jsou propojeny odkazy, což jsou obrázky nebo části textu, na které stačí kliknout, abyste se přenesli na jiné místo v internetu. Jak vytvořit odkazy v programu Composer? Označte v textu slovo nebo slova (klikněte myší a táhněte tak dlouho, až se požadované slovo zabarví), která mají sloužit jako odkaz, a poté klikněte na tlačítko **Link** (se symbolem řetězu). Tím se otevře okénko **Link Properties**, ve kterém tento text spatříte v části **Link Text**. Do řádku **Link Location** poté vepište internetovou adresu, se kterou chcete odkaz propojit. Adresu musíte vpisovat v plném tvaru, nezapomeňte tedy na označení http://.

-mia

Jak prohlížet obrázky ve Windows XP

Pro prohlížení obrázků nepotřebujete žádný speciální program. Operační systém Windows XP obsahuje několik funkcí, se kterými bohatě vystačíte.

Pořádek především

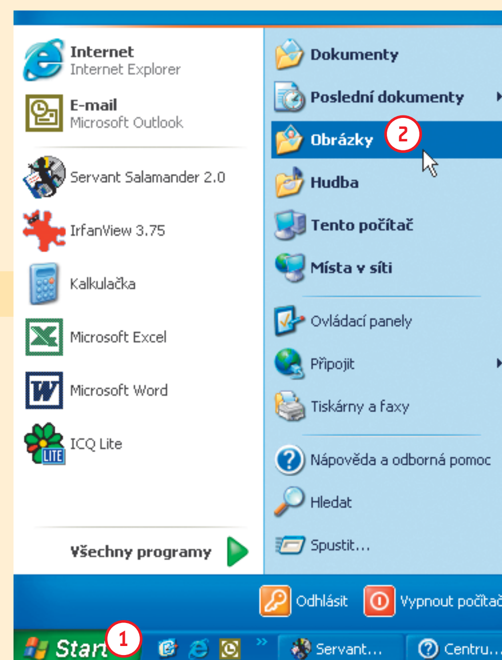
Do složky Obrázky můžete nakopírovat všechny své obrázky a fotografie. Je však mnohem přehlednější, jestliže si ve složce Obrázky vytvoříte několik vhodně pojmenovaných podsložek (např. Dovolená v Chorvatsku, Náš pejsek apod.) a teprve do těchto podsložek nakopírujete příslušné obrázky či fotografie. Místo výrazu *podsložka* můžete klidně používat výraz *složka* (dříve se používalo označení *adresář*).

V operačním systému Windows XP existuje složka **Obrázky**, která slouží k uložení obrázků nebo fotografií. V této složce můžete vytvářet další podsložky – například podsložku **Fotografie z dovolené**, **Moje obrázky** apod. Díky podsložkám lze snadno udělat pořádek ve fotografiích a obrázcích, kterých může být v počítači velké množství.

Pro ukládání obrázků nemusíte používat pouze složku Obrázky. Lze využít jakoukoliv složku (případně si můžete vytvořit složku zcela novou). Je však výhodné využívat složku Obrázky, která je k těmto účelům vytvořena.

Složka Obrázky

Začneme tím, že si otevřeme složku Obrázky. Klikněte na tlačítko **Start**. Objeví se hlavní nabídka. Klikněte na položku **Obrázky** (viz obrázek č. 1). Poté se otevře okno **Obrázky** (viz obrázek č. 2).

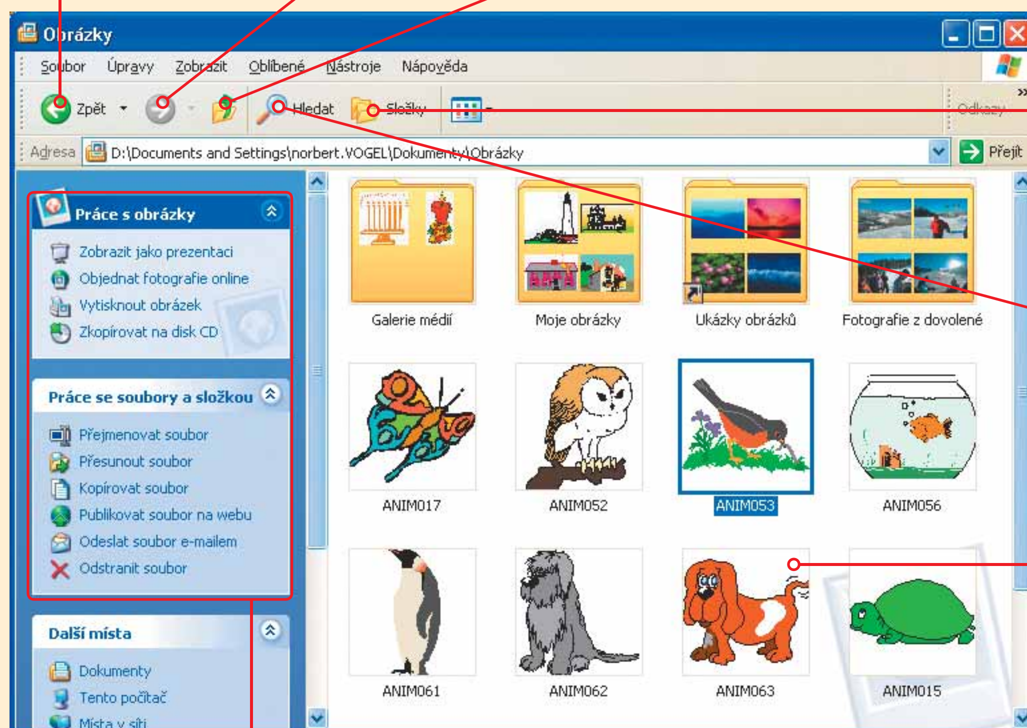

Obr. 1. Klikněte na tlačítko Start. Pak klikněte na položku Obrázky.

5. Tlačítko Nahoru slouží k posunu o jednu úroveň výše. Představte si, že máte otevřenu podsložku Moje obrázky, která se nachází ve složce Obrázky. Pokud kliknete na toto tlačítko, posunete se o úroveň výše a budete se nacházet ve složce Obrázky.

6. Tlačítko Zpět vás „vrátí" o krok zpět – tj. otevře se složka, která byla otevřená předtím, než jste otevřeli složku, kterou máte otevřenou právě teď.

7. Tlačítko Vpřed má opačný význam než tlačítko Zpět (viz bod 6).

Obr. 2. Okno Obrázky.

3. Kliknete-li na toto tlačítko, změní se obsah levého panelu – místo příkazů pro práci s obrázky (viz bod 2) se objeví seznam složek ve vašem počítači. Opětovným kliknutím na toto tlačítko zobrazíte opět příkazy pro práci s obrázky.

4. Kliknete-li na toto tlačítko, budete moci vyhledávat nejen obrázky, ale například také hudbu, video a textové dokumenty.

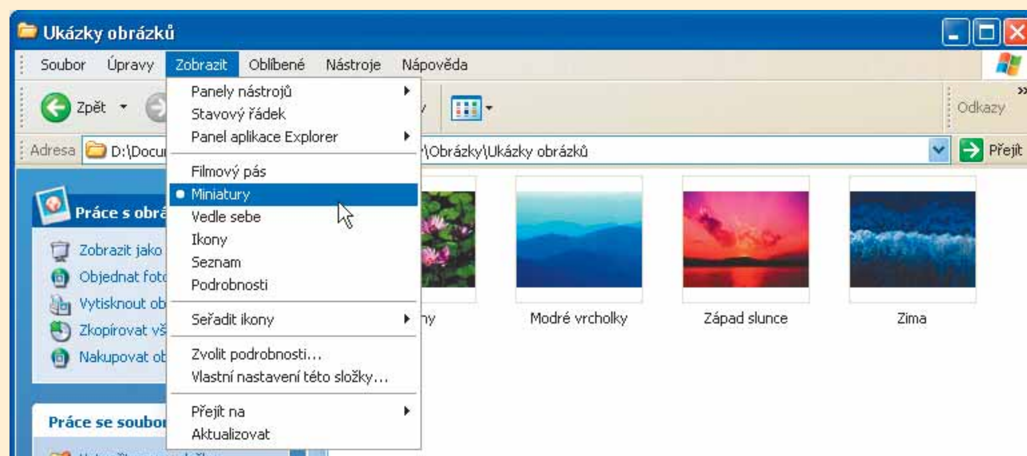
1. Nacházíme se ve složce Obrázky. Zde můžete najít několik složek, obrázků či fotografií. Složky jsou žluté a jsou v nich uloženy další obrázky a fotografie. Na každé složce jsou zobrazeny miniatury několika obrázků, které příslušná složka obsahuje (díky tomu získáte přibližnou představu o obsahu složky).

2. Zde najdete příkazy, které využijete pro práci s obrázky (viz dále).

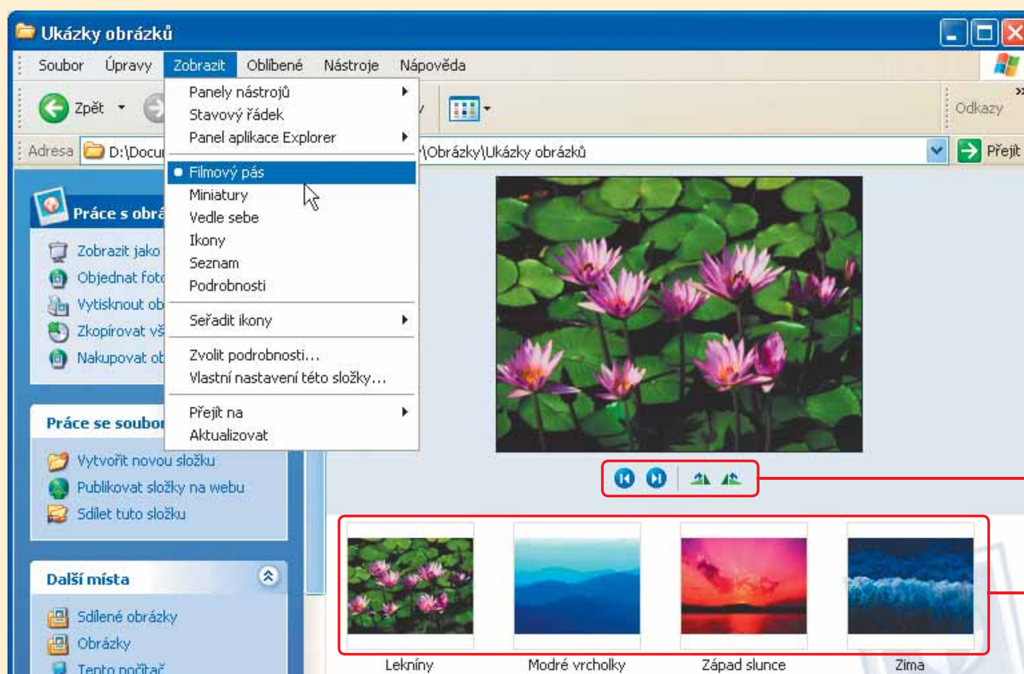
Prohlížení obrázků

Ve složce Obrázky byste měli vidět minimálně podsložku **Ukázky obrázků**. Na tuto podsložku dvakrát klikněte levým tlačítkem myši. Dále vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Miniatury**. Na obrazovce uvidíte zmenšené náhledy obrázků (viz obrázek č. 3).

Nyní si vyzkoušíme další typ zobrazení. Z nabídky **Zobrazit** vyberte příkaz **Filmový pás**. V horní části se objeví velký obrázek, v dolní části pak miniatury ostatních obrázků (blíže viz obrázek č. 4).

Obr. 3. Z nabídky Zobrazit vyberte příkaz Miniatury. Na obrazovce pak uvidíte zmenšené náhledy všech obrázků, které se nacházejí v otevřené složce.

1. Význam těchto čtyř tlačítek je zleva následující: zobrazit předchozí obrázek, zobrazit další obrázek, otočit obrázek doprava a otočit obrázek doleva. Pro pohyb mezi obrázky lze využít i klávesu se šipkou doleva a klávesu se šipkou doprava.

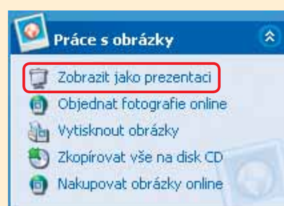
2. Klikněte na libovolnou miniaturu – ta se pak zobrazí v horní části.

Obr. 4. Z nabídky Zobrazit vyberte příkaz Filmový pás.

Prezentace obrázků

V levé části najdete několik příkazů pro práci s obrázky (viz obrázek č. 5). Klikněte na příkaz **Zobrazit jako prezentaci**. Obrázek, který je v otevřené složce na prvním místě, se zobrazí přes celou obrazovku. Po chvíli se automaticky objeví obrázek druhý, třetí atd. Dojde tedy k postupnému zobrazování obrázků, které se nacházejí v právě otevřené složce. Pokud pohnete myší, zobrazí se v pravém horním rohu několik tlačítek (viz obrázek č. 6).

-ngu

Obr. 5. V levé části najdete příkazy pro práci s obrázky. Klikněte na příkaz Zobrazit jako prezentaci.

Obr. 6. Probíhá prezentace obrázků přes celou obrazovku. Pokud pohnete myší (nebo stisknete-li klávesu tabulátor), objeví se tlačítka, která mají zleva následující význam: spustit prezentaci (postupné zobrazování obrázků), zastavit prezentaci, zobrazit předchozí obrázek, zobrazit další obrázek a ukončit prezentaci. Místo těchto tlačítek můžete také využít klávesové zkratky (viz okénko INFO).

Klávesové zkratky

i

- šipka vlevo – přechod na předchozí obrázek
- šipka vpravo – přechod na další obrázek
- CTRL+K – otočení obrázku o 90 stupňů ve směru hodinových ručiček
- CTRL+L – otočení obrázku o 90 stupňů proti směru hodinových ručiček
- mezerník – přepnutí mezi přehráváním a pozastavením přehrávání prezentace
- Enter – přechod na další obrázek
- ESC – ukončení prezentace
- tabulátor – zobrazení nebo skrytí panelu nástrojů Prezentace (viz obrázek č. 6)

Usnadněte si práci se soubory

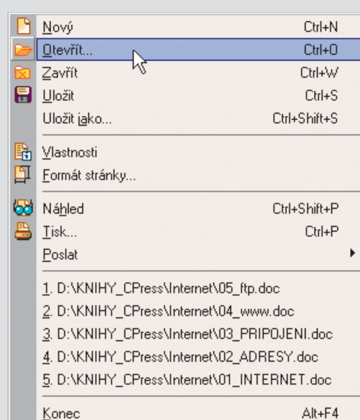
Když tak ráno rozespalí saháte po svém počítači a chcete pokračovat ve včerejší práci, může být problémem si pamatovat, do které ze složek jste své dokumenty, sešity nebo obrázky včera vlastně ukládali.

Snadno k souborům v naposledy používané složce

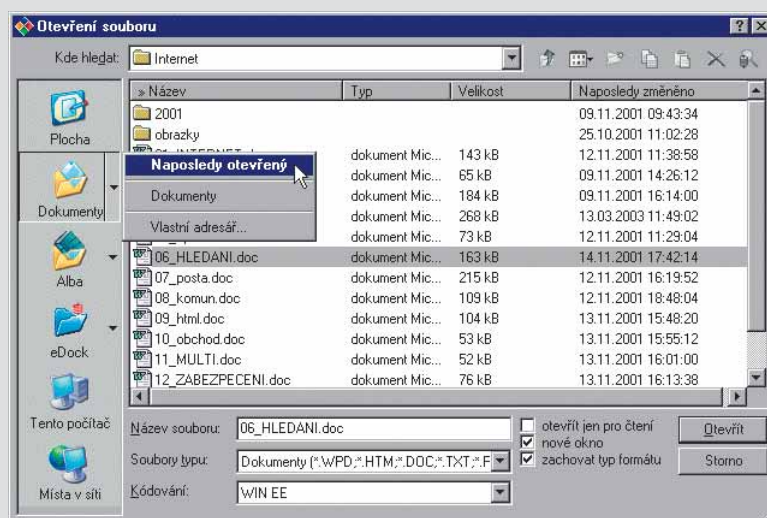
V nabídce **Soubor** sice je dole několik položek s naposledy otevřenými soubory, ale ty vás do té složky nepřenesou – jenže co když tam potřebujete pracovat i s jinými soubory?

Proto by mohlo být užitečné mít možnost, aby se vám po spuštění programů 602Text, 602Tab nebo 602Photo nabízel jako výchozí ten adresář, se kterým jste pracovali naposledy. Taková možnost skutečně existuje a není nic složitého ji využívat.

Tím uvidíte v dialogovém okně obsah té složky, ze které jste naposledy otvírali dokument, sešit či obrázek. Z poslední věty vidíte, že právě popsaná možnost platí pro všechny tři programy – 602Text, 602Tab i 602Photo.

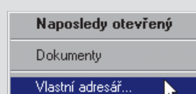
1. Otevřete si nabídku **Soubor**. Všimněte si v dolní části položek s pěticí souborů, které jste otvírali naposledy – pokud vám jde jen o jeden z nich, je nejjednodušší cestou kliknout na jeho položku. My však spustíme příkaz **Otevřít**.

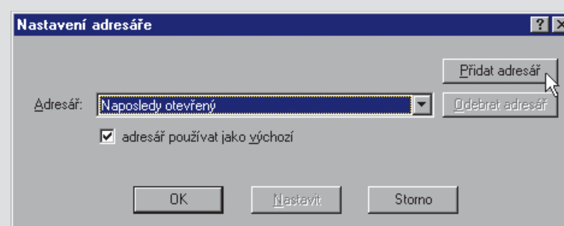
2. V dialogovém okně **Otevření souboru** nás bude zajímat levý sloupec s tlačítky a v něm konkrétně tlačítko **Dokumenty**. Klikněte na jeho pravou, užší část se šipkou. Rozvine se malá příkazová nabídka; v ní klikněte na příkaz **Naposledy otevřený**.

Snadný přístup k často používaným složkám

Pokud pracujete se soubory uloženými v několika různých složkách – a třeba i na různých discích – jistě mi dáte za pravdu, že to věčné „proklikávání se" strukturou složek je pěkně zdlouhavé a nudné. Programy PC Suite vám však nabízejí elegantní řešení. Vytvořte si vlastní nabídku s přístupovými cestami těch složek, se kterými často pracujte. Pak se do takto podchycené složky dostanete jedním kliknutím myší.

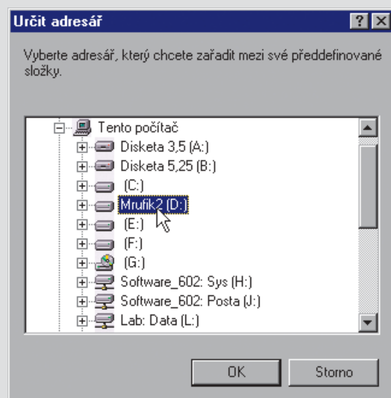
1. Otevřete si dialogové okno **Otevření souboru** a v něm opět klikněte na šipku vpravo od tlačítka **Dokumenty**. V nabídce tentokrát spusťte příkaz **Vlastní adresář**.

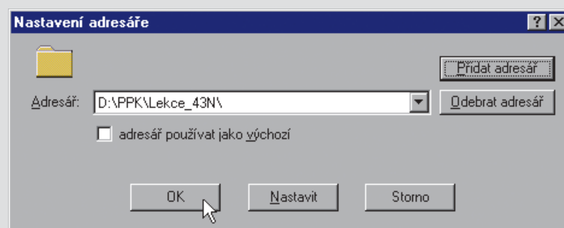
2. V dialogovém okně **Nastavení adresáře** klikněte na tlačítko **Přidat adresář**.

Dodejme ještě pro úplnost, že pokud potřebujete ze seznamu některou z položek se složkou vymazat, klikněte na ni (tím se vypíše v poli **Adresář)** a pak na tlačítko **Odebrat adresář**.

Ptáte se, kolik přístupových cest si můžete takto uchovat? Snad vám to bude stačit – k dispozici máte dvacet možností.

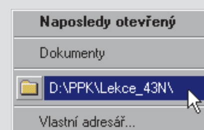
3. Tím se otevře strom se strukturou všech instalovaných disků vašeho počítače, včetně dostupných síťových svazků. Zvolte disk a myší se postupně „proklikejte" do složky, ve které jsou uloženy soubory, s nimiž často pracujete. Volbu potvrďte tlačítkem **OK**.

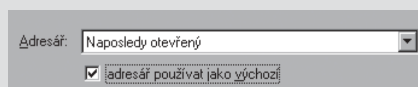
4. Dostanete se zpět do dialogového okna **Nastavení adresáře**. V poli **Adresář** je nyní vypsána přístupová cesta ke složce, kterou jste v předchozím kroku vybrali. Z toho vidíte, že přístupovou cestu můžete do pole zapsat také ručně – nebo ji můžete ručně alespoň upravit.

5. Pokud se vám přístupová cesta zamlouvá a chcete si ji uložit, každopádně klikněte na tlačítko **Nastavit**. Tím se položka s přístupovou cestou zanese do seznamu, který uvidíte, rozvinete-li jej kliknutím na tlačítko vpravo od pole **Adresář**. Nyní máte dvě možnosti. Kliknutím na tlačítko **OK** dialogové okno zavřete a vrátíte se do dialogového okna **Otevření souboru**, nebo chcete-li, můžete znovu kliknout na tlačítko **Přidat adresář** a pokračovat ve druhé a dalších specifikacích přístupových cest ke složkám.

6. Jak vytvořených přístupových cest využijete? Není nic jednoduššího. Pokud rozvinete nabídku u tlačítka **Dokumenty**, uvidíte tam své právě vytvořené specifikace. Po kliknutí na položku se v dialogovém okně objeví obsah příslušné složky.

7. Vraťme se ještě na chvíli do dialogového okna **Nastavení adresáře**. Pokud zde u složky vybrané pomocí seznamu a zobrazené v poli **Adresář** zaškrtnete čtverec **Adresář používat jako výchozí**, bude se obsah vybrané složky zobrazovat implicitně v dialogovém okně **Otevření souboru** – bez nutnosti dalších voleb.

Možnost operativního sledování statistiky

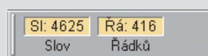
Probrali jsme významná usnadnění otvírání souborů (libovolného typu). Teď budeme sledovat práci nad dokumentem. Pokud píšete tzv. „na objednávku", jste předem omezeni nejen tím, o čem máte psát, ale také tím, jak to má být dlouhé. Dříve to bylo dáno asi tak, že stránka technického textu se počítala jako 1800 až 2200 úhozů na stroji a jeden arch byl dvacet takových stránek (pokud si to dobře pamatuji). Vy však jistě píšete proporčním písmem, a chce se vám stále přepočítávat písmenka? Ale ne, to byl žert, já vím, že v nabídce **Soubor** je příkaz **Vlastnosti** a v jeho dialogovém okně karta **Statistika**. Ale poradím vám něco lepšího.

V nejnovějších verzích 602Text je mezi opravdu širokou nabídkou tlačítkových lišt jedna úplně nová, jmenuje se **Statistika**.

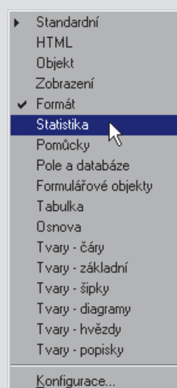
Údaje v polích na liště se dynamicky aktualizují tak, jak píšete. Ale kde jsou ty slíbené počty znaků? Ta zobrazená dvě tlačítka nejsou zdaleka vše, co lišta nabízí.

Nezapomeňte, že lištu můžete tahem za plasticky zvýrazněný výstupek v levé části přetáhnout na jiné místo mezi lištami – třeba i za nějakou jinou lištu, která nesahá až k pravému kraji okna. Protože i **Statistika** je vlastně lišta s tlačítky, dá se na jednotlivá tlačítka také kliknout. Ve všech případech se dostanete do dialogového okna **Vlastnosti** na kartu **Statistika**.

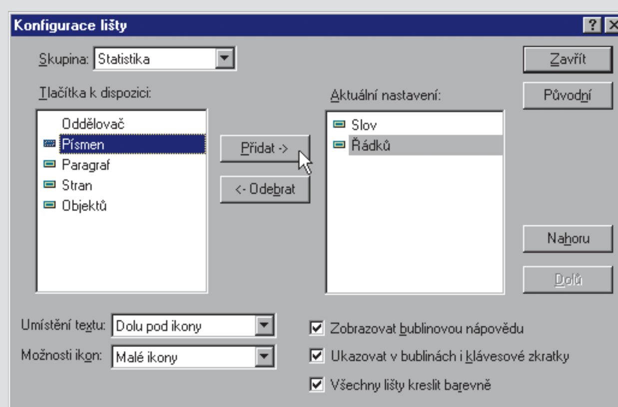
Jiří Lapáček

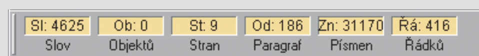
1. Pokud nic takového jako na obrázku nevidíte, musíte si zobrazení lišty zapnout.

2. Klikněte pravým tlačítkem myši do oblasti lišt. Otevře se plovoucí nabídka se všemi lištami, které máte k dispozici. V nabídce klikněte na položku **Statistika**. Tím se lišta zařadí mezi zobrazené – její položka bude označena vlevo „zatržítkem".

3. Znovu klikněte pravým tlačítkem myši, ale tentokrát přímo do lišty **Statistika**. Pak v plovoucí nabídce spusťte příkaz **Konfigurace**. Otevře se dialogové okno pro nastavení tlačítek. Princip práce je prostý. V levé sekci (**Tlačítka k dispozici**) je seznam tlačítek, která na liště mohou být, ale v tuto chvíli tam nejsou. V pravé sekci (**Aktuální nastavení**) vidíte tlačítka, která na liště jsou zařazena. Pomocí tlačítek mezi sekcemi – **Přidat** a **Odebrat** – můžete tlačítka z levé sekce přidávat do pravé, nebo je z ní naopak odebírat.

4. A takto vypadá lišta v celé kráse. Najdete v ní snad všechno, co vás může zajímat. Tvůrcům programu snad jen trochu „ulétlo" označení **paragraf** – jedná se o odstavce, tedy o počet odstavců v dokumentu. Pokud by vám počet odstavců nějak neseděl, vzpomeňte si, že jako odstavec je posuzován i každý prázdný řádek ukončený stiskem klávesy **Enter**.

Jak si přehrát filmy na počítači

Na tomto PPK CD jsme vám přinesli přehrávač videosouborů nazvaný MV2Player. Tento program je lokalizován do češtiny (jeho ovládání je v češtině), avšak rozhodli jsme se vám přinést ještě podrobný návod na jeho používání. Prostřednictvím tohoto programu lze přehrávat videosoubory, ale i filmy z DVD. Program zároveň podporuje i zobrazování titulků, tedy textových souborů s titulky k filmu.

Program MV2Player lze využít k prohlížení a přehrávání různých typů souborů, avšak my se zaměříme hlavně na přehrávání videosouborů – tedy např. filmů. Rádi bychom zdůraznili, že rozhodně nechceme podporovat šíření pirátských CD s filmy nelegálně staženými z internetu. Ke každému titulu, který si legálně zakoupíte, je však možné vytvořit neprodejnou kopii, a totéž tedy platí i o filmech, které si zakoupíte na médiích DVD. Takové tituly lze převést na soubory v určitém formátu tak, aby se vešly na médium CD nebo na disk počítače. Je to podobný proces jako při vytváření souborů MP3.

Instalace

Při instalaci si určíte, co přesně chcete instalovat, tedy zda kromě přehrávače chcete vytvořit i zástupce v nabídce (**Menu Shortcut**), zástupce (ikonu) programu na pracovní ploše (**Desktop Shortcut**) a zda chcete vytvořit ikonku v tzv. liště rychlého spuštění, která se nachází dole vedle nabídky Start. K instalaci potřebujete pouhý 1 MB volného prostoru. Dále si vyberete místo na disku, kam se umístí složka s programem. Program se nainstaluje za chvilku a vy jej můžete hned spustit např. prostřednictvím lišty rychlého spuštění (kliknutím na jeho ikonku).

Okno programu

Popišme si nejprve okénko programu. To má tvar protáhlého obdélníku a velmi se podobá např. autorádiu. Hlavní část okna zabírá displej, na němž najdete všechny podstatné informace o přehrávaném souboru – tedy název videosouboru (filmu), informace o formátu videa a audia a o době, která uplynula od začátku přehrávání. Pod tímto časovým údajem najdete na „displeji" také časovou osu; pokud kliknete do některého jejího bodu, ocitnete se na jiném místě videosouboru. Dále můžete na displeji upravit hlasitost zvuku, jas, sytost a kontrast. Posledním údajem, který na displeji přehrávače naleznete, je informace o titulcích. V pravé části okna vedle displeje najdete tlačítka, kterými ovládáte přehrávání videosouboru. Tlačítka zcela vpravo nahoře v okně programu slouží k ukončení práce s programem a k minimalizaci okna do hlavního panelu. Další množství tlačítek slouží k vyvolání okénka s nastavením programu, k vytvoření playlistu apod.

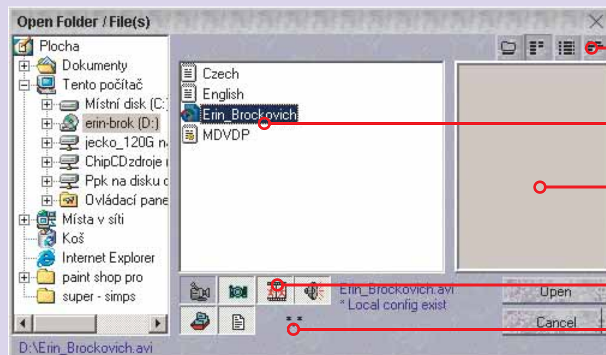
Otevření souboru s filmem

Nyní klikněte na tlačítko **Otevřít soubor**, které se nachází zcela vpravo dole (tlačítko má stejný symbol, který je např. na mechanice CD-ROM pro otevření a vložení nového CD). Tím se otevře okénko **Open Folder/File(s)**. Toto okénko je rozděleno do několika částí. V první části najdete strukturu složek a podsložek na dostupných discích. V části, která se nachází uprostřed okna, je zobrazen obsah vybrané složky a zcela vpravo můžete vidět náhled souboru (pokud to je možné). Pod prostřední částí okna se zobra-

zeným obsahem složky najdete několik tlačítek pro lepší vyhledávání souborů. Pokud nad některým z tlačítek podržíte chvíli kurzor myši, pak se vždy zobrazí výčet určitých formátů. Jestliže na tlačítko kliknete, pak se ve výpisu složek na vašem počítači zobrazí právě soubory, které jsou v těchto formátech. Nabídka formátů je rozdělena podle toho, zda se jedná o videosoubory, soubory obrázkové, audiosoubory, nebo o soubory textové. Všechny tyto typy souborů je program MV2Player schopen přehrávat nebo zobrazovat. Další tlačítka naleznete nad částí, ve které se zobrazuje náhled souboru. Tato tlačítka určují, jak se budou zobrazovat ikony souborů ve výpisu složky. Vyberte tedy soubor, který chcete přehrát, klikněte na něj a poté ještě na tlačítko **OK**.

Formáty

Program MV2Player je schopen přehrávat mnoho různých formátů videosouborů. Filmy bývají nejčastěji ve formátu AVI. Ten se používá, pokud se filmy převádí z DVD. Výsledný soubor má totiž poměrně velmi malou velikost. Pro přehrávání tohoto formátu je však nezbytný poněkud výkonnější počítač.

Přehrávání videosouboru

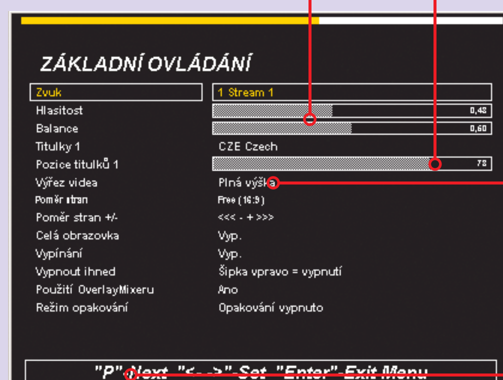
Videosoubor se spustí v samostatném okně. Chcete-li přehrávat soubor přes celou obrazovku, stiskněte klávesu Enter. Stejnou klávesu stiskněte i v případě, že se chcete vrátit do normálního režimu, kdy je zobrazeno i okno programu. Program umožňuje také se v souboru (ve filmu) různě posouvat. K posunu ve filmu můžete použít filmovou osu, o které jsme se již zmiňovali. Abyste věděli, kam se přesouváte, podržte nad časovou osou malou chvíli kurzor. Tím se zobrazí čas filmu, do kterého se přesunete. Pod touto časovou osou naleznete také tři tlačítka, které slouží pro přesun ve filmu. Tlačítka se šipkami slouží pro přesun vpřed a vzad vždy o deset sekund. Pokud chcete „skočit“ na přesně stanovený čas filmu, klikněte na další tlačítko **Skok na čas** (se symbolem hodin). Tím se zobrazí okénko **Jdi na čas**. V něm kliknutím určíte čas, na který chcete „přeskočit“, a poté kliknete na tlačítko **OK**.

Další ovládání

V programu lze vyvolat ještě další možnost ovládání, podobně jako např. u klasického videopřehrávače. Toto ovládání se zobrazí přes okno s přehrávaným filmem a můžete jej vyvolat kliknutím na tlačítko **OSD** v okně programu nebo pouhým stiskem klávesy P, pokud je okno programu aktivní. V tomto ovládání lze nastavit mnoho užitečných věcí. Vlevo v seznamu vidíte vždy typ volby, kterou můžete nastavovat (hlasitost, poměr stran přehrávaného videa apod.), a vpravo ve sloupci vidíte první možnost. Chcete-li si vybírat i z jiných možností, klikejte na tuto možnost tak dlouho, až se vám jedna po druhé zobrazí i ostatní možnosti. Hlasitost, balanci a umístění titulků nastavujete tak, že klikáte na osu. Další položky tohoto ovládání se zobrazí, stisknete-li znovu klávesu P. Jestliže chcete toto ovládání „schovat“, stiskněte klávesu Enter.

-mia

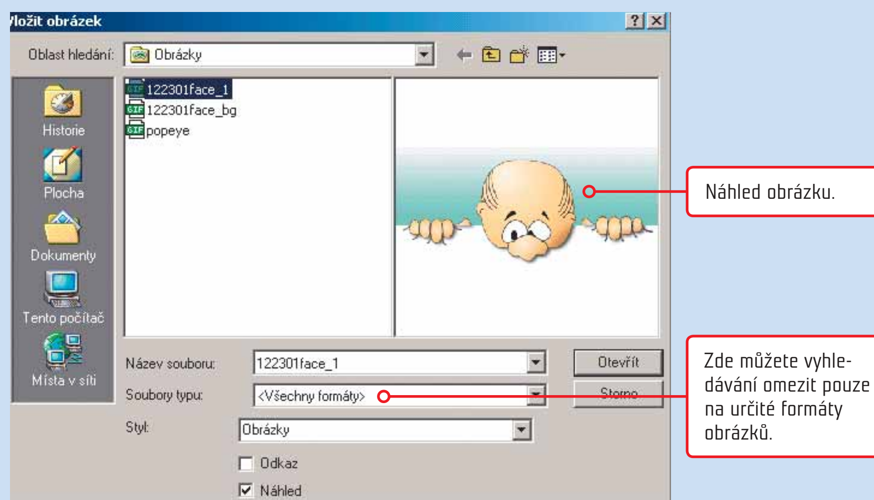

OpenOffice Writer – obrázky v dokumentu

Kancelářský balík OpenOffice včetně textového editoru Writer, jehož používání je zcela bezplatné, jsme vám již představili. Nyní se k programu Writer vrátíme a představíme si jeho další možnosti – tentokrát to bude vkládání různých objektů do dokumentu.

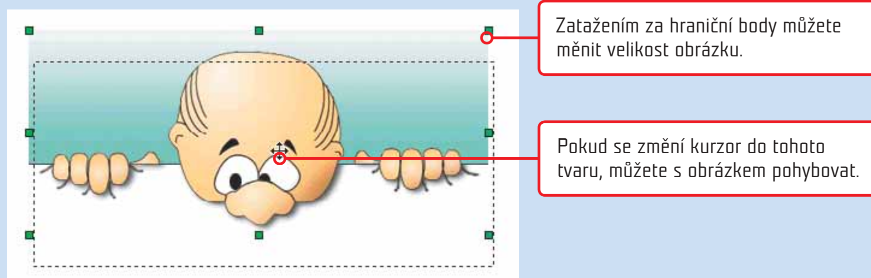
Vkládání obrázku

Textový dokument je často doprovázen obrázky. To je možné i v programu Writer – z nabídky **Vložit** vyberte položku **Obrázek** a dále položku **Ze souboru**. Tím se otevře okénko **Vložit obrázek**, v němž patřičný obrázek vyhledáte. V pravé části okénka se zobrazuje náhled obrázků. Ten se však zobrazí pouze v případě, že je zatržena volba **Náhled**. V rozbalovacím seznamu **Soubory typu** si můžete stanovit formáty obrázků, které hledáte. Nakonec potvrďte vložení obrázku kliknutím na tlačítko **Otevřít**.

Úprava obrázku

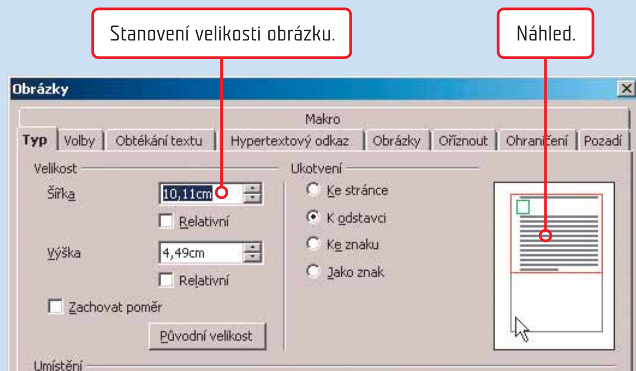
Obrázek, který jste vložili na stránku, lze ještě upravit. Klikněte jednou na obrázek, aby byly označeny hraniční body obrázku. Nyní nad těmito body přejeďte kurzorem a v okamžiku, kdy se kurzor změní v oboustrannou šipku, za bod zatáhněte. Tím změníte velikost obrázku. Pokud zatáhnete za body v rozích obrázku, velikost obrázku se bude měnit proporcionálně. Pokud zatáhnete za body, které se nacházejí uprostřed, bude se měnit pouze šířka nebo délka obrázku. Jestliže nad obrázkem přejedete kurzorem a kurzor se změní v šipku se čtyřmi rohy, pak můžete s obrázkem pohybovat po stránce.

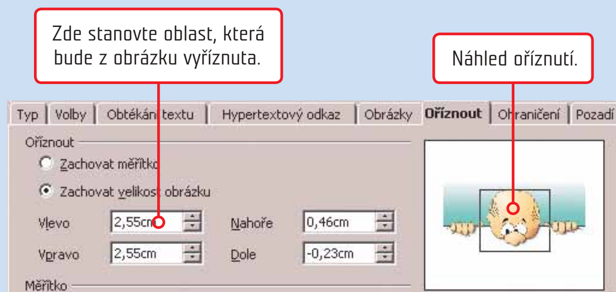

Další úpravy

Jestliže na obrázek dvakrát kliknete, zobrazí se dialogové okno **Obrázky**, které obsahuje několik karet, a lze v něm provádět ještě další, detailnější úpravy obrázku. Na první kartě **Typ** ovlivníte velikost a pozici obrázku na stránce. Na kartě **Volby** můžete obrázek pojmenovat a přidat k němu text. Obrázek je možné zde také uzamknout – to znamená, že jej nikdo nebude moci v dokumentu upravovat nebo měnit jeho pozici na stránce. Obrázek může sloužit také jako hypertextový odkaz – to znamená, že pokud na něj uživatel klikne, pak se přenese na odpovídající místo na internetu nebo na dostupném disku. Přepněte do karty **Hypertextový odkaz**. Do prvního řádku URL vepište internetovou adresu (včetně označení http://). Odkaz může vést také k některému souboru, který se po kliknutí otevře. Musíte mít však na paměti, že tento soubor musí být dostupný pro každého, kdo tento dokument čte. V tomto případě klikněte na tlačítko **Listovat** a v dalším okénku soubor vyhledejte. Na kartě **Obrázky** lze obrázek převrátit, a to na obě strany (tedy svisle a vodorovně). Na kartě **Oříznout** můžete obrázek upravit tak, že z něj vyříznete pouze jeho

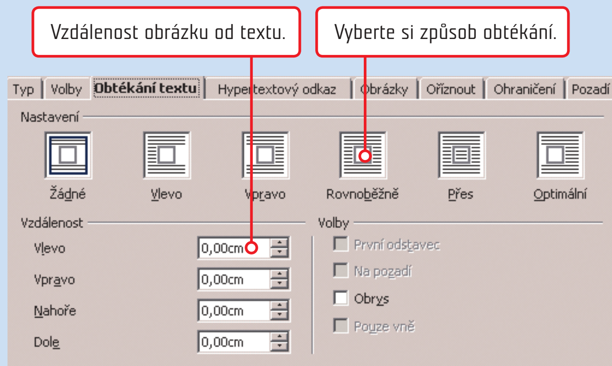
určitou část. Můžete si vybrat, zda zůstane zachována velikost obrázku (vyříznutá část se tedy zvětší), nebo zda zůstane zachováno měřítko obrázku (poměr stran). Oříznutí si stanovujete zadáním číselného údaje u položek nahoře, dole apod. Vpravo v okénku vidíte náhled, jak bude obrázek oříznut. Na kartě **Ohraničení** můžete obrázek zasadit do barevného rámečku – určíte pouze tloušťku čáry, její barvu a vzdálenost od obrázku. Přechod mezi obrázkem a čárou rámečku může být také vystínován. Na poslední kartě **Pozadí** si vybíráte z barevného spektra a určujete tak barvu pozadí obrázku.

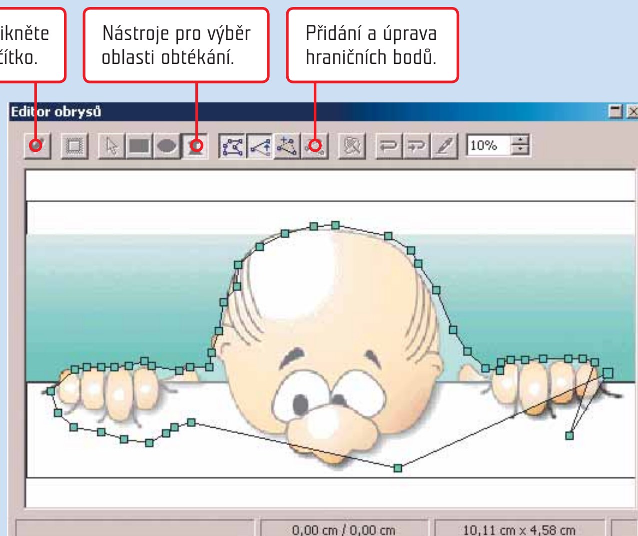

Obtékání obrázku textem

Jestliže jste vložili obrázek do dokumentu s textem, bude kolem obrázku volné místo. Pokud si však přejete, aby byl text umístěn i kolem obrázku, vraťte se zpátky do okénka **Obrázky** a přepněte na kartu **Obtékání textu**. Zde vidíte několik návrhů, jak může obtékání textem vypadat. Klikněte tedy na jeden návrh a poté v části **Vzdálenost** zvolte vzdálenost mezi textem a hranicemi obrázku. Nakonec potvrďte volby kliknutím na **OK**. Toto obtékání je pouze do tvaru obdélníku. Pokud byste chtěli vytvořit efektnější obtékání, které můžete vidět např. v novinách nebo v našem časopise, pak klikněte na obrázek pravým tlačítkem myši a z místní nabídky si vyberte položku **Obtékání text** a poté **Upravit obrys**. Tím se otevře okénko **Editor obrysů**, kde lze hranice obtékání textu stanovit mnohem přesněji. V tomto okénku naleznete řadu tlačítek s nástroji. Nástroje se symbolem obdélníku, elipsy a mnohoúhelníku slouží k označení části obrázku právě v tomto tvaru. Chcete-li vybrat obdélník nebo elipsu, klikněte na tlačítko s nástrojem a poté na obrázek a táhněte tak dlouho, dokud není vybrána celá oblast, kterou chcete. Pokud použijete nástroj **Mnohoúhelník**, pak klikněte vždy myší do obrázku a poté znovu až do té doby, než vytvoříte ten správný tvar obtékání. Nakonec klikněte dvakrát a celý útvar se spojí v jeden. Tímto vybraným útvarem můžete podle libosti pohybovat a tím také ovlivňovat výsledné obtékání části obrázku textem. K dalšímu upravení obrysových bodů slouží další tlačítka vedle nástroje **Mnohoúhelník**. Kliknete-li na první tlačítko, zobrazí se obrys obtékání s označenými hraničními body; jestliže za ně zatáhnete, ovlivníte tvar obtékání. Dalšími tlačítky můžete hraniční body ještě přidat, nebo naopak ubrat. Nakonec klikněte na tlačítko se symbolem odškrtávátka.

Popisek obrázku

K obrázku lze připojit i popisek, který se stane součástí vloženého obrázku. Klikněte na obrázek pravým tlačítkem myši a z nabídky vyberte položku **Popisek**. Tím se otevře okénko **Popisek** s několika volnými políčky a rozbalovacími seznamy. Z rozbalovacího seznamu **Kategorie** si vybíráte objekt, ke kterému bude popisek přiřazen. Tento text bude součástí popisku – popisek bude začínat např. slovem Ilustrace. Předpokládá se, že budete vytvářet popisky k více obrázkům, a proto si v dalším rozbalovacím seznamu zvolíte druh číslování. Do volného políčka **Popisek** vepište vlastní text popisku. V části **Umístění** si vyberte, zda chcete, aby byl popisek umístěn pod obrázek, nebo nad něj. Nakonec vše potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

-mia

20/20 – kouzla s obrázky

Máte v počítači fotografie z dovolené a chcete je trochu „zatraktivnit"? Nepotřebujete k tomu žádný drahý a složitý program, stačí si jen z přiloženého CD nainstalovat program 20/20, a můžete začít.

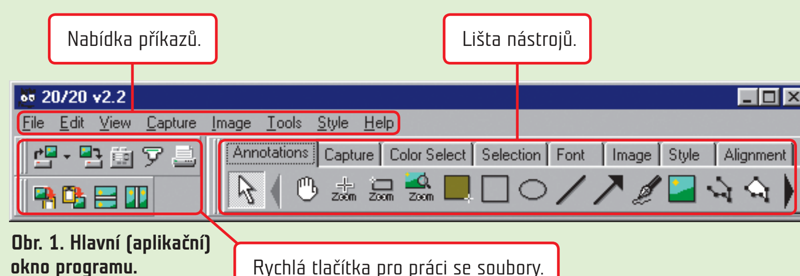

Program najdete na PPK CD 8/2003

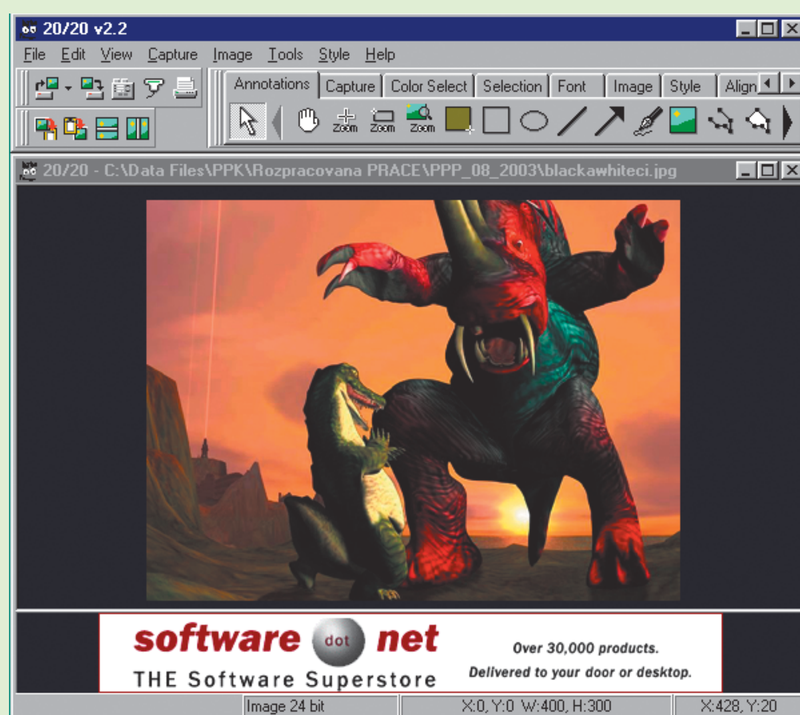
Hlavní okno programu

Instalace je poměrně snadná, stačí kliknout několikrát za sebou na tlačítko **Next** a o vše ostatní se postará instalační program. Pro dokončení instalace programu je však nutný restart počítače!

Program 20/20 umožňuje otevřít a zpracovávat více obrázků nebo fotografií najednou. Při spuštění programu se nejdříve otevře hlavní (aplikační) okno programu (obr. 1), které obsahuje obvyklou *nabídku příkazů*, tlačítka pro rychlejší přístup k některým příkazům pro práci se soubory (otevření/uložení souboru, tisk obrázku apod.) a *lištu nástrojů*. Aplikační okno programu je po spuštění umístěno v horní části obrazovky. Jakmile otevřete soubor s obrázkem, objeví se nové okno pro prohlížení a úpravu obrázku. Okno s obrázkem se automaticky zobrazí pod aplikačním oknem programu a vyplní zbývající část plochy obrazovky pod ním (obr. 2). Vzhledem k tomu, že program je distribuován zdarma, zobrazuje se ve spodní části okna obrázku reklamní proužek (jedná se o tzv. adware).

Obr. 1. Hlavní (aplikační) okno programu.

Obr. 2. Okna programu s otevřeným obrázkem.

Ořezávání obrázků

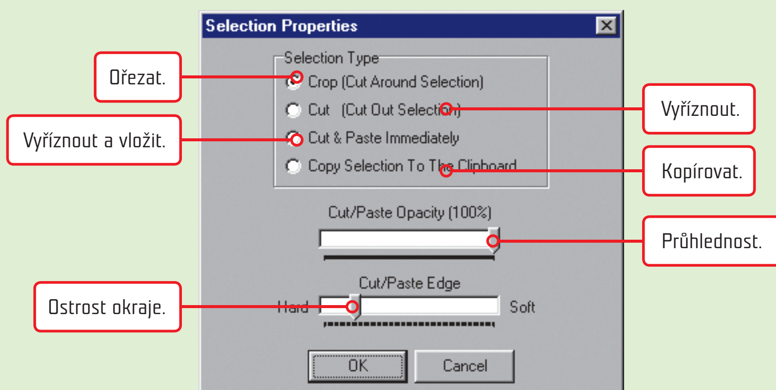
Program 20/20 obsahuje mnoho nástrojů, pomocí kterých lze snadno provést poměrně zajímavé úpravy obrázků. Obrázek nebo fotografii tak můžete např. různými způsoby ořezat, nebo si naopak vytvořit z obrázku výřez. V následujících odstavcích vám ukážeme, jak udělat výřez z obrázku ve tvaru elipsy.

Pro vytvoření výřezu nejprve klikněte na *liště nástrojů* na záložku ***Selection*** (výběr) – obr. 3; zde nalezneme několik ikon pro výběr tvaru výřezu. Předtím než provedete samotný výběr oblasti, kterou chcete z obrázku vyříznout, musíte nastavit parametry výřezu (výběru). Z nabídky příkazů proto vyberte příkaz **Edit –> Selection Properties...**, pomocí kterého otevřete dialogové okno *Selection Properties* (vlastnosti výběru) – obr. 4. Program umožňuje následující typy výřezu: *ořezat* – odstranit vše mimo výběr (Crop – cut around the selected area), *vyříznout* – odstranit vše uvnitř výběru a odstraněnou část vložit do schránky (Cut

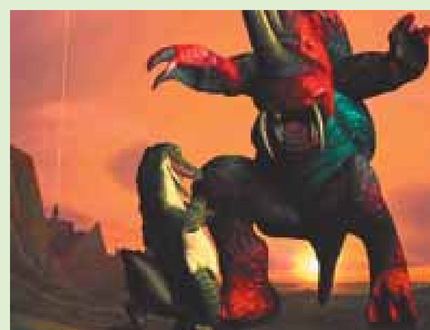
Obr. 3. Lišta nástrojů – záložka Selection.

– cut out the selected area and copy it to the clipboard), *vyříznout a vložit* – odstranit vše uvnitř výběru a odstraněnou část vložit do aktivního okna (Cut & Paste – cut out the selected area and paste immediately into the active image), *kopírovat* – vložit vybranou oblast do schránky (Copy – copy the selected area to the clipboard). V dialogovém okně můžete také nastavit *průhlednost* (Cut/Paste Opacity) výsledného výřezu v procentech a *ostrost* okraje výřezu. V našem příkladu použijeme první typ výřezu (ořezat), průhlednost nastavíme na maximum (100%) a ostrost okraje výřezu nastavíme pomocí posuvného jezdce přibližně na 20 procent (blíže k hodnotě ostrý – *hard*).

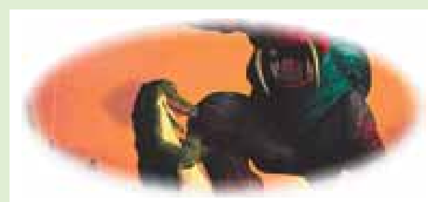

Obr. 4. Dialogové okno Selection Properties.

Na následujících obrázcích vidíte původní obrázek (obr. 5) a výsledek eliptického ořezu se zadanými parametry (obr. 6).

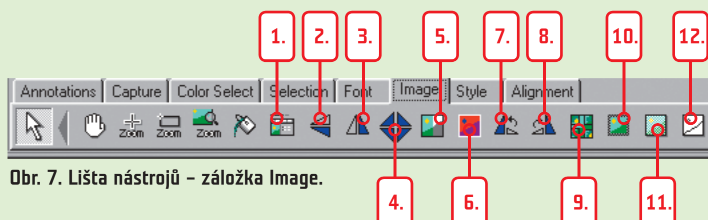
Obr. 5. Původní obrázek.

Obr. 6. Výsledný obrázek po ořezu.

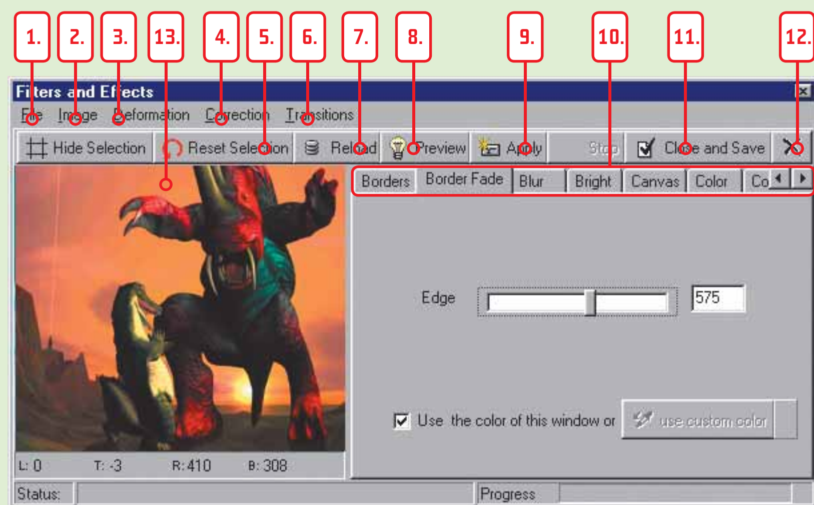
Použití filtrů a efektů

Další zajímavou možností, jak upravit obrázek nebo fotografii, je aplikace některého z filtrů nebo z efektů, které program nabízí. Pro použití některé z nabízených možností klikněte na *liště nástrojů* na záložku *Image* (Obrázek) – obr. 7. Tato záložka obsahuje několik ikon s různými filtry a efekty: *filtry a efekty* – otevření dialogového okna s dalšími filtry a efekty, *převrátit vertikálně*, *převrátit horizontálně*, *zrcadlo* – otevření dialogového okna se zrcadlovými efekty, *šedě* – převedení obrázku do odstínů šedi, *inverze*

Obr. 7. Lišta nástrojů – záložka Image.

1. Filtry a efekty.
2. Převrátit vertikálně.
3. Převrátit horizontálně.
4. Zrcadlo.
5. Šedě.
6. Inverze.
7. Otočit vlevo.
8. Otočit vpravo.
9. Dlaždice.
10. Přechod.
11. Průhlednost.
12. Kresba (náčrtek).

Obr. 9. Dialogové okno Filtry a efekty.

1. Nabídka příkazů Soubor.
2. Nabídka příkazů Obrázek.
3. Nabídka příkazů Deformace.
4. Nabídka příkazů Opravy.
5. Obnovit původní výběr.
6. Nabídka příkazů Přechody.
7. Obnovit původní obrázek.
8. Náhled efektu nebo filtru.
9. Použít efekt nebo filtr.
10. Lišta filtrů/efektů.
11. Uzavřít dialogové okno a uložit změny.
12. Uzavřít dialogové okno beze změn.
13. Náhled obrázku.

Obr. 8. Výsledný obrázek po aplikaci filtru kresba.

– inverze barev, *otočit vlevo* – otočení obrázku proti směru hodinových ručiček, *otočit vpravo* – otočení obrázku po směru hodinových ručiček, *dlaždice* – aplikace efektu dlaždice na obrázek, *přechod* – vytvoření přechodového efektu na okrajích obrázku, *průhlednost* – otevření dialogového okna pro nastavení průhlednosti obrázku, *kresba (náčrtek)* – převedení obrázku na černobílou kresbu (tento filtr je dostupný pouze na této liště nástrojů a z nabídky příkazů *Image*, není dostupný v dialogovém okně *filtry a efekty*!).

Následující obrázek (obr. 8) demonstruje použití filtru *kresba (náčrtek)* na obrázek z předcházejícího odstavce (obr. 5).

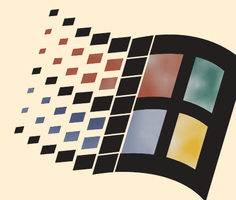
-vrba

!

Vyzkoušejte si použití dalších filtrů a efektů, které naleznete v dialogovém okně *filtry a efekty* (obr. 9). Toto dialogové okno obsahuje mnoho dalších nástrojů a možností, jak obrázek nebo fotografii různým způsobem deformovat, upravovat, opravovat či jak vytvářet přechodové efekty.

Tipy pro Windows XP

V tomto článku se podíváme na možnosti přizpůsobení Windows. Postupy uvedené v tomto článku můžete využít pro Windows XP Professional i pro Windows XP Home edition.

Nastavení aktuálního data a času

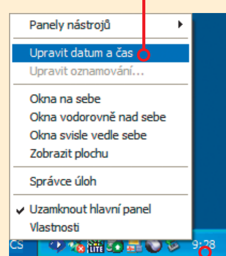
Čas se zobrazuje v pravé části hlavního panelu. Potřebujete-li nastavení času nebo data upravit, klikněte na datum pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Upravit datum a čas** (obr. 1).

V dialogovém okně se ujistěte, že pracujete na kartě *Datum a čas*.

Chcete-li nastavení data změnit, zadejte podle potřeby rok a měsíc a poté klikněte na požadovaný den (obr. 2).

Chcete-li nastavit čas, klikněte na editační pole pod obrázkem hodin a požadovaný čas zapište (obr. 2).

2. Z místní nabídky vyberte položku **Upravit datum a čas**.

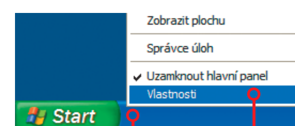

Obr. 1

1. Klikněte pravým tlačítkem na datum.

Nemáte-li hodiny zobrazeny, můžete si jejich zobrazení zapnout. Klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo hlavního panelu. Z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti**.

V dialogovém okně se ujistěte, že pracujete na kartě *Hlavní panel*. V dolní části této karty zaškrtněte položku **Zobrazovat hodiny** a klikněte na tlačítko **OK**.

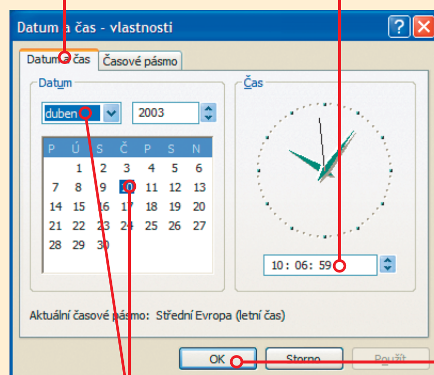

1. Klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo hlavního panelu.

2. Klikněte na příkaz **Vlastnosti**.

3. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Datum a čas*.

5. Chcete-li nastavit čas, zapište jej do editačního pole.

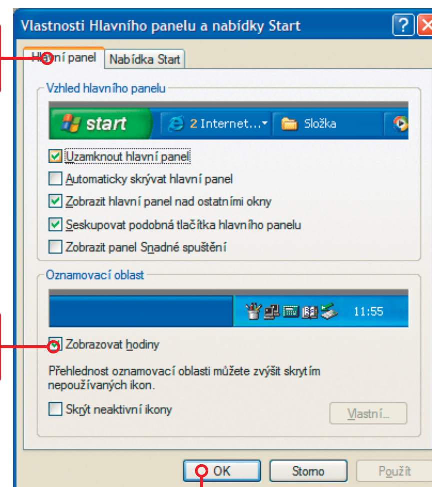

Obr. 2

6. Klikněte na tlačítko **OK**.

4. Chcete-li nastavit datum, nastavte měsíc a pak klikněte na číslo dne.

3. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Hlavní panel*.

4. Kliknutím zaškrtněte položku **Zobrazovat hodiny**.

5. Klikněte na tlačítko **OK**.

Nastavení klávesnice

Do kompetence klávesnice spadá mimo jiné nastavení rychlosti blikání kurzoru, nastavení časové prodlevy, po které začne stisknutá klávesa opakovaně zapisovat znaky, a rychlost, jakou jsou tyto znaky zapsány.

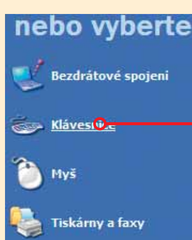
S klávesnicí je také spojován jazyk, kterým právě potřebujete psát. Windows umožňují nastavit klávesnici tak, aby bylo možné zapisovat i znaky pro tento jazyk charakteristické (např. česká klávesnice dovoluje používat diakritiku, německá přehlasované znaky apod.). Doinstalování klávesnice pro jiný jazyk však patří mezi nastavení jazyků.

Mezi již instalovanými klávesnicemi můžete přepínat současným stiskem kláves **Alt+Shift**.

Obr. 3

1. Klikněte na položku **Tiskárny a jiný hardware**.

Obr. 4

2. Klikněte na položku **Klávesnice**.

Nastavení klávesnice

Z nabídky **Start** vyberte příkaz **Ovládací panely**. V okně *Ovládací panely* klikněte na položku **Tiskárny a jiný hardware** (obr. 3). V dalším okně klikněte na položku **Klávesnice** (obr. 4).

V dialogovém okně *Klávesnice – vlastnosti* se ujistěte, že pracujete na kartě *Rychlost*. Podle potřeby pak na kartě nastavte prodlevu před opakováním, rychlost opakování znaků a rychlost blikání kurzoru (obr. 5).

Nastavení jazyka

Na konci hlavního panelu je zobrazen panel jazyků, který zobrazuje nastavení jazyka klávesnice. Chcete-li jazykové nastavení změnit (po instalaci bývá k dispozici česká a anglická klávesnice), klikněte na indikátor použitého jazyka. V nabídce, kterou tím vyvoláte, pak klikněte na jazyk, jehož klávesnici chcete použít (obr. 6).

Přidání nového jazyka

Chcete-li přidat další jazyk, klikněte na indikátor použitého jazyka pravým tlačítkem myši. Z místní nabídky vyberte příkaz **Nastavení** (obr. 7).

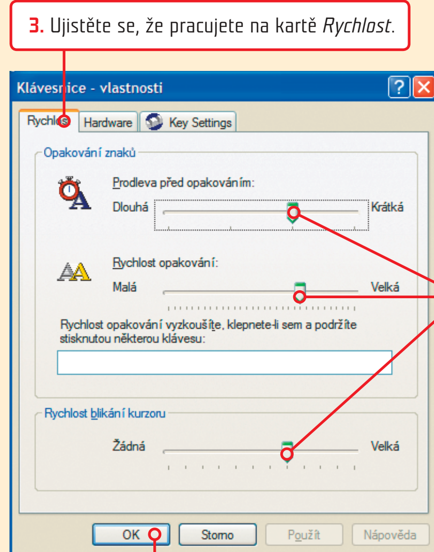
V dialogovém okně klikněte na tlačítko **Přidat**. Tím vyvoláte další dialogové okno a v něm nejprve zvolte jazyk.

Windows nabídnou rozložení klávesnice typické pro vybraný jazyk. Pokud chcete rozložení kláves ponechat co nejblíže českému, vyberte ze seznamu *Rozložení klávesnice nebo IME* hodnotu **České**.

Máte-li vše nastaveno, klikněte na tlačítko **OK** (obr. 8). Nová klávesnice bude přidána do seznamu (obr. 9).

Chcete-li klávesnici ze seznamu odebrat, klikněte na ni a poté na tlačítko **Odebrat** (obr. 9).

3. Ujistěte se, že pracujete na kartě *Rychlost*.

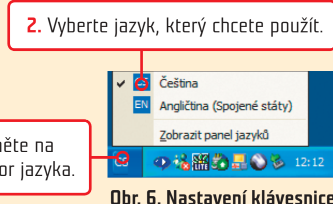

4. Podle potřeby nastavte parametry.

Obr. 5

5. Klikněte na tlačítko **OK**.

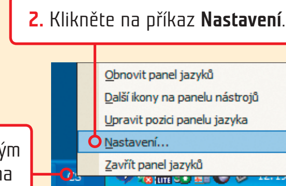
2. Vyberte jazyk, který chcete použít.

1. Klikněte na indikátor jazyka.

Obr. 6. Nastavení klávesnice.

2. Klikněte na příkaz **Nastavení**.

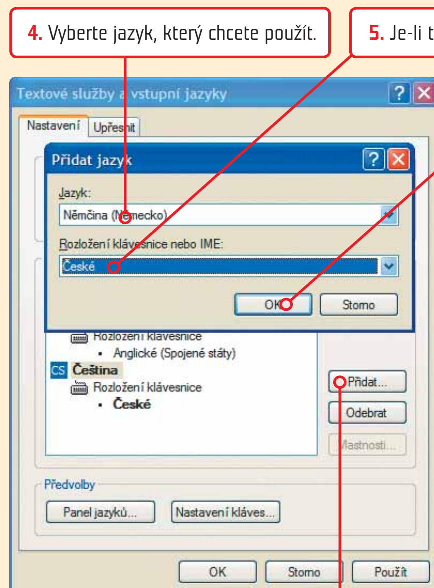

1. Klikněte pravým tlačítkem myši na indikátor jazyka.

Obr. 7

4. Vyberte jazyk, který chcete použít.

5. Je-li třeba, nastavte rozložení kláves.

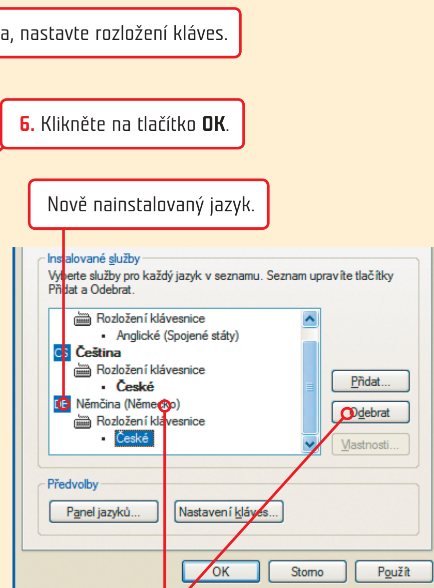

6. Klikněte na tlačítko **OK**.

Obr. 8

3. Klikněte na tlačítko **Přidat**.

Nově nainstalovaný jazyk.

Obr. 9

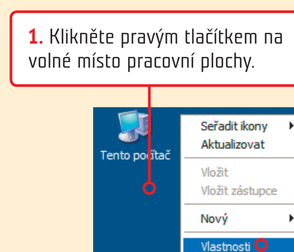
Chcete-li jazyk odebrat, klikněte na příslušnou položku a poté na tlačítko **Odebrat**.

Aby oči nebolely

Někomu může působit problémy velikost písmen a ikon, které Windows běžně používají. Pomoc je jednoduchá: Klikněte pravým tlačítkem myši na volné místo pracovní plochy a z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti** (obr. 10). V dialogovém okně zobrazte kartu *Vzhled* (obr. 11). V seznamu *Velikost písma* nastavte hodnotu **Velká** nebo **Extra velká** a chvilku počkejte; výsledek se projeví v náhledu. Budete-li chtít upravit také velikost ikon, klikněte na tlačítko **Efekty** a v nově zobrazeném dialogovém okně označte položku **Používat velké ikony**. Tuto změnu bohužel v náhledu neuvidíte.

-mzi

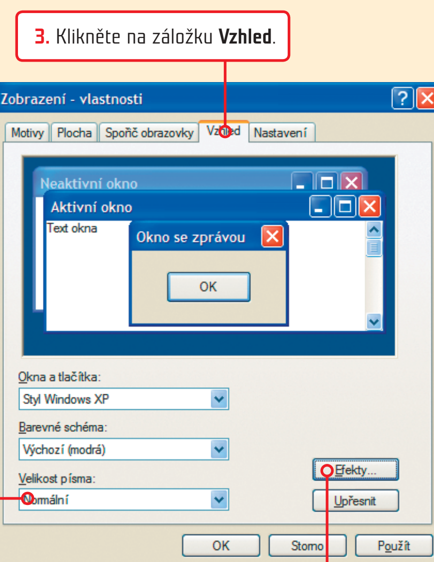
1. Klikněte pravým tlačítkem na volné místo pracovní plochy.

Obr. 10

2. Z místní nabídky vyberte příkaz **Vlastnosti**.

3. Klikněte na záložku **Vzhled**.

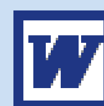

4. Zde můžete nastavit velikost písma.

Obr. 11

5. Zde můžete nastavit velikost ikon.

Základy formátování textu V – tabulky

Tabulky jsou silným nástrojem, kterým lze řešit mnoho požadavků na vzhled dokumentu.

> **i** Testy a dokumenty k procvičení najdete na přiloženém CD; v rubrice *PPK Plus* zvolíte postupně odkazy *Redakce* a *Úkoly*.
>
> Pro přípravu tohoto článku jsme použili MS Word 2000.

Zobrazení mřížky

MS Word používá pro zobrazení mřížky netištitelné čáry. To znamená, že tyto čáry můžete vidět pouze na obrazovce, na papíru vytištěny nebudou. Viditelnost těchto čar nicméně můžete vypnout, v tom případě nebudou zobrazeny ani na obrazovce.

Aby bylo možné tabulku vytisknout, je třeba zadat druh a barvu čáry, kterou bude mřížka zobrazena. Vkládáte-li novou tabulku (beze změn v automatickém formátování), je její mřížka zobrazena černou čárou, proto je tabulka viditelná i tištitelná.

Jak zobrazit mřížku

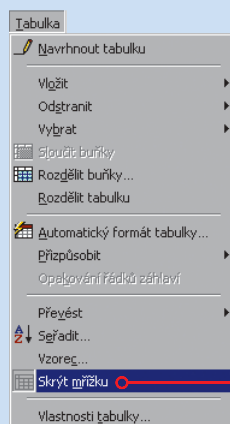
Klikněte do libovolné buňky tabulky, u které chcete mřížku buď zobrazit, nebo skrýt.

> **i** Uvědomte si, že zapínání a vypínání zobrazení mřížky tabulky se nijak neprojeví, máte-li pro mřížku nastaven libovolný druh čáry.

Chcete-li mřížku skrýt, vyberte z nabídky **Tabulka** příkaz **Skrýt mřížku** (obr. 1).

Chcete-li mřížku zobrazit, vyberte z nabídky **Tabulka** příkaz **Zobrazit mřížku**. V nabídce najdete vždy pouze ten příkaz, který je možné použít (je-li mřížka již skrytá, nenajdete pouze příkaz Zobrazit mřížku).

Je-li zobrazení vypnuto a tabulka je prázdná, mohou na obrazovce zůstat jen netištitelné značky buňky (obr. 2).

Z nabídky **Tabulka** vyberte příkaz **Skrýt mřížku**.

Obr. 1

Skrytá mřížka.

Obr. 2

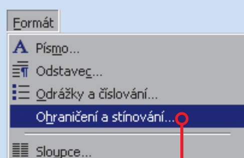
Zobrazená mřížka.

Nastavení čáry

Čáru můžete nastavit pro celou tabulku naráz nebo jen pro vybrané buňky tabulky. Dokonce je možné nastavit pro každý okraj jiný druh nebo barvu čáry.

Na začátku je třeba označit buňky, kterých se změny budou týkat. Jak se to dělá, to jsme popsali minule; komu předchozí číslo PPK chybí, najde článek ve formátu PDF na přiloženém CD-ROM ve stejné složce, ve které jsou příklady pro procvičení.

Postup práce ukážeme pro označené buňky tabulky, stejně budete postupovat při

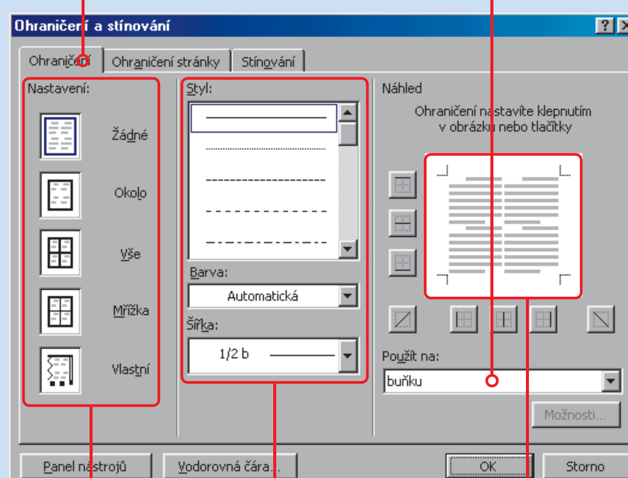

Obr. 3

Z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Ohraničení a stínování**.

Ujistěte se, že pracujete na kartě *Ohraničení*.

Ujistěte se, že je nastavena hodnota **buňku**.

Obr. 4

Nastavení.

Parametry čáry.

Náhled.

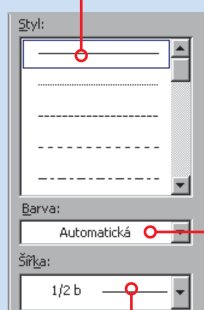
nastavování pro jedinou buňku i pro celou tabulku.

Všechny změny se provádí v dialogovém okně *Ohraničení a stínování*. Toto okno vyvoláte tak, že z nabídky **Formát** vyberete příkaz **Ohraničení a stínování** (obr. 3).

Po otevření dialogového okna se ujistěte, že pracujete na kartě *Ohraničení* (obr. 4). Dále se ujistěte, že v části *Použít na* je nastavena hodnota **buňku** (obr. 4).

Karta *Ohraničení* je rozdělena na tři části (obr. 4). V části *Nastavení* můžete rychle zadat, co všechno má být ohraničeno. V části *Styl* nastavujete parametry čáry. V pravé části je možné zkontrolovat nastavení a podle potřeby jej dodatečně upravit.

1. Vyberte styl čáry.

2. Je-li třeba, klikněte sem a nastavte barvu čáry.

Obr. 5

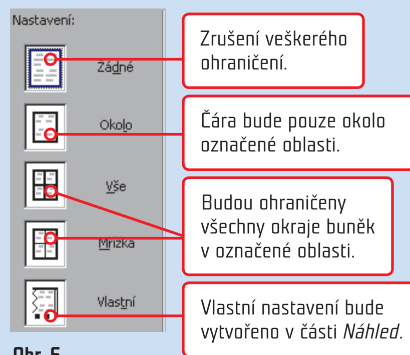
3. Je-li třeba, klikněte sem a nastavte tloušťku čáry.

Jak nastavit druh čáry

V části Parametry čáry vyberte ze seznamu *Styl* jeden z nabízených stylů čáry. Po kliknutí na seznam *Barva* se objeví barevná paleta, ze které vyberete požadovanou barvu čáry. Kliknutím na seznam *Šířka* rozbalíte nabídku možných tlouštěk zvolené čáry (obr. 5).

Jak rychle nastavit způsob ohraničení

Pro rychlé nastavení způsobu ohraničení slouží pět tlačítek v části *Nastavení* (obr. 6).

Obr. 6

Chcete-li zrušit všechny čáry, klikněte na tlačítko **Žádné**.

Chcete-li nakreslit čáry pouze kolem označené oblasti, klikněte na tlačítko **Okolo**.

Chcete-li nakreslit čáry kolem všech buněk v označené oblasti, klikněte na tlačítko **Vše**.

V případě, že nastavení provedené v této části budete ještě upravovat v náhledu, MS Word pak automaticky nastaví položku **Vlastní**.

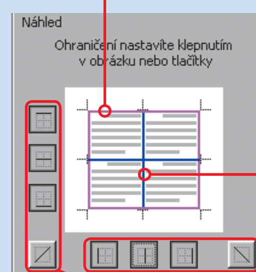
Jak upravit způsob ohraničení

Pro úpravy slouží *náhled* (obr. 7). Jednotlivé šedě označené čtverce představují jednotlivé buňky označené oblasti. Pro názornost jsou hranice mezi buňkami označeny modře a ohraničení celé označené oblasti je světle fialové. Typ čáry, který nastavíte pro vodorovné hranice mezi buňkami, bude použit na všechny vodorovné hranice mezi buňkami v označené oblasti. Totéž platí pro svislé hranice.

V případě, že jste před vyvoláním dialogového okna *Ohraničení a stínovaní* měli označenu pouze jedinou buňku, budou v náhledu zobrazeny pouze okraje této buňky.

Chcete-li upravit určitou hranici (např. vodorovné hranice buněk uvnitř označené oblasti), ujistěte se, že tlačítko **Vlastní** v části *Nastavení* je zamáčknuto. Poté nastavte požadované parametry čáry (druh, barvu a tloušťku) a klikněte na tlačítko, které ovlivňuje požadovanou hranici (obr. 8). Je-li na této hranici nějaká čára již nastavena, prvním kliknutím ji zrušíte. Druhým kliknutím na totéž tlačítko pak nastavíte nově zadané parametry.

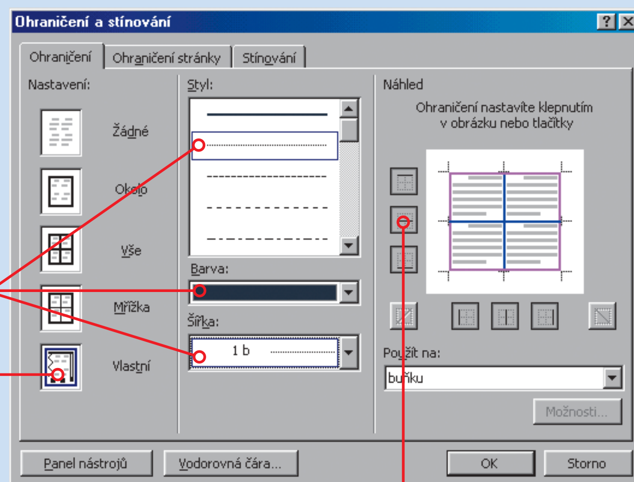
Hranice celé označené oblasti.

Hranice mezi buňkami v označené oblasti.

Obr. 7

Tlačítka pro nastavení konkrétní hranice.

2. Nastavte parametry čáry.

1. Ujistěte se, že tlačítko **Vlastní** je zamáčknuté.

Obr. 8

3. Klikněte na tlačítko pro hranici, kterou chcete změnit.

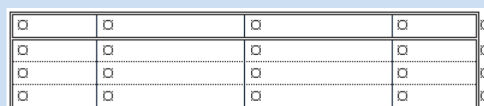
Praxe je jednoduchá

Ale někdy zdlouhavá. Je třeba postupně označovat jednotlivé části tabulky a nastavovat formáty buněk.

Máte například nastavit hranice buněk tak, aby celá tabulka byla ohraničena dvojitou čarou, hranice sloupců byly ohraničeny plnou čarou, hranice řádků byly tečkované a záhlaví tabulky bylo od zbytku tabulky odděleno opět dvojitou čarou (obr. 9).

Jako první označte celou tabulku a vyvolejte dialogové okno *Ohraničení a stínování*. Vyberte dvojitou čáru (obr. 5) a klikněte na tlačítko **Okolo** (obr. 6). Poté klikněte na tlačítko **Vlastní** (obr. 6), zvolte plnou čáru a klikněte na tlačítko, které nastavuje čáru pro svislé hranice buněk (obr. 10). Zvolte tečkovanou čáru a klikněte na tlačítko, které nastavuje čáru pro vodorovné hranice buněk (obr. 10).

Označte pouze první řádek tabulky. Znovu vyvolejte dialogové okno a klikněte na tlačítko **Vlastní**. Zvolte dvojitou čáru a klikněte na tlačítko, které nastavuje hranici spodního okraje buněk (obr. 10). **-mzi**

Obr. 9

Tlačítko pro nastavení vodorovných hranic buněk.

Tlačítko pro nastavení spodního okraje buněk.

Obr. 10

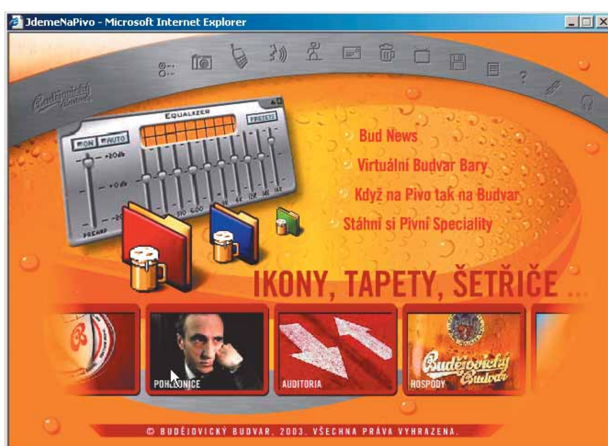
Tlačítko pro nastavení svislých hranic buněk.

Jdeme na pivo!

V minulém čísle našeho časopisu jsme se letmo zmínili o internetových stránkách *jdemenapivo.cz* v souvislosti s možností zasílat z nich zprávy SMS. Tyto stránky však nabízejí mnohem více, než byste čekali, a jistě by byla škoda vám je trochu šířeji nepředstavit.

Spusťte internetový prohlížeč a připojte se ke stránce *http://www.jdemenapivo.cz*. Tím se otevře další „vyskakovací“ (pop up) okno, kde se nalézá celá nabídka stránek.

Tyto stránky jsou prezentací společnosti Budějovický Budvar, takže vás jistě nepřekvapí, když na hlavní stránce najdete odkaz na novinky v této firmě. Velmi zajímavá procházka bary a hospodami, kde se čepuje budvar, vás čeká pod odkazem „Virtuální Budvar bary“. Zde totiž najdete obrázky několika těchto zařízení; pokud na ně kliknete, otevřou se v novém okénku a vy si můžete prohlédnout celý „lokál“ tím, že budete pohybovat kurzorem. Tato aplikace bezvadně funguje i na pomalejších počítačích. Na stránkách lze podniky s nabídkou piva Budvar vyhledávat, ať už na mapě, nebo podle jména podniku. Za prohlédnutí jistě stojí i sekce s vtipy od uživatelů a s recepty jídel, která se k pivu hodí.

Hlavní stránka.

Další velmi zajímavá nabídka funkcí se nalézá v horní části stránky – pro jejich využívání je však nutné se zaregistrovat. Registraci provedete v položce **Účet/ nastavení**. Při registraci uvádíte o sobě několik základních údajů; zvolíte si přezdívku a heslo, pod kterým se budete přihlašovat.

První, co v nabídce najdete, je fotoalbum. Zde si můžete prohlížet fotografie, které sem vložili ostatní uživatelé, nebo se zde můžete sami pochlubit svými výtvory. V části Mobility můžete odesílat zprávy SMS zdarma, a to včetně zpráv do sítě společnosti T-Mobile. Každý zaregistrovaný uživatel může odeslat každý týden tři zprávy SMS, a to dlouhé 144 znaků. Můžete si také určit, zda má být vaše zpráva odeslána ihned, nebo někdy jindy. Ze stránek si také lze zdarma stáhnout určitý počet log a vyzváněcích melodií.

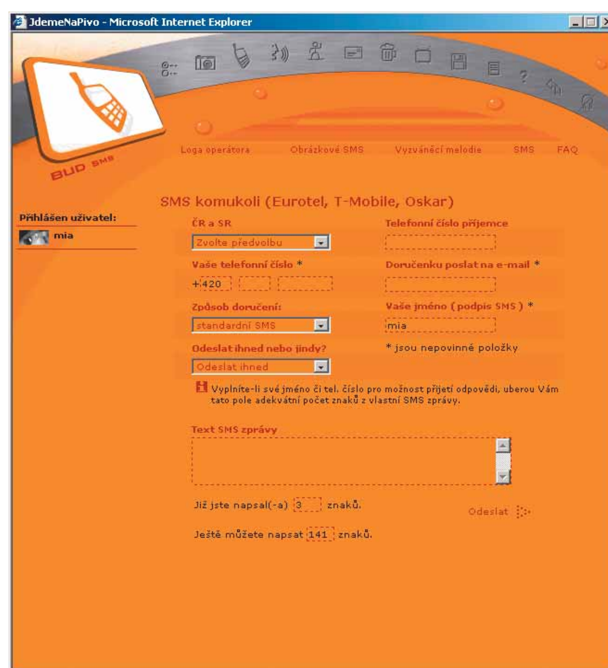
Komunikace

Jména všech uživatelů, kteří jsou přihlášeni, se zobrazí, pokud kliknete znovu na odkaz **Účet/ nastavení**. Nyní těmto uživatelům můžete zasílat vzkazy, případně se o nich něco více dozvědět. Těmto uživatelům můžete psát, aniž byste potřebovali znát jejich e-mailovou adresu – aplikace přepošle vzkazy sama. Všechny odeslané vzkazy se na stránkách uloží.

S ostatními uživateli můžete komunikovat ještě v chatu nebo vkládat své příspěvky do auditoria neboli diskusního fóra. Na těchto stránkách máte k dispozici také jakousi obdobu oblíbených položek, kam si můžete zařadit např. oblíbená diskusní fóra nebo jména ostatních oblíbených uživatelů. Tzv. auditoria mohou zaregistrovaní uživatelé sami vytvářet. Poslední možnost, jak se ke stránkám vyjádřit, se nabízí v tzv. guestbooku. Na rozdíl od chatu není guestbook interaktivní a podobá se spíše tabuli, na kterou píšete vzkazy. Také není rozdělen do jednotlivých tematických celků, ale všechny vzkazy se řadí za sebou podle toho, jak byly napsány.

Pohlednice, šetřiče a tapety

Ze stránek lze také odesílat e-mailové pohlednice s motivy z reklam, které znáte z televize. Najdete zde také sekci Download – tedy ke stažení. Co si můžete stáhnout? Jsou to hlavně šetřiče obrazovky, tapety na plochu a ikonky (tedy malé obrázky v odpovídajícím formátu), které se nějak vztahují k pivu Budvar, případně k televizní reklamě o něm. Návštěvu těchto stránek tedy vřele doporučujeme i těm, kdo si v pivu zrovna nelibují – pobavíte se, dozvíte se zajímavé věci a ještě pošlete zprávu SMS zdarma.

Na stránkách lze využít funkční SMS bránu.

-mia

ADSL v českých zemích

O technologii ADSL se v posledních týdnech hodně hovoří, ale naší veřejnosti zatím není příliš známa. Jedná se opravdu o takový průlom v přístupu k internetu, nebo jde o nafouklou bublinu?

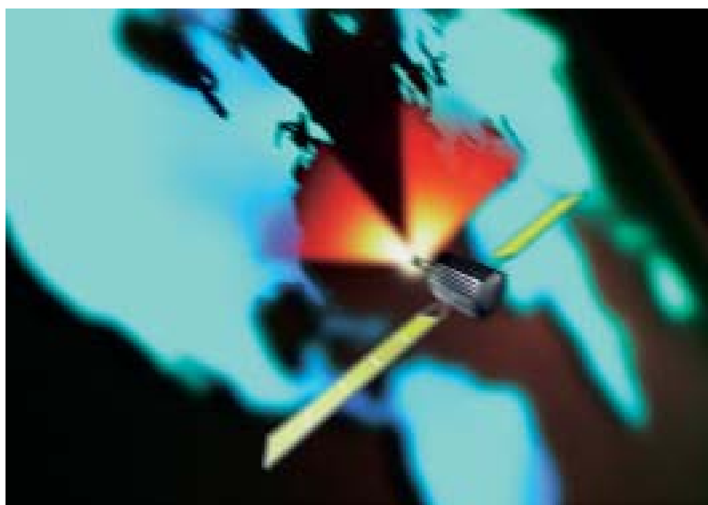
Nejjednodušším způsobem pro domácí uživatele, ale i pro drobné firmy, jak přistoupit k internetu, je bezesporu tradiční telefonní linka, kterou provozuje například Český Telecom. Je dostupná mnoha milionům uživatelů a její kvalita se v posledních letech výrazně zvýšila. Přesto je však omezena určitými technickými parametry, které její využití v tradičním pojetí v budoucnu výrazně omezí. Jedná se především o množství dat, která je schopna za určitou dobu přenést (jde tedy o přenosovou rychlost). Omezujícím prvkem je i její charakter činnosti, využívající pro přenos dat telefonní ústředny. Ty jsou dnes velmi drahé a jejich kapacita je do určité míry již vyčerpána.

Zjistilo se však, že přenos internetu či jiných datových služeb nemusí být realizován pouze přes telefonní linku. Zjistilo se, že využita může být pouze ta část telefonní linky, která vede od domácí telefonní zásuvky k nejbližší telefonní ústředně. Tam je datový přenos přesměrován do jiné, datové sítě, která je cenově příznivější a kapacitně nepoměrně výkonnější. Zbytek celé telefonní infrastruktury tak může být využit pouze pro telefonní či faxové hovory, což sníží potřebné investice a teoreticky zlevní náklady na výstavbu a provoz uvedené infrastruktury.

Vraťme se však k lince vedoucí od domácnosti k nejbližší ústředně. Tato linka je obvykle realizována na bázi kroucené měděné dvoulinky a její kapacita je kvůli zastaralé technologii tradičních hlasových hovorů z velké části nevyužita. Zjistilo se, že na této telefonní lince lze kromě tradičních telefonních hovorů současně přenášet i další druhy přenosů, a to v jiném, tedy vyšším frekvenčním pásmu. Díky tomu je rychlost přenosů ve vyšších frekvenčních pásmech vyšší, a je tedy možné přenést mnohem více informací za stejnou dobu. Navíc je toto spojení permanentní, tedy neustálé.

Tímto přenosem není blokována klasická telefonní linka. Uživatelé tak mohou na telefonní lince, kterou již dnes mají instalovanou doma, současně jak hovořit se svými přáteli, tak i přenášet data vysokou rychlostí. Technologií, která tuto vylepšenou funkci telefonní linky nabízí, je právě ADSL.

Pro přenos dat se využívá zařízení podobné tradičnímu telefonnímu modemu. Toto zařízení signál od počítače zpracuje pro přenos po telefonní lince a realizovaný provoz kontroluje či modifikuje, pokud se podmínky na telefonní lince mění. Toto zařízení je dnes vyráběno mnoha firmami a pomalu se stává běžně dostupným artiklem.

Výhody a nevýhody ADSL

Největší výhodou technologie ADSL je přístup domácnosti k daleko vyšším přenosovým rychlostem, než které nabízí tradiční telefonní linka. Přitom je zachována možnost prostřednictvím této linky využívat hovory v podobě, jak to uživatel činil do této doby. Další velmi významnou výhodou ADSL je to, že uživateli není účtována doba připojení. Uživatel je připojen neustále a započítává se mu pouze objem přenesených informací (i když naprostá většina cenových programů počítá s cenou, ve které jsou už započítány veškeré přenesené informace).

Nevýhod technologie ADSL je málo. Asi tou nejvýznamnější je relativně velká náročnost na kvalitu telefonní linky a omezená maximální vzdálenost mezi domácností a nejbližší ústřednou (může být jen několik kilometrů). I když technika modulace signálu umožňuje tento handicap přece jen snížit, uspokojivějších výsledků dosaženo nebylo.

Další nevýhodou ADSL jsou poměrně vysoké investice telekomunikačních operátorů. Pokud by měli být uspokojeni všichni zájemci o technologii ADSL, musel by telekomunikační operátor (například Český Telecom) do každé místní ústředny umístit zařízení, které zpracuje přenos ADSL od uživatele, a toto zařízení propojit se svou datovou sítí. A to není levné!

Operátoři, kteří mohou ADSL nabízet (stav k 8. 4. 2003) i

- Aliatel
- BroadNet
- Czech On Line
- České radiokomunikace
- Český bezdrát
- Dial Telecom
- GTS Czech
- Internet CZ
- InWay
- IPEX
- Nextra
- SkyNet
- SpiNet
- WIA

Porovnání s ostatními technologiemi

Porovnání ADSL s ostatními technologiemi může být poněkud ošemetné, protože konkurenční technologie často využívají jinou techniku pro přístup k internetu, například bezdrátovou či mobilní. Přesto se dá říci, že pro základní potřeby domácnosti pro přístup k internetu jsou k dispozici tyto základní technologie: tradiční vytáčený způsob prostřednictvím analogové telefonní linky nebo prostřednictvím ISDN, dále mobilní způsob připojení, kam patří datový přenos, realizovaný buď klasicky prostřednictvím GSM-spojení (nebo jeho odnoží HSCSD), anebo prostřednictvím

GPRS, dále poslední dobou velmi populární bezdrátový spoj (ať už pozemní, či satelitní), přípojka kabelové televize s možností přístupu k internetu a konečně pevná linka, jejíž význam v domácnostech nikdy nebyl velký.

Vytáčené telefonní spojení

Připojení k internetu prostřednictvím telefonní linky je nejpohodlnějším způsob. Může být realizován všude tam, kde je přivedena telefonní linka. Hlavním rysem tohoto připojení je však to, že uživatel platí za dobu, za kterou je připojen k internetu. To může být výhodné pouze v těch případech, kdy se uživatel k internetu nepřipojuje příliš často a ne na příliš dlouho. I když se již delší dobu jedná o tom, že bude možné použít paušální poplatek za vytáčený přístup k internetu, zatím se tak nestalo.

Výhodou ISDN oproti lince analogové je vyšší zaručená rychlost (až 128 kb/s; u analogové telefonní linky je rychlost nejčastěji okolo 50 kb/s), za kterou však uživatel také patřičně zaplatí (až dvojnásobek hovorného oproti běžné lince analogové).

Mobilní data

Přístup k internetu za pomoci mobilních prostředků, jako je telefon či PDA, je snem mnoha uživatelů, avšak v realitě se zcela nenaplní. Přenosové rychlosti tradičních přepínaných přenosů nejsou příliš vysoké (od 9,6 do 43,2 kb/s) a cena za dobu spojení je příliš vysoká. Trochu jiná situace nastává u GPRS; v tomto případě lze dosáhnout nejen vyšších přenosových rychlostí (teoreticky i více než 100 kb/s) a uživatel neplatí za dobu připojení, ale za objem přenesených dat. To je příznivé především u přenosů, u nichž je důležité být delší dobu připojen – například jde o sledování příchodu zpráv elektronické pošty, různé monitorovací systémy apod. Firma Eurotel, jeden z mobilních operátorů, dokonce ohlásila program NonStop, který uživatelům nabízí za paušální částku nepřerušované připojení k internetu pomocí GPRS, aniž by byl omezen objem přenesených informací.

Bezdrátové připojení

Bezdrátové připojení v minulých letech sloužilo jako alternativní řešení pro ty uživatele, kteří vyžadovali vyšší přenosovou rychlost. Tu jim tato technologie mohla nabídnout, avšak s určitými omezeními. Kromě toho, že anténa uživatele musí být v přímé viditelnosti antény operátora, se uživatel kvůli sdílenému charakteru služby dělí o svou přenosovou rychlost s dalšími uživateli, takže ve špičce nemusí rychlost odpovídat požadavkům uživatele. Stejně jako v případě GPRS je uživatel připojen k internetu neustále, je mu však obvykle účtován objem informací, které přes tuto bezdrátovou síť přenese (paušální poplatek je možný, ale je poměrně drahý). Nevýhodou služby jsou i poměrně drahé instalační poplatky.

Co se týče satelitních přípojek, jejich největší výhodou je to, že jsou dostupné

v podstatě kdekoliv na světě a že jejich instalace probíhá velice rychle. Prozatím dostupné řešení je však výrazně omezeno tím, že satelitní spoj nabízí pouze jednostranný, i když velice rychlý přenos směrem k uživateli. Zpětný kanál od uživatele musí být řešen alternativním způsobem, například telefonním připojením nebo připojením pomocí sítě GSM. A to něco stojí. V blízké době bychom se však měli dočkat zařízení, které bude umět posílat data nejen od satelitu směrem k uživateli, ale i data od uživatele směrem k satelitu.

Česká služba ADSL ve zkratce i

- Dostupná od března 2003
- K dispozici pět variant služby
- Cenové relace vyšší než v Evropě
- Prozatím je dostupná jen v několika lokalitách

Přípojka kabelové televize

Přípojku kabelové televize vlastní v České republice mnoho set tisíc domácností. Ne každá přípojka je však přizpůsobena pro práci s internetem či s jinými datový-

Ceník služeb ADSL od Českého Telecomu

Služba IOL Broadband	Cena (v Kč měsíčně)
IOL Broadband 192/64	1 349
IOL Broadband 320/128	2 349
Služba IOL Broadband Profi	**Cena (v Kč měsíčně)**
IOL Broadband Profi 256/64	3 349
IOL Broadband Profi 512/128	5 949
IOL Broadband Profi 1024/256	11 349

Služba nezahrnuje 180 Kč za pronájem modemu ani 5% DPH.

Ceny CATV, největší konkurence pro ADSL

Ceník internetových služeb poskytovatelů kabelové televize			
UPC CR		TES Media	
128/96 kb/s	1 080 Kč	200/64 kb/s	999 Kč
320/96 kb/s	1 480 Kč	350/64 kb/s	1 299 Kč
192/128 kb/s	3 000 Kč	128/64 kb/s	2 999 Kč
320/256 kb/s	6 000 Kč	128/128 kb/s	3 699 Kč
		256/64 kb/s	5 499 Kč
		256/256 kb/s	6 699 Kč
		512/256 kb/s	10 099 Kč

mi službami. Problémem je totiž to, že po vzoru televizního vysílání jsou kabelové přípojky řešeny pouze jednosměrně, tedy že informace proudí pouze od poskytovatele směrem k uživateli; opačným směrem je však komunikace nemožná. Očekává se však, že poskytovatelé služeb kabelové televize tento nedostatek odstraní během několika následujících let a že v podstatě všichni zájemci o přenos dat prostřednictvím kabelových rozvodů budou uspokojeni.

Přístup k internetu a k jiným datovým službám je u kabelových rozvodů řešen jako sdílená služba. O určitou kapacitu se tedy dělí více uživatelů, což může ve špičce (obvykle během pracovní doby) vést k výrazně menším přenosovým kapacitám, než které by uživatel mohl očekávat. Nicméně jde o velice levnou metodu přístupu k internetu se zajímavými rychlostmi a dostupnými službami.

Co předcházelo nasazení

O technologii ADSL se mluví v České republice již delší dobu, ale její praktické zavedení bylo velice pomalé. Pokud jde o členy Evropské unie a kandidáty na vstup do ní, počátkem letošního roku jsme spolu se Slovenskem byli jedinou zemí, která ADSL nenabízela. Proč tomu tak bylo?

Důležitým prvkem v zavádění služeb ADSL je Český Telecom. Ten totiž vlastní drtivou většinu všech telefonních přípojek v České republice, a tak to, zda technologie ADSL bude zavedena, či nikoliv, závisí především na jeho postoji. Sám Český Telecom již zhruba od konce roku 1999 spustil tzv. vnitrofiremní pilotní projekt, jehož cílem bylo otestovat, jak služba ADSL v podmínkách České republiky funguje. Zhruba o rok později byl spuštěn druhý pilotní projekt, do kterého byla zapojena i vybraná skupina uživatelů z řad veřejnosti. A konečně asi v polovině minulého roku představil Český Telecom komerční nabídku ADSL, která však měla jednu podstatnou chybu – konkurenci neumožňovala se na komerčním provozu ADSL podílet. Proto byla tato služba administrativním zásahem zablokována.

Od března letošního roku je tedy ADSL na trhu, což však neznamená, že problémy výše popsané byly překonány. Český Telecom sice nabídl konkurenci podmínky pro provoz ADSL, ale ty jsou pro ni velice nevýhodné, protože znemožňují nabízet kvalitativně a cenově odlišné nabídky. Služba ADSL je i nadále ve velké míře ovlivňována chováním a podmínkami Českého Telecomu, a to rozhodně není dobře.

Český Telecom připouští, že později si uživatelé budou moci vybrat standardní zařízení podle svých potřeb a že i alternativní operátoři budou moci ovlivňovat charakter služby xDSL.

V počáteční fázi bude nabízena služba ve třech největších městech v České republice, totiž v Praze, Brně a Ostravě. V blízké době se počítá s dalšími zhruba třiceti lokalitami, které by měly podle informací Českého Telecomu obsáhnout více než 40 procent všech telefonních linek, které tato firma spravuje. Záleží to ovšem také na tom, jakou kapacitu budou mít příslušná zařízení DSLAM, které ústředny budou do programu ADSL zapojeny, a pak samozřejmě i na tom, jak kvalitní telefonní linka vede ke koncovému uživateli (v krajním případě u méně kvalitní linky tuto službu nebude

Parametry české služby ADSL

Český Telecom předpokládá, že bude jediným subjektem, který bude stanovovat technické parametry služby pro koncového zákazníka i pro alternativní operátory. Český Telecom předpokládá i to, že koncoví uživatelé budou moci v nejbližší době využívat pouze jeho modemů ADSL a také za ně patřičně platit (150 Kč měsíčně bez 22procentní DPH).

Speciální modemy ADSL se k počítači připojují buď pomocí rozhraní USB, nebo jako tento model Alcatel SpeedTouch 510 (i v4) prostřednictvím síťové (ethernetové) karty.

Co dostanete za 1500 korun měsíčně

Telefon:	cca 30 hodin/cca 80 hodin připojení k internetu.
ISDN:	cca 30 hodin/cca 85 hodin připojení k internetu.
GSM:	10 a méně hodin připojení k internetu.
GPRS:	neomezené připojení k internetu bez objemového omezení.
Bezdrátové technologie:	neomezené připojení k internetu, objem je omezen stovkami MB.
Kabelová televize:	neomezené připojení k internetu bez objemového omezení.
Satelitní technologie:	nejlevnější připojení je za cca 1900 Kč měsíčně bez zpětného kanálu.

Ceny za připojení k internetu ve špičce/mimo špičku.

vůbec možné zřídit; proto také smlouvě předchází měření kvality linky).

Cenové poměry

Telecom stanovil ceny za přenosové služby, pod které cena nemůže klesnout. Například u té nejlevnější služby s přenosovou rychlostí 192/64 kb/s činí pouze fixní přenosové náklady asi 1150 korun, což tuto službu i bez poplatků za přístup k internetu katapultuje mezi nejdražší služby podobného charakteru v Evropě.

Je však třeba si uvědomit, že se jedná o službu bez omezení přenesených dat a doby připojení. To je v rozporu s tradičním pojetím připojení domácností k internetu, neboť tradičně se předpokládá určité omezení přístupu, a to buď na základě objemu dat, anebo na základě času připojení.

Proto cenové srovnání s konkurenčními technologiemi může být poněkud zavádějící. Některému uživateli totiž vyhovuje neustálé připojení k internetu při nízkém objemu přenosu dat (což je výhodné například u bezdrátových technologií nebo u GPRS), jinému naopak vyhovuje krátké spojení s velkým objemem dat (například satelitní spoje, ISDN apod.). Je třeba si udělat analýzu toho, jaký typ provoz uživateli vyhovuje, a podle této analýzy jej zvolit.

A co v budoucnu

Dá se předpokládat, že ADSL spolu s připojením prostřednictvím kabelové televize ovládne trh v oblasti rychlého připojení k internetu v domácnostech. Cena za připojení se bude snižovat s tím, jak se bude otevírat trh a jak bude pokračovat liberalizace našeho telekomunikačního prostředí. V budoucnu alternativní operátoři budou moci nabídnout řešení šité na míru různým skupinám uživatelů. Rovněž se budou snižovat ceny za připojení (resp. za stejnou cenu získají uživatelé mnohem vyšší přenosové rychlosti).

Zvyšování rychlostí povede k nabídce zcela nových internetových služeb, jako je například vzdělávání na dálku, práce na dálku, ale hlavně zábava na dálku, kam patří mj. i virtuální půjčovna filmů (Video On Demand).

Pavel Louda

Grafické karty

Možná jste se již zamysleli nad tím, jak je zajištěno, že vidíme na monitoru to, co tam vidíme, a nad tím, které zařízení převádí všechna ta digitální data do grafické podoby. Oním chytrým zařízením je grafická karta.

Pixel

Obraz se skládá z tzv. pixelů – obrazových bodů. Jejich počet ve vertikálním a horizontálním směru udává rozlišení obrazu. Je-li tedy rozlišení obrazu 1024 × 768 bodů, znamená to, že obraz je složen z 786 432 pixelů.

K čemu je grafická karta

Jelikož čtete již osmý díl našeho seriálu, pak jste jistě už pochopili, že počítač je konstruován tak, že je zde jakési centrum, tedy procesor a základní deska, a že na tyto komponenty jsou „navěšeny" ostatní části, které se starají o komunikaci s uživatelem, o uchovávání dat, o komunikaci s ostatními počítači apod. Částí, která zajišťuje obrazový výstup, je právě grafická karta. Ta vlastně provádí příkazy programů a data, která do ní proudí, převádí na signál, který je srozumitelný pro monitor.

Z čeho se skládá

Ke splnění svých úkolů musí mít každá karta několik základních částí. Pomyslným srdcem (spíše však mozkem grafické karty) je grafický procesor. Jelikož jsou obrazová data velmi náročná na prostor, potřebuje grafická karta také paměť – dnešní běžné karty mívají obvykle 32 nebo 64 MB paměti.

Data se také musejí do karty někudy dostat. Jistě si pamatujete, jak jsme v našem seriálu, konkrétně v části o základní desce, psali o slotech. Pro grafické karty, a to jen pro ně, je určen právě slot AGP. Je konstruován tak, aby data mohla do grafické karty proudit co nejrychleji.

Poslední nezbytnou částí je digitálně-analogový převodník. Ten je důležitý proto, že klasický monitor je analogové zařízení. Tento převodník však není potřeba tehdy, pokud použijete LCD monitor, který má možnost digitálního vstupu. Také mnoho grafických karet je tímto výstupem již vybaveno.

Konektor na monitor bývá jediná část grafické karty, která je zvenku vidět. Vedle tohoto konektoru, popřípadě ještě vedle konektoru pro digitální displeje však někdy nalezneme i videovýstup, který můžeme použít např. pro přehrávání videa na běžném televizoru.

Součástí některých grafických karet jsou i další „přídavná zařízení", jako televizní přijímač s podporou pro kódování videa. Takovýmito speciálními kartami se budeme podrobněji zabývat v některém z příštích dílů.

Je také třeba poznamenat, že v některých levných počítačích je grafická karta integrována v základní desce. Neznamená to, že by v počítači nebyla, ale kvůli snížení výrobních nákladů je již součástí základní desky. V takovém případě je však často na desce volný AGP slot, do kterého lze případně zasunout nějakou výkonnější kartu.

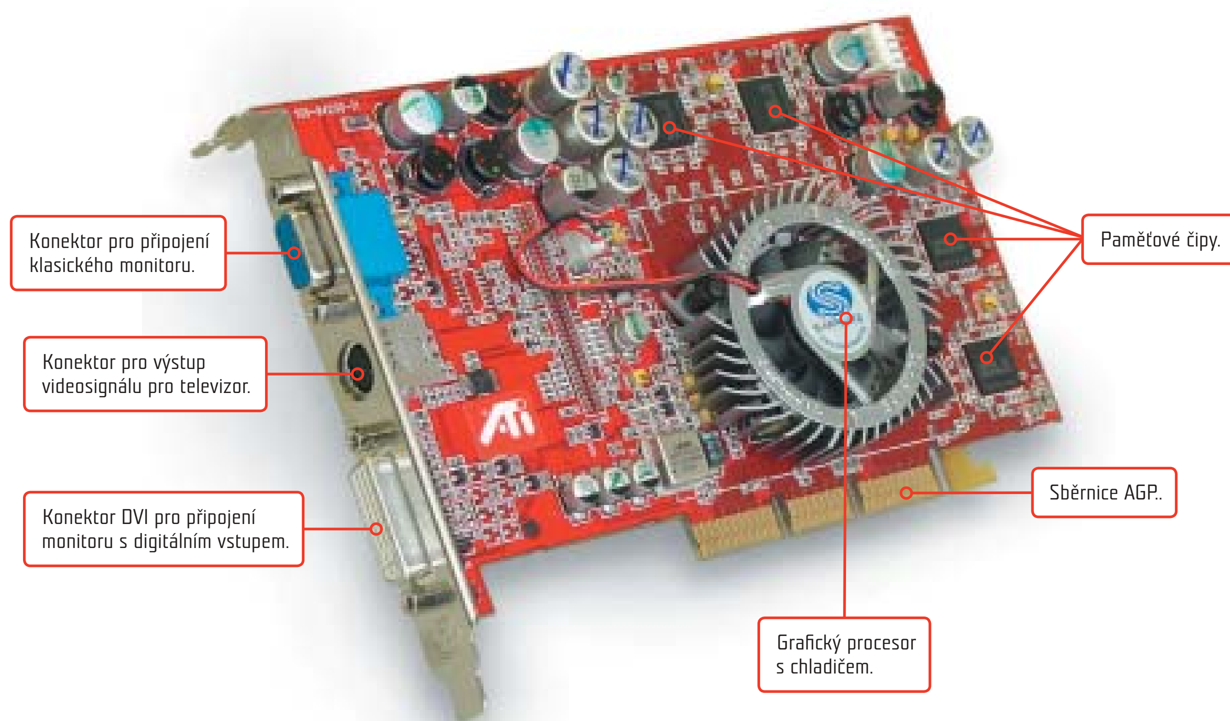
Geometrie

Pojďme teď malinko nahlédnout pod pokličku hrnce, ve kterém se vaří obraz. Grafická karta může pracovat ve 2D nebo 3D režimu. Ve 2D režimu (na ploše) dává program jednoduché příkazy: „Nakresli na toto místo takto velký obdélník, vyplň ho takovouto barvou, dej do něj takovýto text, umísti na toto místo takovýto obrázek."

Ve 3D režimu je princip obdobný. Je však zde třetí rozměr, který činí věci mnohem komplikovanější. Představme si to na 3D hře. Karta dostane nadefinováno nějaké prostředí, ve kterém platí určité zákony. Poté jsou jí posílány matematické definice objektů (postavy, auta, stromy apod.) a jejich vlastností a také textury, které tyto objekty pokrývají (zeď, povrch stolu, kůže člověka...). Program pak kartě posílá instrukce, jak a kam má těmito objekty hýbat. Karta potom ve spolupráci s centrálním procesorem počítače počítá, co přesně je vidět s ohledem na pozici pozorovatele a zdrojů světla, na mlhu, na odlesky apod., a výsledný obraz posílá do monitoru. Nejnovější karty pak zvládají většinu tohoto počítání samy, takže centrální procesor má volnou kapacitu pro jiné výpočty (umělou inteligenci nepřátel apod.); celý běh programu jím tedy není brzděn.

Počítače v počítači

Zádrhel je v tom, že všechny tyto výpočty jsou nesmírně náročné. Náročné je také přemísťování textur. Je tedy nasnadě, že vedle výkonného procesoru rozhoduje o tom, jak plynule hra poběží, pře-

devším výkon grafické karty. Není tedy divu, že moderní grafické procesory se výkonem vyrovnají centrálním procesorům počítače. Důsledkem toho je také fakt, že grafické procesory velmi hřejí, a je tedy nutné je řádně chladit pomocí chladiče a ventilátorku.

Jakou kartu si tedy koupit? Je nutné přiznat, že pro kancelářské aplikace stačí jakákoliv karta – i integrovaná na základní desce. Pro přehrávání videa a občasné hraní her stačí obyčejnější karta, kterou lze dnes pořídit za cca 1700 – 2000 Kč i s daní. Velmi dobře pak pro tyto účely poslouží karta za cca 3500 Kč. Pokud jsou však pro vás hry důležité a vyžadujete hezký a plynulý obraz, raději si připlaťte a investujte do grafické karty více.

Jaroslav Smíšek

Počítač a zrakově postižení

Pro člověka se zrakovým, sluchovým či jiným handicapem je počítač a internet obrovskou příležitostí pro zapojení do normálního života. Internet je, stejně jako pro ty, kdo žádné postižení nemají, jedinečnou možností, jak navázat kontakt s lidmi, jak vykonávat práci a jak získávat i publikovat informace.

Pomocí počítače se speciálním zařízením mohou zrakově handicapovaní uživatelé lépe pracovat s textem. Poprvé je možné díky počítači text nejen číst a zapisovat, ale také upravovat, což bylo před několika lety prakticky nepředstavitelné. Jen díky těmto novým technologiím mohla vzniknout knihovna digitalizovaných textů.

Počítače a internet pomáhají překonávat bariéry handicapovaným lidem, ale samy o sobě bezbariérové nejsou, a tak jako se musí upravit přístup do domu, musí se vhodně přizpůsobit i osobní počítač a WWW stránky, má-li je používat handicapovaný člověk.

Blind Friendly Web
Projekt Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých
IS Braillnet
SONS

Vyhledávání
Najdi
Pokročilé hledání

Menu
Úvodní stránka
Stalo se
Metodický návod
Zajímavé odkazy
Formulář
Loga
Výpis všech stránek
Jak přidat odkaz?

Aktuálně
Konference ISSS 2003
Ocenění projektu Blind Friendly

Doporučujeme
www.sons.cz
www.tyfloservis.cz
www.tyflocentrum.cz

Na tomto portálu najdete katalog www stránek, které jsou přátelské k nevidomým uživatelům a na které je radost se podívat i prostřednictvím hlasu, hmatu nebo s velmi velkým zvětšením.
Testování stránek je časově i finančně náročná záležitost, proto prosíme o strpení při zařazování stránek do databáze portálu.
Procentuální vyjádření přístupnosti stránek je pouze orientační hodnota.

Cestování: Autostop | Cestopisy | Cestovní kanceláře | Česká republika | ...
Instituce: Hasičské sbory | Hospodářské komory | Hvězdárny | Knihovny | ...
Kultura a umění: Alternativní kultura a umění | Divadlo | Film | Fotografie | ...
Obchod a prodej: Automobily a příslušenství | Bazary a zastavárny | Dětské potřeby | Domácí potřeby | ...
Počítače a Internet: BBS | Fóra o programování, počítačích, internetu | Hardware | Hry počítačové | ...
Průmysl a výroba: Chemický a farmaceutický průmysl | Dřevozpracující průmysl | Elektrotechnický průmysl | Gumárenský a plastikářský průmysl | ...
Služby a informace: Abecední seznam firem | Administrativní práce | Adresáře firem a organizací | Advokátní a právnické | ...
Společnost: Ankety, průzkumy veřejného mínění | Diskuzní fóra | Ekologie | Gastronomie | ...
Věda a technika: Astronomie | Biologie | Chemie | Ekologie | ...
Vzdělávání: Centra volného času | Informační servery o vzdělávání | Jazykové školy | Knihovny | ...
Zábava: Cestopisy | Časopisy, e-ziny | Gastronomie | Hudba | ...
Zdravotně postižení: Duševně | Mentálně | Sluchově | Tělesně | Vnitřně | Zrakově | ...
Zpravodajství: Archívy | Deníky | Časopisy, e-ziny | Kanály | Počasí | Počítačové časopisy | ...

Prosíme, podpořte provoz tohoto serveru jakoukoliv finanční částkou. Děkujeme.
Bank. spojení: ČS, a.s. pobočka Brno, Palackého 56, č.ú. 2024674359 / 0800, v.s.= vaše IČO

Internetové stránky, jež jsou „bezbariérově" upraveny pro zrakově postižené uživatele, neoplývají oslnivou grafikou. Jsou však účelně uspořádány.

Kompenzační pomůcky pro zrakově postižené

Osobní počítač se speciální úpravou odstraňuje informační bariéru v životě zrakově postiženého člověka. Stolní PC nebo notebook se standardním vybavením jsou **rozšířeny o další specifický hardware a software**. Tato specifická výbava pro zrakově postiženého závisí na intenzitě jeho postižení a na tom, které úkoly chce pomocí počítače vykonávat.

Peníze na nákup

Zatímco softwarové vybavení pořídíte většinou zcela zdarma, cena speciálního hardwarového vybavení se pohybuje v řádech desetitisíců až statisíců korun.

Peníze na nákup kompenzační pomůcky, ale i celého PC lze, pokud nemáte prostředky vlastní, získat dvojím způsobem: ve formě státního příspěvku, který vyřizuje místně příslušný odbor sociálních věcí podle vyhl. 182/91 Sb. ve znění vyhl. 206/95 Sb., nebo může pomoci některá z nadací. V obou případech je třeba sehnat si řadu potvrzení. To, na koho se obrátit, je třeba uvážit. U krajů je problém, že některé jsou „bohatší" a lidé z těch chudších pak mohou být znevýhodněni.

Nadace pracují s penězi a darovanou výpočetní technikou a softwarem od sponzorů. Navíc lze od nadace získat i „second-hand" počítačové vybavení. Lidé zaměstnaní v těchto dobrovolných projektech jsou odborníci na danou problematiku a jejich rada může být velmi cenná.

Nadace Charty 77 založila v roce 1996

Zajímavé internetové projekty pro zdravotně postižené

i

- *www.alfabet.cz* – pro rodiče dětí se zdravotním postižením.
- *www.abilympics.cz* – abilympiáda – národní soutěžní přehlídka pracovních schopností a dovedností zdravotně postižených.
- *www.bariery.cz* – nadace Charty 77 a její projekt Počítače proti bariérám.
- *www.bezbarier.cz* – informace o bezbariérovém přístupu do veřejných budov, zařízení a dalších objektů ve městech. Tvůrci tohoto projektu již popsali bezbariérovost padesáti měst.
- *www.blindfriendly.cz* – cílem tohoto projektu je pomoci zpřístupnit informace zveřejňované na internetu uživatelům s těžkým zrakovým postižením. Provozuje Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých (*www.sons.cz*).
- *www.braillnet.cz* – nejstarší server pro zdravotně postižené.
- *www.dobromysl.cz* – zaměřeno na problematiku mentálního postižení.
- *www.helpnet.cz* – připravuje se. Cílem je poskytnout informační servis, který by kompletně zastřešoval problematiku zdravotního postižení.
- *www.infoposel.cz* – internetový informační systém obsahující údajně největší katalog kompenzačních pomůcek v ČR; články, legislativa.
- *www.internetporadna.cz* – internetová poradna pro osoby se specifickými potřebami a pro jejich blízké.
- *www.kafira.cz* – zpřístupnění trhu práce spoluobčanům s těžkou vadou zraku a nevidomým.
- *www.krizovatka.cz* – internetový rozcestník.
- *wtd.vlada.cz/pages/rvk_vvzpo.htm* – vládní výbor pro zdravotně postižené občany.
- *www.volny.cz/inspider/* – možná poněkud kontroverzní, ale jiný pohled na věc není jistě na závadu.
- *www.ticho.cz* – portál s rozsáhlou sítí většinou neslyšících přispěvatelů.
- *www.tyfloservis.cz* – poradenství a nácvik práce s kompenzačními pomůckami. Rozcestník celé organizace je na *www.tyflocentrum.cz*.

Zrakově postiženým je od roku 1993 k dispozici **knihovna digitálních dokumentů BraillNet**. Zrakově postižení mohou z domova pomocí internetu stahovat knihy v digitální podobě. Sídlo knihovny: Krakovská 21, 110 00 Praha 1. Tel. 221 462 186, e-mail: *digitech@sons.cz*.

Pomůcka	Jak pracuje	Někteří zástupci kategorie	Vybavení	Využití	Poznámka
Slabozrací uživatelé					
Softwarová lupa	Zvětšuje části obrazovky. Míra zvětšení se dá měnit a je také možné zapnout inverzní zobrazení, které zlepšuje orientaci.	Obrázkovou lupu má v počítači každý uživatel nejběžnějšího operačního systému. Dalšími zástupci jsou Supernova, Jaws, MaGic, ZoomText Xtra, Bizon...	Minimálně 17" monitor, skener (bude-li digitalizovaný text získáván i skenováním), tiskárna (některé programy dokážou tisknout ve zvětšené podobě).	Nejčastěji se využívá pro přístup k internetu a elektronické poště.	Lze ji bez příplatku získat jako součást OS Windows nebo ji stáhnout jako freeware z internetu.
Kamerová lupa	Kamerou snímá tištěnou předlohu a zobrazuje ji v mnohanásobném zvětšení na monitoru počítače.	Aktuální seznam pomůcek je možné najít v internetovém informačním systému *www.infoposel.cz*	Nejméně 17" monitor.	Čtení novin, zvětšení předloh psaných rukou, případně zvětšování obrazu při psaní rukou.	
Zvětšování obrazu s hlasovým výstupem	Integrace hlasového výstupu se zvětšováním obrazovky pomocí jediného programu.	ZoomText Xtra.	Nejméně 17" monitor, zvuková karta a reproduktory, případně sluchátka.	Pro slabozraké uživatele je nejlepším řešením.	
Plně nevidoucí uživatelé					
Hmatový displej (brailleský řádek)	Digitální čtecí zařízení s jednořádkovým hmatovým zobrazovačem, který je připojen k počítači a který text z monitoru zobrazuje v Braillově písmu na hmatovém displeji.	Seznam pomůcek naleznete např. na *www.infoposel.cz.*	Speciální programové vybavení – ovladače a odečítač obrazovky počítače.	Pro uživatele, kteří jsou schopni číst Braillovo písmo. Lze ho přenášet – je velmi lehký (okolo 1 kg) a některé modely mají také kryt pro transport. Hodí se proto i k notebooku.	Drahá zařízení, jejichž cena se pohybuje v řádu statisíců korun.
Kombinace hlasového a hmatového výstupu	Odečítač obrazovky prostřednictvím hlasu a hmatu zprostředkuje veškeré dění na obrazovce.	Programy na odečítání obrazovky (Window Eyes).	Zvuková karta a reproduktory, případně sluchátka, ovladače pro brailleský řádek.	Pro co možná nejlepší komfort při práci využívají toto řešení nevidomí uživatelé.	
Všechny druhy zrakových postižení					
Hlasový výstup	Text, který se v digitální podobě zobrazuje na displeji počítače, je programem přečten do sluchátek.	KUK, Supernova, Wintalker, Jaws či WebSpeech.	Program hlasového výstupu, zvuková karta, reproduktory, případně sluchátka.	Je používán nevidomými i lidmi se zbytky zraku. Může do jisté míry nahradit hmatový displej. Obtížnější je však orientace v textu i jeho editace.	Většina programů je zdarma ▪ *www.gb-soft.cz/ produkty-tts.htm* (hlasový výstup v českém jazyce) ▪ *www.webspeech.de*
Rozpoznávání řeči	„Hlasové psaní". Mluvená slova zachycená mikrofonem se napíší do výstupu, kterým může být např. textový editor či e-mailová zpráva.	Součástí Office XP.	Sluchátka a velmi kvalitní mikrofon, sw vybavení (součástí Office XP).	Psaní pošty či psaní v textovém editoru.	Rozpoznávání češtiny je v počítačích. Zatím lze s počítačem mluvit anglicky, německy, francouzsky nebo jiným zvládnutým jazykem.

program Počítače proti bariérám (*www.ba-riery.cz*). U této nadace lze podávat žádosti o potřebné počítačové vybavení.

Nadace Charty 77 mj. pořádá kurzy práce s počítačem pro zdravotně postižené a finančně na ně přispívá a podílí se na vybavení počítačových učeben. Absolvováním kurzů práce s výpočetní technikou získávají lidé se zdravotním postižením potřebnou kvalifikaci, doloženou certifikáty (evropský certifikát ECDL), které jim dávají větší šanci na získání odpovídajícího pracovního zařazení.

Příspěvek na nákup kompenzační pomůcky lze získat také od úřadu práce podle vyhlášky 115/92 Sb. Příspěvek poskytuje úřad lidem se zdravotním postižením samostatně výdělečně činným a zaměstnavatelům na zaměstnání člověka se zdravotním postižením.

Před nákupem opravdu dobře zvažte, do kterých kompenzačních pomůcek investujete, a nedejte se zlákat marketingovou politikou firem (nákup celé sestavy i se školením), abyste nedali víc peněz, než je nutné.

Soňa Žáčková

Na stránkách ***www.infoposel.cz*** najdete mimo jiné i katalogy různých kompenzačních pomůcek.

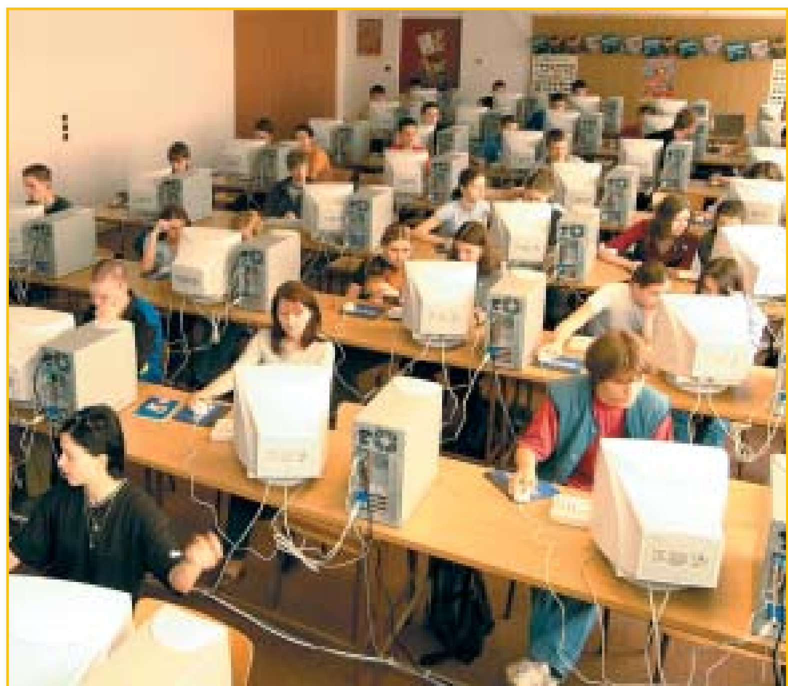
Tři tisíce počítačů

V současné době se prodávají repasované kopírky, tiskárny a počítače. Unie školských asociací ČR – Czesha pracuje v projektu B@IT na dodání více než tří tisíc repasovaných počítačů do mateřských a základních škol.

Vybavit všechny školy v naší zemi novými počítači je asi těžko splnitelným snem. Jednou z cest, jak získat méně výkonné počítače (třeba do kanceláří), je využít počítačů repasovaných. V současné době se připravují asi tři tisíce počítačů, které by podle plánů projektu B@IT měly dorazit do škol co nejdříve.

Z čeho můžete vybírat

V rámci projektu B@IT jsou nabízeny tři základní řady počítačů. **Řada Z** (základní) je určena pro administrativu a méně náročné

(tedy hlavně kancelářské) aplikace. Základní cena je 3970 Kč (vč. DPH).

Řada ZR (základní rozšířená) je určena pro jednodušší výukové aplikace a pro administrativní práci. Základní cena je 4680 Kč (vč. DPH).

Řada M a MR (multimediální) je určena pro výukové aplikace a multimédia.

Každý z počítačů řady Z, ZR, M i MR obsahuje novou CD-ROM mechaniku, síťovou kartu, novou klávesnici, novou myš a USB port. Základní cena je 6860 Kč (vč. DPH).

Na počítače se vztahuje záruka: na repasované technologie šest měsíců, na nové komponenty čtyřiadvacet měsíců. Krom toho můžete uzavřít servisní smlouvu nebo si objednat pozáruční servis.

Původ počítačů

Všechny počítače darovala Česká spořitelna. V době psaní tohoto článku se počítače svážejí na centrální místo, kde se kontroluje jejich stav, čistí se, kontrolují a vybavují novými součástkami. Z tohoto místa se pak počítače budou distribuovat jednotlivým zájemcům. Součástky, které se v repasovaných počítačích nepoužijí, budou ekologicky zlikvidovány.

Operačním systémem živ je počítač

A nejen operačním systémem. Ale popořádku. Pro tři tisíce počítačů věnoval Microsoft zdarma licence pro Windows 98 SE (samozřejmě v české lokalizaci). MS Office se dodává v rámci licence School Agreement, ovšem s cenou necelých 80 Kč/rok (přesně 75 Kč bez DPH). To, že se MS Office dodává v rámci School Agreement, znamená mimo jiné i to, že s každým zakoupeným počítačem má jeden z učitelů právo instalovat si MS Office doma, a to pro přípravu na výuku. Na počítačích je instalován MS Office 97, ale v rámci licence je možné jej upgradovat až na verzi MS Office XP.

Microsoft nezůstal osamocen. Terasoft speciálně pro projekt B@IT připravil ze svých již vydaných produktů cédéčko Učíme se hrou, které je určeno pro mateřské školy. Kromě toho se připravuje ještě dvoucédéčko, na kterém budou programy od různých výrobců. To je určeno pro základní školy a jeho přípravu opět zastřešuje Terasoft.

Před viry chrání počítače antivirový program Avast! firmy Alwil.

Další, kdo do projektu přispěl, je vydavatelství Grada se svými kurzy MS Wordu a MS Excelu.

Počet firem, které do projektu přispívají, se stále zvětšuje, mezi přiloženými tiskovinami najdete také náš časopis.

Obsah dodávky

K počítači je dodáván 15" monitor a nová inkoustová tiskárna Lexmark Z25. Firma Lexmark kromě toho nabízí slevu při pořizování náplní do těchto tiskáren.

Windows, MS Office a Avast! jsou na počítačích již instalovány, instalační CD jsou součástí dodávky. K ostatním zmiňovaným programům se dodávají cédéčka (některé programy je možné spouštět bez nutnosti instalace).

Kromě toho můžete k počítačům přiobjednat scanner, digitální fotoaparát, reproduktory a sluchátka, laserové tiskárny, jiné monitory a další doplňky. V případě, že si objednáte více počítačů, můžete se s unií Czesha domluvit o dodávce rozbočovače (zařízení, které dovolí propojit dodané počítače do malé sítě).

Internet

Počítače je možné připojit k internetu. Poskytovatel Volny.cz nabízí novým majitelům počítačů 10 MB prostoru pro prezentaci školy a e-mailovou schránku.

Konfigurace nabízených počítačů

Řada Z
Procesor Intel Pentium 75 až 90 MHz, 32 MB RAM, pevný disk s kapacitou min. 810 MB. Volitelně zvuková karta a faxmodem.

Řada ZR
Procesor Intel Pentium 100 až 150 MHz, 32 MB RAM, pevný disk s kapacitou 1,2 až 3,2 GB, zvuková karta. Volitelně faxmodem.

Řada M
Procesor Intel Pentium nebo Pentium II 166 až 266 MHz, 64 nebo 128 MB RAM, pevný disk s kapacitou min. 4 GB, zvuková karta. Volitelně faxmodem a mechanika DVD.

Řada MR
Procesor Intel Pentium II 266 až 350 MHz, 64 nebo 128 MB RAM, pevný disk s kapacitou min. 4 GB, zvuková karta, mechanika CD-RW. Volitelně faxmodem.

Další informace můžete získat na internetových stránkách *www.bait.cz*. Konkrétní dotazy můžete poslat buď e-mailem na adresu *info@bait.cz*, nebo zavolat na telefonní, tzv. bílou linku 841 111 147 .

Máte zájem?

Repasované počítače jsou určeny hlavně pro mateřské a základní školy. V současné době jsou rozesílány informace a nabídky zřizovatelům mateřských a základních škol i těmto zařízením samým. V případě, že vám nabídka nedošla, obraťte se přímo na unii Czesha.

Chcete-li si repasované počítače objednat, je třeba vyplnit předběžnou objednávku a tu obratem odeslat. Objednávky se budou vyřizovat v pořadí, ve kterém unii došly. Předběžné objednávky bude schvalovat zástupce České spořitelny, který zkontroluje, zda počítače jdou skutečně do mateřských a základních škol. **-mzi**

Novinky od Alcatelu

Po delší době mám zase tu čest představit vám dvě novinky z mobilního světa v podrobnější recenzi. Do redakce k nám na test dorazili hned dva zástupci francouzského Alcatelu. První z nich je určen spíše mladým lidem, toužícím po zábavných telefonech, druhý naopak směřuje do té nejvyšší třídy – mezi manažerské telefony.

Nad značkou Alcatel dlouhodobě ohrnují nos „technicky zdatní" jedinci; pro ně je důležité, ve které BTS jsou zrovna přihlášeni, na které frekvenci jejich telefon zrovna vysílá, a spousta dalších, životně důležitých informací. Mohou za to především modely ze samých počátků GSM – pamatujete na OT View či na db Gum? Z vlastní zkušenosti však mohu říct, že znám mnoho lidí, kteří tyto stařečky používají dodnes a nedají na ně dopustit. Od té doby udělal Alcatel obrovský krok kupředu, jeho telefony jsou dnes už dobře vybaveny a nabízejí spoustu funkcí. Zachoval si však většinu výhod, které na něm uživatelé oceňovali – jednoduché ovládání a zajímavou cenu.

One Touch 525 – zábava v malinkatém

To platí i o tomto modelu, který ačkoli nepatří do skupiny těch nejlevnějších telefonů (tu zastupuje řada 3xx), může být váš již za necelých 5000 Kč (bez dotace), což je hranice, na kterou dosáhnou i méně majetní uživatelé. Když vyrazíte ven s přáteli, určitě bude hrát důležitou roli design. A tady se OT 525 skutečně nemá zač stydět; jedná se o kompaktní telefon s rozměry 58 x 42 x 21 mm, který váží pouhých 77 gramů a jejž bez nejmenších problémů schováte do kapsy či do dlaně. Aby vás design skutečně nijak neomezoval, disponuje telefon výměnnými předními kryty, takže telefon můžete změnit třeba dvakrát denně.

Pochopitelně nechybí ani trojice her (klasická sestava Killer Expo, Eyes & Star a Run run).

OT 525 podporuje šestnáctihlasou polyfonii, díky níž zní většina zvuků poměrně věrně. Ve formátu MIDI tak přehrajete většinu souborů, které najdete na internetu nebo na adrese *www.alcatelclan.cz*, odkud si je můžete dát poslat také prostřednictvím zpráv EMS. Ty totiž podporuje telefon také, a tak můžete posílat zprávy vylepšené o animace či právě o zvuky. Když jsem se zmínila o psaní zpráv, příjemnou výhodou je slovník Zi (obdoba T9 od Alcatelu).

Bez barev, ale přehledně

V této řadě telefonů Alcatel ještě nenajdeme barevné displeje. To však má i svoje výhody – především černobílé displeje jsou daleko méně náročné na energii, a tak vydrží výrazně déle. Pokud máte horší zrak, určitě oceníte funkci Zoom, která sice ubere počet řádků, ale údaje náležitě zvětší. Za pozornost stojí také funkce „černé pozadí", která přepne displej do inverzního režimu

U modelů začínajících číslem 5 jsme si již zvykli na trojsměrné tlačítko, jehož pomocí zajistíte všechny důležité funkce telefonu – prostě jedním prstem. Také menu je poměrně jednoduché, a tak si s ním poradí i úplný začátečník.

Dalším z vylepšení je bezesporu také až 255 míst v telefonním seznamu, takže kromě paměti SIM-karty získáváte docela velký prostor pro další jména. Skvělé je, že i v tomto modelu už najdeme podporu pro řešení GPRS, které oceníte hlavně při prohlížení WAP stránek prostřednictvím prohlížeče s podporou pro verzi 1.2.1.

Pro mladé nejen věkem

Model OT 525 osloví podle mého názoru zejména mladé lidi, pro které je velmi důležitý vzhled a také rozměry telefonu. Právě výměnné kryty mohou být jednou z příčin toho, že někteří zvolí právě tenhle telefon.

Z dobré společnosti – One Touch 715

Jestliže je model OT 525 telefonem spíše pro volný čas, je model OT 715 čistokrevným pracovním nástrojem, který zaujme místo vedle vaší kalkulačky a vytlačí z tašky tlustý pracovní diář a poznámkový blok. Jedná se totiž o model manažerské třídy, který je dobrým pomocníkem do mobilní kanceláře – přímo v dodávce je totiž i kabel pro propojení s počítačem a software pro jednoduchou synchronizaci údajů mezi oběma zařízeními, a pokud se vám nechce na cesty třeba s notebookem nosit kabel, je telefon vybaven také IrDA portem. Na dodávaném CD je navíc i GPRS asistent, který vám pomůže s nastavením přístupu k internetu a k e-mailům z počítače prostřednictvím telefonu. Práce s internetem není vůbec špatná, protože telefon podporuje dnes nejvyšší přenosovou rychlost.

Také kapacita vnitřní paměti telefonu odpovídá jeho zaměření. Můžete si do ní uložit až 800 kontaktů, přičemž ke každému zázna-

mu si můžete přiřadit až sedm telefonních čísel, dvě e-mailové adresy, čtyři položky nazvané osobní info a také údaje o firmě a adrese, které patří ke kontaktu. K tomu všemu ještě můžete přihodit obrázek a záznam pro vytáčení hlasem. Kromě kontaktů pojme telefon také až 1000 poznámek a 60 úkolů. Všechny tyto údaje můžete pochopitelně bez problémů synchronizovat s Outlookem na svém PC.

Velkou chloubou tohoto telefonu je také propracovaný diář, nabízející jak textové, tak grafické zobrazení údajů včetně všech standardních pohledů (denní, týdenní a měsíční). Že telefonu nechybí základní funkce (kalkulačka, konvertor měn, budík či hlasové poznámky), to by asi bylo zbytečné připomínat. Za zmínku však stojí, že jak budík, tak připomínač v kalendáři fungují i při vypnutém telefonu.

Trocha zábavy navíc

Ani manažer nepracuje pořád (alespoň ne všichni), a tak i tenhle telefon disponuje několika zábavnými funkcemi. Zase jsou zde polyfonní melodie – opět šestnáctihlasé. Na zmíněném CD je také program pro jejich úpravu, případně pro vlastní komponování. Z dodávaných her si můžete zahrát dvě off-line (Killer Expo a Run run) a jednu on-line přes WAP. Práci s telefonem navíc provází množství animací, které určitě uvolňují napětí (vím, o čem mluvím) – v klidovém stavu vám tak po displeji mohou poskakovat ovce.

Ani v tomto modelu nechybí podpora pro EMS a český slovník Zi pro prediktivní psaní SMS. Mimochodem, pokud telefon připojíte k počítači, nemusíte už zprávu SMS ťukat na klávesnici. Na CD najdete totiž také program pro práci s těmito zprávami.

Bond, James Bond

I když v posledních dílech filmu používá agent 007 telefon jiné značky, první pohled na tento telefon vás přenese do dob, kdy hlavní roli ztvárnil Roger Moore – tvůrci totiž vyrobili telefon v retrostylu, připomínajícím sedmdesátá léta. Díky tomu působí telefon naprosto originálně a během testování zaujal i lidi, které design mobilů nechává normálně úplně klidné. Telefon působí možná trochu robustním dojmem – rozměry 116 x 43 x 20 mm hovoří samy za sebe. Zajímavá je hmotnost, která činí pouze 88 gramů, telefon navíc dobře padne do ruky, a tak si myslím, že překážet v kapse nebude.

Do tohoto retrodesignu skvěle zapadá i obrovský displej, pracující v rozlišení 100 x 150 obrazových bodů. Navíc pro manažery je dlouhá výdrž baterie s vysokou pravděpodobností mnohem důležitější než barevný displej. Navíc můžete využít zajímavou funkci Rotate, díky níž se zobrazení místo na výšku přepne na šířku – to využijete třeba při prohlížení WAP, v kalendáři nebo při hraní her. Při postavení na výšku se na displej vejde neuvěřitelných deset řádků textu.

Chcete si dopřát výkon?

Pokud jsou tím hlavním pro vás MMS a možnost fotografování, pak vás OT 715 asi nezaujme. Upřednostňujete-li však funkce a výbavu, pak o tomhle šikovném modelu určitě začněte uvažovat. Oslní vás rychlými datovými přenosy, velkou kapacitou diáře i kontaktů a také přehledným menu. Většinu funkcí navíc zajistíte – tentokráte pětisměrným – joystickem, který zprostředkuje přístup k většině funkcí hodně snadno (skoro One Touch).

A abych nezapomněla na tu nejlepší zprávu na závěr; pokud se obáváte, že manažerské telefony jsou zcela mimo dosah vaší peněženky, vězte, že v případě modelu OT 715 si tenhle komfort můžete dovolit také. Tento výkonný pracovní nástroj vám může říkat pane už za necelých šest a půl tisíce.

Michaela Kloudová

Hity PPK CD 8/2003

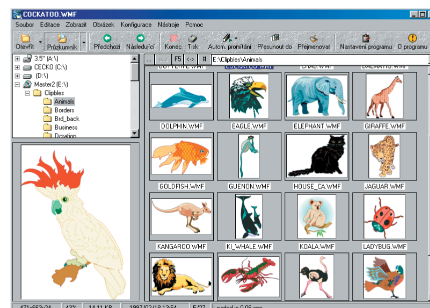
Vítáme vás u osmého CD v roce 2003. Hlavním tématem tohoto CD jsou grafické programy. V rubrice Programy/Grafika najdete pět programů pro prohlížení obrázků, jedenáct grafických editorů a několik zajímavých grafických utilit. Zábavu hledejte v rubrice Programy/Hry.

SlowView 1.0 RC2

freeware

SlowView je skvělý multimediální prohlížeč – lze pomocí něj prohlížet obrázky a přehrávat hudbu i video. Podporováno je více než padesát formátů obrázků, hudby a videa. Obrázky si můžete prohlížet jeden po druhém ve velkém okně nebo můžete využít okno pro prohlížení několika obrázků najednou. U programu SlowView lze nastavit české ovládání.

rubrika na CD: programy/grafika

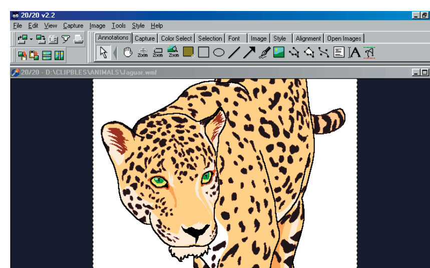

20/20 2.2.7

freeware

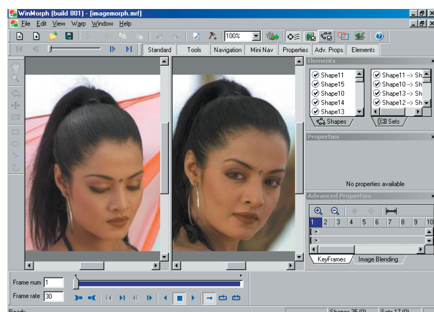
20/20 je program pro prohlížení, snímání, úpravy a tvorbu obrázků. Podporováno je velké množství formátů. Program zahrnuje řadu funkcí: změnu velikosti obrázku, rotaci, obrácení a zrcadlení. Najdete zde také celou škálu kreslicích nástrojů: obdélníky, čáry, šipky, kružnice, elipsy, Beziérovy křivky, kreslení volnou rukou a mnoho dalších funkcí.

rubrika na CD: programy/grafika

WinMorph 3.01

freeware

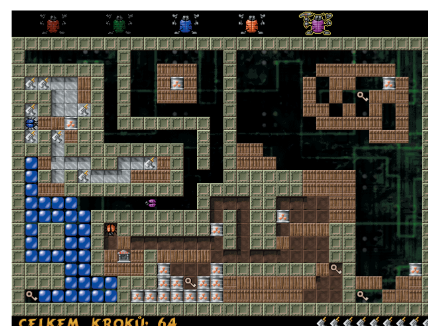

WinMorph je zajímavý program, který disponuje funkcemi pro „morphing" a „warping". Program dokáže zdeformovat jeden obrázek (warping) podle zadaných bodů – tím můžete obrázek rozpohybovat. Dále můžete využít funkci „morphing", díky které lze vytvořit pohyb znázorňující přeměnu jednoho obrázku ve druhý.

rubrika na CD: programy/grafika

Berušky

freeware

Je to oblíbená česká logická hra, která vychází ze staré logické hry Sokoban. Původní strohou ideu hry Sokoban obohatili tvůrci o nové logické prvky, jako jsou například různé typy dveří, kameny, výbušné bedny a podobně. Mimoto přibyla i možnost spolupráce jednotlivých herních postav, berušek, kterých může být v jedné úrovni až pět najednou.

rubrika na CD: programy/hry

Live for Speed

hratelná demoverze

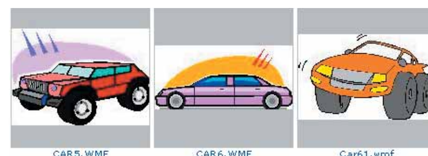
Hratelná demoverze kvalitní automobilové závodní hry, kterou vyvíjí skupina nadšenců z Finska. Projekt ještě není hotový (stále se na něm pracuje), ale autoři slibují brzké uvedení finální (komerční) verze. Více informací získáte na internetové stránce projektu (lfs.racesimcentral.com). Hru si nejprve překopírujte na pevný disk a teprve pak ji spusťte.

rubrika na CD: programy/hry

105 obrázků zdarma

zdarma

Na přiloženém CD ve složce ppkplus\obrazky najdete 105 obrázků ve formátu WMF. Zmenšené náhledy všech obrázků si můžete prohlédnout v rubrice PPK plus/obrázky. Pokud na některý náhled kliknete, zobrazí se příslušný obrázek v originální velikosti. Pro prohlížení obrázků můžete také využít některý program z rubriky Programy/Grafika.

rubrika na CD: PPK plus/obrázky

37 skladeb zdarma od serveru FreeMusic.cz

zdarma

Internetový server FreeMusic.cz pro vás připravil 37 skladeb ve formátu MP3 a jeden videoklip. Najdete zde skladby nejrůznějšího zaměření (rock, blues, pop, jazz, folk aj.). Jde obvykle o méně známé kapely, ale skladby jsou většinou velmi zdařilé. Stovky dalších MP3 skladeb si můžete bezplatně stáhnout z internetové stránky www.freemusic.cz.

rubrika na CD: PPK plus/MP3

Budoár staré dámy | www.freemusic.cz/budoar | rock

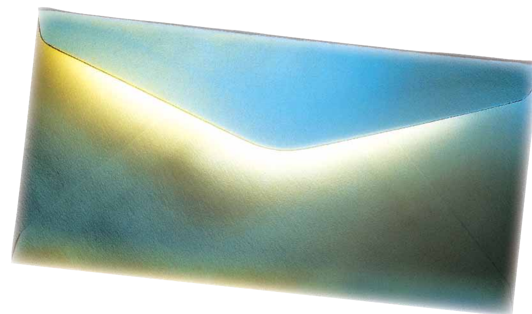
Ta druhá
Setkání M. a T.
O zázračném šampónu a krému

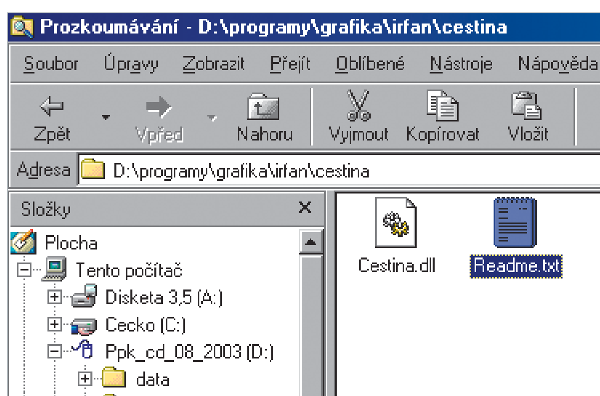
Bonus:
Videoklip Usnul dub nad stádem hub (MPEG video)

Rockový objev z let 2001 a 2002 v anketě Freon a naprosté zjevení na festivalu Alternativa 2001 byla brněnská kapela Budoár staré dámy. Žádné komplexy, jasné přesvědčení o směřování, žádné deprese, mladistvý elán a roztomilá naivita. Hudebně jsou přirovnatelní k Hole - pro kombinaci melodických až popových pasáží s uječenými, nářezovými refrény. Krásně sezpívané vokály a hravé texty, které si nedělají starosti s hranicemi fantazie. Základ kapely tvoří dívky - zpěvačka s kytarou, houslistka a baskytaristka, doplňuje je kytarista a bubeník. Snad každý, kdo slyšel tuhle kapelu naživo, se nechal unést nasazením celé kapely a charismatem mladé zpěvačky, která je také autorkou hudby, některých textů a videoklipů. Její projev je neodolatelně schizofrenický, umí zpívat jakýmsi nevinným dívčím hláskem, ale i velmi razantním a drsným ženským chraplákem. Debutové CD Na hraní (Indies Records 2002) nabízí velmi výrazné a chytlavé písně a je absolutním ztělesněním mladého, ničím nezatíženého a svěžího přístupu k hudbě. Na CD jsou navíc dva klipy, které Marta Svobodová – slečna kapelníková nazývá kukohyby a sama si je režírovala a natočila.
Budoár staré dámy jsou Marta Svobodová - zpěv a kytara, Eva Svobodová - housle, zpěv a tamburína, Dáša Matějíčková - basová kytara, Štěpán Svoboda - bicí a Ondřej Klíč - sólová kytara.

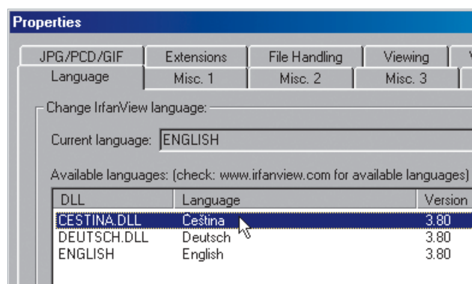
umístění na CD: ppkplus\freemusic\budoar

Na CD píšete, že u prohlížeče obrázků IrfanView lze přepnout anglické nabídky na české. Bohužel se mi to nedaří. Můžete mi poradit?

Obr. 1. Soubor Cestina.dll najdete na přiloženém CD ve složce programy/grafika/irfan/cestina.

Obr. 2. Klikněte na položku Čeština a pak na tlačítko OK.

Protože takovýto problém má více našich čtenářů, popíšeme si celý postup krok za krokem.

1. Ujistěte se, že máte IrfanView, verzi 3.80. Číslo verze zjistíte tak, že spustíte IrfanView a stisknete klávesu A. Objeví se okno About IrfanView, ve kterém najdete číslo verze. Pokud nemáte nejnovější verzi (tj. verzi č. 3.80), nainstalujte si ji z přiloženého CD (viz rubrika Programy/Grafika).

2. Nyní máte nainstalovánu nejnovější verzi. Zavřete program IrfanView.

3. Na přiloženém CD č. 8/2003 si otevřete složku (adresář) **programy/grafika/irfan/cestina** (můžete využít například program Průzkumník). V této složce najdete soubor **Cestina.dll** (viz obrázek č. 1). Pokud tento soubor nevidíte, znamená to, že máte vypnuté zobrazování *systémových souborů* – v tom případě si nejprve přečtěte následující dotaz v této listárně a pak se vraťte zpět na toto místo.

4. Soubor **Cestina.dll** si překopírujte do složky **Languages**. Tato složka bude umístěna ve složce (na pevném disku), ve které máte program IrfanView nainstalován – pravděpodobně půjde o složku **Program Files/IrfanView**. To znamená, že ve složce **Program Files/IrfanView/Languages** (která se nachází na vašem pevném disku) musíte mít soubor **Cestina.dll**.

5. Nyní spusťte program IrfanView a v nabídce **Options** zvolte příkaz **Change language**. Objeví se okno **Properties** (viz obrázek č. 2). V tomto okně klikněte na položku **Čeština**. Nakonec klikněte na tlačítko **OK**. Hotovo. Nyní jsou nabídky programu IrfanView v českém jazyce.

Pracuji v Excelu 2000 (Office 2000) a mám problém, který byste mi mohli pomoci vyřešit. Potřebuji rozšířit počet sloupců v tomto programu, a nevím, jak se to dělá. Nejedná se o vložení. V současné době mi sloupce končí IV, a já bych je chtěl rozšířit např. až na ZZ.

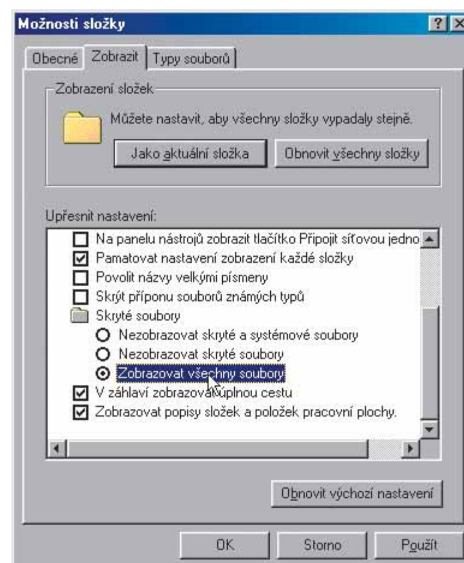
Za sloupec IV se bohužel nedostanete. Excel má pevně dané rozměry tabulky (256 sloupců x 65 536 řádků). V rámci tohoto počtu můžete sloupce prohazovat (vložení sloupce „někam" do tabulky znamená, že se data napravo od tohoto sloupce posunou blíže ke konci tabulky, ale tabulka se nerozroste). Potřebujete-li tabulku s více než 256 sloupci, budete ji muset rozdělit na několik částí, jež umístíte například na několik listů téhož sešitu.

Na vašem CD ve složce programy/grafika/irfan/cestina by měl být soubor Cestina.dll. Já ho tam však nevidím. Kde je problém?

Znamená to, že máte vypnuté zobrazování systémových souborů. Klikněte dvakrát na ikonu **Tento počítač** (nachází se na pracovní ploše operačního systému Windows). Objeví se okno **Tento počítač**.

Nyní vyberte z nabídky **Zobrazit** příkaz **Možnosti složky**. Zobrazí se okno **Možnosti složky** a v něm přejděte na záložku **Zobrazit**.

Ze záložky **Zobrazit** vyberte volbu **Zobrazit všechny soubory** a poté klikněte na tlačítko **OK** (blíže viz obrázek č. 3). Nyní byste soubor **Cestina.dll** měli vidět.

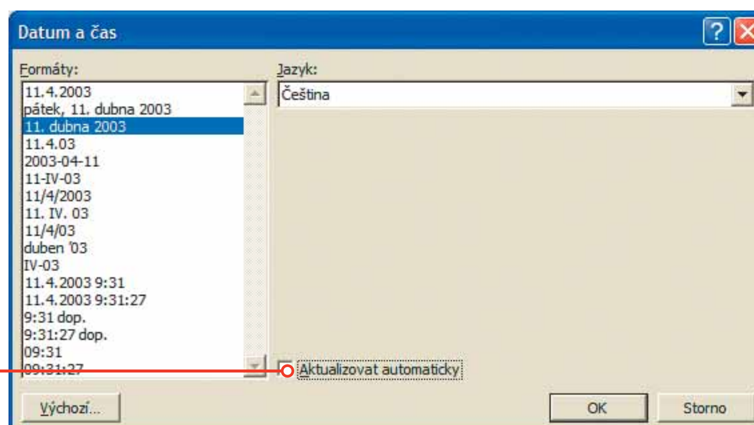

Obr. 3. Vyberte volbu Zobrazit všechny soubory.

Jak mám nastavit ve Wordu dopisy, aby po uložení a znovuotevření zůstalo v dopise datum, kdy byl dopis napsán, a ne datum, kdy byl dopis otevřen?

MS Word dovoluje vkládat datum různými způsoby.

Z nabídky **Vložit** vyberte příkaz **Datum a čas**. V dialogovém okně zvolte požadovaný formát data. V dolní části okna zrušte zaškrtnutí položky **Aktualizovat automaticky** (obr. 4) a pak klikněte na tlačítko **OK**.

Zrušte zaškrtnutí položky **Aktualizovat automaticky**.

Obr. 4

počítač pro každého

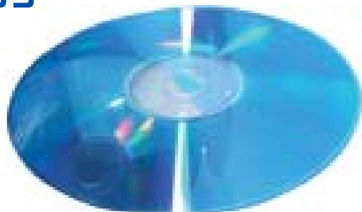
čtrnáctideník
Toto číslo vyšlo 23. 4. 2003 v nákladu 66 900 výtisků.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Milan Loucký
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce.ppk@vogel.cz): Norbert Gulevič, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler
Inzerce (inzerce.ppk@vogel.cz): Zuzana Hošková, tel.: 225 018 762, fax: 225 018 500
Grafická úprava: DTP Vogel
Externí spolupracovníci: Marie Franců, Michaela Kloudová, Jiří Lapáček, Anna Nováková, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Michal Smejtek, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler
Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.
Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942 (prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900, abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, P. O. Box 169, 830 00 Bratislava 3, tel./fax – administratíva: +421 2 44 45 46 28, predplatné: +421 2 44 45 06 97, 44 45 45 59, e-mail: magnet@press.sk, http://www.press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s., a MediaPrint & Kapa Pressegroso, s. r. o. **Na Slovensku:** Mediaprint & Kapa, s. r. o.

© Vogel Burda Communications s. r. o., Praha
Vydavatelství
Vogel Burda Communications s. r. o.
Sokolovská 73
186 21 Praha 86
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, IT-NET, LEVEL, MEDIAshop, Počítač pro každého, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ.
Dočasně sídlíme na adrese
Na Florenci 19, 110 00 Praha 1,
v budově České typografie, recepce A, 5. patro.

Příští číslo vyjde 7. května 2003

PPK CD 9/2003

Hlavním tématem příštího CD budou deskové hry. Můžete se těšit na šachy, dámu, mlýn, piškvorky a na mnoho dalších zábavných programů.

Internetový servis na dovolenou

Léto a dovolená se blíží, a proto jsme pro vás připravili několik internetových tipů na ty pravé stránky, které vám s výběrem dovolené pomohou. Nebudou mezi nimi chybět adresy cestovních kanceláří, stránky s mapami, možnosti objednání letenek prostřednictvím internetu ani další užitečné informační zdroje.

Jak najít tu pravou firmu?

V příštím čísle vám představíme jedničku ve vyhledávání firem na internetu – systém Axios. Pomocí něj lze vyhledat tu pravou firmu velmi rychle a efektivně. Celé ovládání stránek je navíc zpracováno v češtině.

Jak zprovoznit grafickou kartu

Výkon počítače, zejména ve hrách, může výrazně zlepšit nová grafická karta. V příštím vydání vám v rubrice Jak na to názorně předvedeme způsob, jak se grafická karta do počítače instaluje.

Seznam inzerentů

